

Gorenjski Glas

PETEK, 19. FEBRUARJA 2021

LETO LXXIV, ŠT. 14, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Pridobili koncesijo za dva domova

V teh dneh so se tudi na Gorenjskem razveselili koncesij, ki jih je ministrstvo za delo podelilo za gradnjo domov za starejše, dobila sta jih dom v Šenčurju in dom Viharnik v Kranjski Gori. Medtem pa že raste dom za starejše v Žireh, gradnja se začneja tudi v Komendi.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR,
ALEŠ SENOŽETNIK

Šenčur, Kranjska Gora, Žiri, Komenda – Na razpisu ministrstva za delo za podelitev koncesij domovom za starejše je bilo izbranih enajst domov, ki bodo predvidoma zagotovili 1285 mest za starejše. Med njimi sta tudi dva domova na Gorenjskem – za oba je koncesionar podjetje Comett domovi – v Šenčurju in v Kranjski Gori. V Šenčurju bo za starejše predvidoma zagotovljenih 157 prostih mest, v Kranjski Gori,

kjer podjetje že upravlja Dom Viharnik, pa trideset dodatnih postelj.

Na razpis je prispelo 21 ponudb različnih ponudnikov, izbranih je bilo enajst. Pri točkovanju ponudb je komisija upoštevala lokacijo ponudnika, njeno dostopnost in umeščenost v prostor, pokritost potreb po institucionalnem varstvu v upravni enoti ponudnika, ceno storitve, pravnomočnost gradbenega dovoljenja in kakovost programa storitev. Pri tem so imeli prednost ponudniki, ki ponujajo

izvajanje storitev po sodobnih zasnovah dela, omogočajo prebivanje v manjših enotah, zagotavljajo enoposteljne sobe in so prostori urejeni tako, da preprečujejo širjenje okužb. Preverjali pa so tudi, ali ponudnik ponuja varovane oddelke po zakonu o duševnem zdravju ter storitve za stanovalce z demenco in sorodnimi stanji.

Kot je povedal župan Občine Šenčur Ciril Kozjek, kjer so se novice zelo razveselili, so za dom zbrali 83 točk.

► 3. stran

Župan Občine Šenčur Ciril Kozjek na zemljišču, kjer bo do konca prihodnjega leta zgrajen dom starostnikov / Foto: Gorazd Kavčič

Občina bo sofinancirala obvoznico

Minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec, ki se je udeležil torkove seje občinskega sveta v Vodica, je svetnike prepričal o nujnosti sofinanciranja vodiške obvoznice. Ti so potrdili sporazum in zagotovili sredstva v višini več kot osemsto tisoč evrov.

ALEŠ SENOŽETNIK

Vodice – Vodiški občinski svetniki so v torek odločali o potrditvi sporazuma o sofinanciranju tamkajšnje obvoznice in sprejemu rebalansa dvoletnega proračuna oziroma umestitvi potrebnih sredstev v načrt razvojnih programov v prihodnjih letih.

Kot je znano, mora namreč Občina Vodice k investiciji, ki je ocenjena na 12,6 milijona evrov, prispevati 6,39 odstotka vrednosti oziroma 808 tisoč evrov za gradnjo nekaterih odsekov obvozne ceste.

► 7. stran

Seje občinskega sveta se je udeležil tudi minister Jernej Vrtovec (v sredini) s sodelavci.

Svetniki pozvali župana k odstopu

Komendski občinski svetniki so na včerajšnji seji župana Stanislava Poglajna pozvali k odstopu.

ALEŠ SENOŽETNIK

Komenda – Kot je znano, je Občina Komenda izgubila tožbo proti družbi Palmarium, sodišče pa ji je naložilo plačilo odškodnine v višini 1,2 milijona evrov. O tem so bili občinski svetniki, kot pravijo, prvič obveščeni šele

15. decembra, ko se izvršljivosti tožbe ni dalo več izpodbijati. Svetniki so zato v skupni izjavi v občinskem glasilu zapisali, da odgovornosti za oškodovanje proračuna ne prevzemajo, zdaj pa so župana Stanislava Poglajna pozvali še k odstopu.

► 7. stran

Priloga: **deželne novice**

Aktualne novice o koronavirusu na www.gorenjskiglas.si

AKTUALNO

Pritisk na bolnišnice popušča

Vlada je za zdaj še podaljšala veljavne ukrepe. Ko bodo izpolnjeni pogoji za rumeno fazo, se bodo v srednje šole vrnili vsi dijaki, odprle se bodo fakultete, odpravljena pa bo tudi tako imenovana policijska ura.

2

KRONIKA

So roparji delovali tudi na Gorenjskem

Po prijetju storilcev, ki so oropali župnika v Logatcu in Višnji Gori, se zastavlja vprašanje, ali so isti kriminalci pred leti »obiskovali« tudi župnišča po Gorenjskem. Ropa župnikov v Cerkljah in na Kokrici še nista raziskana.

10

CG+

Ko začne pokati, nekaj ni v redu

Zavedanje, katere nevarnosti prežijo na nas, kako se jim izogniti in kako pomagati, če nas zasuje snežni plaz, je za obiskovalce gora ključnega pomena, poudarja Manca Volk Bahun, ki je lani iz te teme tudi doktorirala.

11

ZADNJA

Gasilci, hvala, ker ste rešili vrtec

Otroci iz enote Čirče Kranjskih vrtcev in njihovi starši so v sredo obiskali kranjske poklicne gasilce in se jim zahvalili, ker so jim v požaru 11. februarja rešili vrtec, čeprav je zelo resno grozilo, da ga bodo ognjeni zublji uničili.

24

VREME

Danes bo delno jasno. Jutri in v nedeljo bo večinomoma sončno, bolj oblačno pa bo občasno ob meji Gorenjske z Notranjsko.

-2/12 °C

jutri: večinoma sončno

917703521666025

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Zadnji primer inšpektorja Vrenka to nedeljo na TV SLO

To nedeljo, 21. februarja 2021, bo na TV SLO 1 ob 20. uri na sporedu zadnji del priljubljene serije Primeri inšpektorja Vrenka. Ko zaradi nasilne smrti umre še tretja članica šolskega kolektiva, kriminalisti posumijo, da se je na šoli pojavil serijski morilec. Inšpektor Vrenko je prepričan, da se storilec skriva v kolektivu. Nekaj časa se preiskava vrti v začaranem krogu, preskok v razmišljanju pa inšpektorja Vrenka pripelje do morilca, ki se je od vseh sodelavcev v kolektivu zdel še najmanj škodljiv.

RTV Slovenija podarja enemu naročniku Gorenjskega glasa knjigo pisatelja Avgusta Demšarja, po kateri je nastala tudi omenjena serija. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na vprašanje: Kdo je igralec, ki je v nadaljevalki upodobil inšpektorjevega očeta? Odgovore s svojimi podatki pošljite do torka, 2. marca 2021, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Nagrajenca

V nagradni igri, ki je bila objavljena 2. februarja, prejme brisačo za na plažo Tone Pobežin iz Tržiča.

V nagradni igri, objavljeni 5. februarja, pa prejme platnen nahrbtnik Francka Gros iz Kranja. Nagrajencema čestitamo!

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas

Knjigo prejme **TANJA ALJAŽ** iz Žabnice.

Nezaupnica ni uspela

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Ljubljana – V ponedeljek je državni zbor obravnaval konstruktivno nezaupnico, ki jo je zoper vlado Janeza Janše vložila koalicija opozicijskih strank KUL (LMŠ, SD, SAB in Levica), za mandatarka pa predlagala Karla Erjavca. Tajno glasovanje pa se ni izšlo v njegovo korist, dobil je le štirideset glasov, šest premalo za izvolitev. Po tajnem glasovanju, na katerem je Erjavec pričakoval 43 glasov, se zdaj ugiha, kateri poslanci so mu

odrekli glasove, nekateri menijo, da ni dobil podpore ravno pri poslancih stranke DeSUS. Erjavec pa o tem ne želi špekulirati. Vodstvo stranke na posvetu preučuje razmere po neuspeli nezaupnici, prihodnji teden pa naj bi na organih stranke ocenili politično situacijo in položaj DeSUS. Stranka je decembra lani izstopila iz koalicije, zdaj pa ji ta v protokolu o programskem sodelovanju do rednih volitev ponuja uresničevanje njenih temeljnih programskih ciljev.

Karl Erjavec in Janez Janša na ponedeljkovem zasedanju državnega zbora o konstruktivni nezaupnici vladi

Pritisk na bolnišnice popušča

Vlada je za zdaj še podaljšala veljavne ukrepe, nadaljnega sproščanja se po projekcijah lahko nadajamo čez dobrih štirinajst dni. Ko bodo izpolnjeni pogoji za rumeno fazo, se bodo v srednje šole vrnili vsi dijaki, odprle se bodo fakultete, odpravljena pa bo tudi tako imenovana policijska ura.

URŠA PETERNEL

Kranj – Vlada je v sredo na Brdu pri Kranju znova pretresala epidemiološke razmere v državi, a pogoji za nova sproščanja za zdaj niso izpolnjeni. Epidemija se sicer počasi umirja, popušča predvsem pritisk na bolnišnice. To kažejo podatki: sedemdnevno povprečje števila okužb je včeraj znašalo 768, v bolnišnicah pa so skrbeli za 619 bolnikov s potrjeno koronavirusno okužbo. Število postelj, namenjenih bolnikom s covidom-19, zmanjšujejo tudi v obeh gorenjskih covidnih bolnišnicah. V Splošni bolnišnici Jesenice so v sredo zdravili še 27 bolnikov s covidom-19 (za primerjavo: še 19. januarja so jih zdravili kar 55). Enega od covidnih oddelkov so tako že zaprli. V Kliniki Golnik so še 6. februarja imeli kar sedemdeset bolnikov s covidom-19, v sredo pa še trideset. Zaprli so že en covidni oddelek in sproščene kapacitete namenili rednim bolnikom.

Kdaj rumena faza

Pogoji za prehod v rumeno fazo bodo izpolnjeni, ko bo sedemdnevno povprečje novopotrjenih primerov nižje od 600, hospitaliziranih pa bo manj kot 500 pacientov s covidom-19. Po vladnem načrtu sproščanja ukrepov so takrat predvide-

Tisti, ki so covid-19 že preboleli, si kot dokazilo lahko s portala zVem natisnejo rezultat testa PCR ali testa HAG in tako za izdajo potrdila ne obremenjujejo osebnega zdravnika. Natisnjeno dokazilo velja tudi za vstop v državo brez negativnega testa in napotitve v karanteno.

ni vrnitev ostalih dijakov v šole, predavanja na fakultetah, pa tudi odprava prepovedi gibanja v nočnem času po vsej državi. Po projekciji Instituta Jožef Stefan bi rumeno fazo lahko dosegli v začetku marca. Epidemija počasi upada, so zapisali, ocenjeno reprodukcijsko število je približno $R=0,83$, kar pomeni, da en okuženi na novo okuži manj kot eno osebo.

V domovih za starejše vse manj okužb

Na vladni novinarski konferenci je Janez Cigler Kralj, minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, spregovoril o

Z dvema odmerkoma je bilo doslej cepljenih 2,3 odstotka prebivalstva, največ v starostni kategoriji nad osemdeset let. / Foto: Gorazd Kavčič

razmerah v domovih za starejše. Te se umirjajo, v cellem tednu so potrdili okužbe pri 23 stanovalcih, na dan 5. februar je bilo v domovih še 213 aktivno okuženih (sredi decembra še 2233).

»Ostajamo pa previdni in moramo biti pripravljeni, predvsem zaradi novih variant virusa, ki so jih zaznali v sosednjih državah in nekatere tudi že pri nas,« je opozoril minister in poudaril, da se morajo zato še naprej izvajati vsi preventivni ukrepi. Domovi nadaljujejo redno testiranje zaposlenih in uporabnikov s hitrimi antigenimi testi. S pomočjo uvedbe rednega testiranja se je število okužb

ukrepov v državi normalizirala tudi življenje v domovih za starejše, temu se prilagajajo tudi izhodi in obiski, seveda ob doslednem upoštevanju preventivnih ukrepov. Potekajo tudi novi sprejemi v domove, samo januarja so izvajalci v domove sprejeli 787 novih stanovalcev.

Poklicali smo v enega od gorenjskih domov, Dom upokoencev dr. Francea Bergelja Jesenice, kjer nam je v. d. direktorice Karmen Arko povedala, da so že od sredine novembra brez okužb, zato so rdečo cono izpraznili. Že od božiča so ponovno dovoljeni tudi obiski, ki morajo biti napovedani, potekajo pa ob upoštevanju vseh preventivnih ukrepov. Cepila se je večina stanovalcev, prejeli so že oba odmerka cepiva, prav tako je Arkova zadovoljna s precepljenostjo kadra. Od novega leta naprej sprejemajo v dom nove stanovalce, v domu pa potekajo številne aktivnosti, tako kot pred epidemijo.

Dovoljene tudi skupinske vadbe v telovadnicah

V ponedeljek so se sprostili tudi ukrepi na področju športa. Tako lahko telovalce vse generacije prebivalcev tako na prostem kot v zaprtih športnih prostorih, a v skupinah do največ deset vadecil in ob stalnem vzdrževanju vsaj dvometrske razdalje. V zaprtih prostorih je med drugim dovoljeno igranje tenisa, badmintona, vadbe na fitnes napravah, plavanje, plezanje, drsanje in skupinske vadbe. Na prostem se znova lahko izvajajo tečajji smučanja za do deset oseb v posamezni skupini.

V športni proces so se vrnili tudi vsi registrirani športniki, ponovno so dovoljeni treningi za vse mlajše selekcije športnikov, a v skupinah do največ deset športnikov in ob stalnem vzdrževanju vsaj dvometrske razdalje. Strokovni delavci, ki vodijo proces športne vadbe športnikov, in voditelji športno-rekreativne dejavnosti se morajo testirati tedensko s hitrimi antigenimi testi.

Dovoljeno je tudi izvajanje športnih tekmovanj na državni ravni v kolektivnih športnih panogah hokej na ledu, košarka, nogomet, odbojka, rokomet, vaterpolo in futsal. V individualnih športnih panogah je dovoljeno izvajanje ligaških tekmovanj na državni ravni in državnih prvenstev za člane ter dodatno za mladince.

Prisotnost gledalcev na športnih tekmovanjih pa še vedno ni dovoljena. Prav tako vadba še ni omogočena športnikom v kontaktnih športih.

Cepljenje starejših od osemdeset let

Prihodnji teden bodo cepljeni vsi oziroma še zadnji starejši od osemdeset let, za katere so osebni zdravniki zaprosili za cepivo. Po besedah direktorja NIJZ Milana Kreka naj se vsi ostali, starejši od osemdeset let, ki bi se še želeli cepiti, prijavijo pri osebnem zdravniku in bodo cepljeni prednostno.

Do 14. februarja je bilo sicer v državi z enim odmerkom cepljenih 70.888 oseb, to je 3,4 odstotka prebivalcev, z dvema odmerkoma pa 47.693 oseb, to je 2,3 odstotka.

Koncesija za dva domova

◀ 1. stran

Najbolje ocenjeni dom je dosegel 94 točk. Šenčur je bil po točkovanju med izbranimi na sedmem mestu, nekaj točk jim je zbil tudi dejstvo, da še nimajo gradbenega dovoljenja. »Postopke, potrebne za čimprejšnjo gradnjo doma, bomo pospešili, najprej moramo izdelati občinski podrobni prostorski načrt, investitor pa bo pripravil vso potrebno dokumentacijo za gradbeno dovoljenje. Upamo, da ga pridobi čim prej in da se bo že letos lahko začela gradnja, saj je rok za dokončanje december 2022,« je povedal Kozjek. Šenčurski dom je umeščen na zemljišče v bližini šole, vrtca in športne dvorane z dobro povezavo s samim središčem kraja. Potrditev koncesije, za katero so vlogo oddali oktobra lani, štejejo v Šenčurju za velik uspeh, tudi zato, ker je to edini celotni dom na Gorenjskem. Poleg njih je koncesija potrjena še za širitev doma Viharnik v Kranjski Gori.

V Žireh gradnja v polnem teku

Že pred časom je koncesijo za gradnjo domov na Gorenjskem dobilo podjetje SeneCura, in sicer v Žireh, Komendi in Železnikih. V Žireh je gradnja že v polnem teku. Tam bo na voljo skupaj šestdeset postelj, od tega 42 postelj v enoposteljnih sobah, 18 postelj v devetih

V Žireh je gradnja doma starejših v polnem teku. / Foto: Gorazd Kavčič

dvoposteljnih sobah, v pritličju bo bivalo dvanajst stanovančev z demenco. V Železnikih razmere niso tako spodbudne, saj smo na začetku februarja dobili informacijo z ministrstva za delo, da je ob koncu lanskega leta koncesionar SeneCura Central SI zaprosil za sporazumno prekinitev pogodbe o koncesiji za to lokacijo. Postopek sporazumne prekinitve naj bi še potekal, ta teden pa nam je župan Občine Železniki Anton Luznar dejal, da o tem ne z ministrstva ne s SeneCure še ni nobene informacije.

Gradnja doma se začena tudi v Komendi

Po zapletih s pridobivanjem vodovarstvenega soglasja je bilo lani decembra

vendarle izdano gradbeno dovoljenje za gradnjo doma starejših v Komendi. Pripravljalna dela za gradnjo doma so se že začela, sama gradnja pa naj bi stekla v teh dneh. Kot smo že večkrat poročali, dom v Komendi gradi podjetje SeneCura, ki se podobnih projektov loteva tudi drugje po Sloveniji. Med drugim je gradnja v polnem teku tudi v Žireh, kjer dovoljenje za obratovanje pričakujejo do konca letošnjega leta.

V Komendi bo dom za starejše stal na sotočju Knežjega potoka in Pšate. Kot nam je povedala poslovna direktorica SeneCure v Sloveniji Sanda M. Gavranovič, bo v trinadstropnem objektu prostora za 68 stanovančev, večina sob bo enoposteljnih.

Glede na trenutno časovnico predvidevajo, da bo dom v gradbenem delu dokončan februarja prihodnje leto, sledilo pa bo stavbno in ostalo opremljanje. Po predvidevanjih direktorice bi tako lahko prve stanovančce sprejeli sredi poletja ali zgodaj jeseni prihodnje leto. Ocenjena vrednost gradbenega dela investicije, torej brez opreme, znaša pet milijonov evrov.

Podjetje SeneCura je bilo ustanovljeno leta 1998 na Dunaju, od leta 2015 pa je del francoske skupine ORPEA. V Avstriji upravlja 84 ustanov za zdravstveno varstvo in nego in tako velja za največjega zasebnega ponudnika tovrstnih storitev, prisotni pa so tudi na Češkem.

k

KOMENTAR
CVETO ZAPLOTNIK

Žalostni »presežki« minulega leta

Četrtega marca bo minilo leto dni od uradne potrditve prvega primera okužbe z novim koronavirusom v Sloveniji, štirinajstega marca eno leto od prvega primera smrti zaradi novega koronavirusa ...

V Covid-19 Sledilniku.org dnevno spremljajo stanje o boleznih in objavljajo podatke, tudi o umrlih, pred kratkim je podatke o številu umrlih v lanskem letu in o presežni umrljivosti objavil tudi državni statistični urad. Statistiki so le nanizali podatke in se niso spraševali, zakaj je lani v Sloveniji umrlo 16 odstotkov več prebivalcev kot leto prej, zakaj je bil lanski november prvi mesec v zadnjih dvajsetih letih, v katerem je umrlo več kot tri tisoč prebivalcev, in zakaj je lani decembra umrlo največ ljudi v zadnjih dvajsetih letih, zakaj je v prvih letošnjih sedemnajstih dneh umrlo že 405 ljudi več kot v enakem lanskem obdobju, zakaj je bilo leto 2020 leto z najvišjim negativnim naravnim prirastom po letu 1945 ... Statistiki se tudi niso spraševali, zakaj je lani v Sloveniji umrlo 18 odstotkov in v gorenjski statistični regiji skoraj 24 odstotkov več ljudi kot sicer v povprečju na leto v obdobju 2015–2019, zakaj je novembra lani umrlo 89 odstotkov in decembra 81 odstotkov več ljudi kot povprečno v enakih mesecih v obdobju 2015–2019, zakaj je v zadnjih

dveh lanskih mesecih umrlo še enkrat več starejših od 75 let kot v primerljivem petletnem obdobju, zakaj je bila Slovenija novembra in decembra lani po presežni umrljivosti v vrhu med sedemindvajsetimi državami Evropske unije ... Ni treba biti strokovnjak, vsakomur, tudi laiku, je jasno, da so žalostni »presežki« minulega leta posledica okužb z novim koronavirusom. Statistikom pritrjujejo tudi pri Covid-19 Sledilniku.org, kjer ugotavljajo, da je v Sloveniji zaradi covida-19 do sredine letošnjega februarja umrlo 3728 ljudi, da presežna umrljivost ni le med starejšimi od 72 let, ampak občutna tudi v starostnih skupinah nad 42 let, da sta bila po njihovih podatkih v obdobju 2010–2019 le dva dneva, ko je umrlo sto ljudi ali več, lani pa je bilo takih dni kar trinštirideset ...

Ko se je virus začel širiti tudi po Sloveniji in je bolezen zahtevala že tudi prve žrtve, so nas dvomljivci, predvsem po družbenih omrežjih, še vedno preperevali, da ta virus ni nevaren, da ljudje umirajo tudi za gripo in nihče ne dela panike, da so državni ukrepi pretirani glede na posledice ... Morda bo tudi zdaj, ko so statistiki predstavili podatke o številu umrlih v lanskem letu in o lanski presežni umrljivosti, še vedno kdo od večnih dvomljivcev preprosto dejal, da je statistika največja laž.

Samo ja pomeni ja

Tudi na Gorenjskem poteka zbiranje podpisov za spremembo kazenskega zakonika na področju, ki ureja spolno nasilje in posilstvo.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – V sredo, 17. februarja, je Inštitut 8. marec začel zbiranje pet tisoč overjenih podpisov za spremembo zakonodaje, povezane s spolnim nasiljem in posilstvom. Ocenjujejo, da je sedanja ureditev v kazenskem zakoniku zastarela, v praksi škodljiva in družbeno nesprejemljiva. »Trenutna zakonodaja skladno z "modelom prisile" zahteva, da se žrtev storilcu upre: če se žrtev ne upira, za nasilje ni potrebna sila, to dejanje pa za zakonodajo in sodišča torej ni posilstvo. Za dosego spolnega akta mora biti uporabljena fizična ali psihična sila; čeprav bi žrtev denimo pred spolnim odnosom večkrat rekla "ne", torej ne

bi šlo za posilstvo, če storilec ne bi uporabil dovolj velike sile,« navajajo v Inštitutu 8. marec.

Trenutna zakonodaja nalaga krivdo žrtvi; sporoča ji, da je za nasilje, ki se ji

je zgodilo, kriva sama, ker se ni uprla in ker se ni upirala dovolj. Model »ja pomeni ja«, ki ga opredeljujejo v Inštitutu 8. marec, žrtvi odvzema to krivdo, saj od nje ne zahteva upora,

Pred upravno enoto v Škofji Loki k podpisom za vložitev zakonodajne pobude vabijo člani nevladne organizacije Zavod Tri. / Foto: Gorazd Kavčič

ampak za spolni odnos zahteva soglasja, dodajajo pobudniki zakonodajne spremembe. »Za spolni odnos je potrebno predhodno svobodno soglasje vseh, ki v njem sodelujejo. S tem, ko posilstvo na novo definiramo kot vsak spolni akt brez svobodne privolitve, bo zakonodaja končno skladna s temeljno človekovo pravico do nedotakljivosti človekove telesne in duševne celovitosti, ki jo zagotavlja ustava. Poseg v telo drugega bo možen zgolj z njegovim soglasjem.«

Zbiranje podpisov se je v sredo začelo tudi na Gorenjskem, poteka pa na dva načina: osebno na upravni enoti ali z elektronskim podpisom (vsak z digitalnim certifikatom ali smsPASS lahko svoj podpis odda tudi na spletnem portalu e-uprave). Kot so nam povedali v Zavodu Tri iz Škofje Loke, ki je tudi aktiven pri zbiranju podpisov, te zbirajo v Škofji Loki, Kranju, Radovljici in na Jesenicah.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Malena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sredo od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Prikaz nasprotnih dejstev

Odgovor na članek z naslovom **Rešitve za cesto še ni, ki je bil v Gorenjskem glasu objavljen 29. januarja 2021.**

Podjetje Avto Mony, d. o. o., in gospod Milan Kokalj (prej podjetje Kovinoplastika Bled, d. o. o.) sta lastnika poslovnih prostorov na območju bivše tovarne verig Veriga Lesce. V korist njunih nepremičnin je na podlagi prodajne pogodbe z dne 1. 3. 1999 in aneksa z dne 23. 9. 1999 vključena služnost parkiranja, hoje in vožnje z vsemi vozili pri parcelah, ki ležijo tudi na oziroma ob trasi t. i. ceste za Verigo. Gre za stvarne pravice, ki so bile pridobljene odplačno in so nujno potrebne za opravljanje gospodarske dejavnosti v nepremičninah navedenih podjetij.

Med lastniki poslovnih prostorov na območju bivše tovarne verig Veriga Lesce in Občino Radovljica so sicer dolga leta tekli dogovori in poskusi ureditve razmerij, vendar je občina v letu 2006 brez pravne podlage in soglasja lastnikov samovoljno začela posegati v stvarne pravice lastnikov.

S sodbo z dne 22. 6. 2010 je bilo občini prepovedano posegati v pravice lastnikov. Ker občina prostovoljno ni izvršila obveznosti po sodbi, sta lastnika morala sprožiti izvršilni postopek, ki še ni končan, v teku pa sta upravni postopek omejitve oziroma odvzema služnostnih pravic in upravni

postopek pridobitve gradbene dovoljenja za parkirišče s 13 parkirnimi mesti.

V nasprotju z nekaterimi drugimi služnostnimi upravičenci Avto Mony, d. o. o., in gospod Milan Kokalj v postopku pogajanj z občino nista uspela doseči sporazuma o odškodnini namesto ukinitve služnosti, čeprav nista zahtevala več kot drugi.

Podjetje Avto Mony, d. o. o., in gospod Milan Kokalj sta med prvimi zainteresirana za ureditev ceste, vendar ne na način, da jima bo bistveno oteženo opravljanje dejavnosti. Prav tako ne sprejemata nenakopravnega obravnavanja, saj občina doslej ni obravnavala vseh lastnikov enako in je izplačevala odškodnine v očitnem nesorazmerju s cenitvijo, ki jo je sama naročila. Moti ju pomanjkljivo in enostransko prikazovanje dejstev, sploh ko gre za obveščanje občinskih svetnikov. Moti ju tudi odziv na družbenih omrežjih v smislu, da gre zgolj za sebične zasebne interese.

Septembra 2018 sta Avto Mony, d. o. o., in gospod Milan Kokalj na sestanku z županom sicer dosegla ustni dogovor o nadomestilu za izbris služnostnih pravic, do njegove izpolnitve pa še ni prišlo. V pričakovanju, da stisk roke nekaj velja, sta bila nad začetimi upravnimi postopki presenečena, kljub temu pa sta se še vedno pripravljena dogovarjati.

PO POOBLASTILU PODJETJA
AVTO MONY, D. O. O., IN
GOSPODA MILANA KOKALJA
ODVETNIK MATEJ
GAŠPERŠIČ, RADOVLJICA

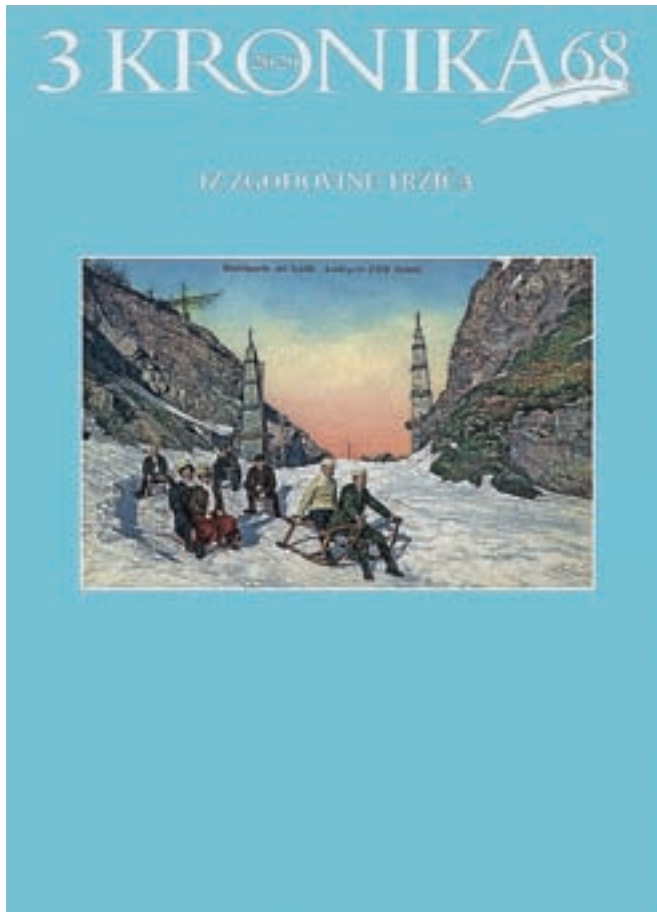
Posebna izdaja o Tržiču

Konec leta je izšla tretja številka revije Kronika, ki je posvečena zgodovini Tržiča. V reviji, ki obsega dobrih šeststo strani, je 32 prispevkov na temo zgodovine Tržiča.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – Revija Kronika, ki jo izdaja Zveza zgodovinskih društev Slovenije, primarno pokriva slovensko krajevno zgodovino in poskuša z izborom člankov popularizirati zgodovino in jo približati širšemu krogu bralcev. Konec leta je izšla redna tretja številka revije Kronika, ki je posvečena zgodovini Tržiča. V reviji, ki obsega dobrih šeststo strani, je 32 prispevkov na temo zgodovine Tržiča.

Odgovorni urednik doc. dr. Miha Preinfalk z Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU je v povzetku napisal, da Tržič sodi med številne slovenske kraje, ki bi lahko svojo bogato in dolgo zgodovino ob številnih obletnicah praznovali tudi z izidom lokalnega zbornika. »Vendar povod za oblikovanje tržiške številke Kronike ni bil jubilej, temveč zgolj zavedanje, da Tržič in njegova preteklost potrebujeta nove raziskave. Več kot osem desetletij je minilo, odkar je nemurni župnik Viktor Kragl zbral in objavil knjigo Zgodovinski drobci župnije Tržič. Ta knjiga je prava zakladnica podatkov in za raziskovalca tržiške zgodovine

Naslovnica tretje številke revije Kronika

prvi vir. Vendar pa je v zvezi s preteklostjo Tržiča do našnjega časa prišlo do številnih novih odkritij, ki so bila Kraglu nedostopna ali neznana. Prav v zadnjih letih je izšlo kar lepo številno knjig in člankov, ki razlagajo nove vidike tržiške zgodovine. Glede na to,

da je Kronika revija, ki želi predstavljati predvsem nove raziskave iz lokalnih okolij, smo se v uredništvu odločili, da s posebno številko o Tržiču še sami dodamo k njegovemu pisanemu raziskovalnemu mozaiku. »

Jana Babšek, direktorica Tržiškega muzeja, je ob

prebiranju pričujoče Kronike povedala: »Kroniko so pisali strokovnjaki z različnih področij in prinaša nova dejstva o Tržiču ali pa bolje osvetljuje že znana zgodovinska, etnološka, umetnostno-zgodovinska vprašanja. To je izjemo drago ceneno za vse, ki se ukvarjamo z dediščino Tržiča. Kroniko še prebiram, sem pa najprej, saj je to moja stroka, prebrala zgodovinske članke, doslej o obdobju antike in srednjega veka v Tržiču, saj članki temeljijo na arhivskem gradivu in tudi arheoloških najdbah, ki poprej niso bili obdelani in resnično prinašajo veliko novega vedenja, na primer članek Julijane Visočnik, Matjaža Bizjaka, Igorja Sapača. Se pa veselim tudi prebiranja o mlajših obdobjih.«

S članki v Kroniki sodelujejo tudi tržiški avtorji, med njimi Irena Mrak, Bojan Knific, Sabina Šolar, Nejc Perko ...

Za nakup Kronike, posvečeni zgodovini Tržiča je bilo izredno zanimanje, o ponatisku zaenkrat ne računajo, bo pa do konca februarja v celoti na voljo na spletni strani revije Kronika, v tem trenutku pa na spletni strani lahko preberete izvlečke in povzetke.

Regijski posvet združnikov

Kranj – Danes bo virtualni posvet združnikov ljubljanske, kamniško-zasavske, gorenjske, južno- in severnoprimske ter notranjske regije. Združnike se bodo seznanili s pripravami na novo obdobje skupne kmetijske politike Evropske unije.

www.brezalkohola.si

od 17. 2. do 3. 4. 2021

40 dni brez alkohola

MOJA POTEZA

V znamenje solidarnosti z vsemi, ki trpijo zaradi alkohola.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Preddvor – Matija Valjavec (1831–1897) je na dunajski univerzi dokončal študij slovenistike in klasičnih jezikov, opravil profesorski izpit in bil imenovan za učitelja. Na gimnaziji v Varaždinu je delal kot profesor klasičnih in slovanskih jezikov, nato pa je vse do upokojitve učil v Zagrebu. Bil je dopisni, kasneje pa redni član Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu. Kot tajnik in knjižničar pri JAZU je uredil in popisal tamkajšnjo knjižnico. Ukvarjal se je s pesništvom, jezikoslovjem, narodopisjem in prevajalstvom. Zbiral in zapisoval je ljudsko izročilo, pisal lirске in pripovedne pesmi ter epe, predvsem pa je poznan kot pisec živalskih pravljic v verzih. Izvirne proze

Valjavec ni pisal, pač pa nekoliko preoblikoval ljudske pripovedi. V jezikoslovju je raziskoval staro cerkveno slovanščino, slovenska narečja in naglas v slovenskem jeziku, prvi je opi-

predavatelj. »Upamo želimo si, da bomo dogodek glede na trenutno stanje s koronavirusom lahko izpeljali. Z dr. Francem Križnarjem v okviru našega KD Josipine Turnograjske, ki

Po Matiji Valjavcu so v Preddvoru poimenovali osnovno šolo, na enak način so se mu oddolžili tudi v domačem kulturno-umetniškem društvu. Oboji so ta teden združili moči in pripravili spletni dogodek v počastitev visoke obletnice njegovega rojstva, ki je 17. februarja.

sal preddvorski govor. Prevajal je dela avtorjev, kot so Homer, Sofoklej, Ovid in Vergil.

V jubilejnem letu mu nameravajo posvetiti mednarodni simpozij, ki ga pripravlja Kulturno društvo Josipine Turnograjske, izšel bo tudi zbornik s prispevki več slovenskih in tujih

letos julija praznuje deseto obletnico delovanja, simpozij načrtujemo za 4. junij 2021, in sicer v sodelovanju in s sofinanciranjem Občine Preddvor,« je povedala glavna organizatorica ddr. Mira Delavec Touhami. Z njim se bodo poklonili tako Valjavcu ob 190. obletnici rojstva kot tudi njegovemu rojaku

Matiji Nagliču (1799–1854), kmetu in bukovniku, ob 165. obletnici njegove smrti. Naglič je bil nenavadno pobožen, kar je dokazoval tudi z zapisovanjem slovenskih nabožnih in mističnih tekstov, ki jih je rad bral svojim sovaščanom. Njegovi rokopisi so shranjeni v NUK, pred pozabo sta jih veliko ohranila duhovnik in šolnik F. Rebol, ki je svojo najdbo popisal, in Tomo Zupan, ki je rokopise shranil v svoji knjižnici. Po raziskovanju dr. Marije Stanonik, ki se prav tako ukvarja z Nagličevim zapuščino, so bila njegova posebna strast romanja, predvsem na Šmarno goro. Postavil je Kosmatovo znamenje na Zg. Beli, bil zelo veren človek, a kljub temu prišel v spor z duhovščino. Mednarodni simpozij bo potekal pod naslovom Velika Slovenca pod Storžičem.

Vdor virusa v Našo hišo

Po prejemu prvega odmerka cepiva so v enoti Naša hiša Varstveno-delovnega centra INCE Mengeš zaznali večje število okužb z novim koronavirusom.

ALEŠ SENOŽETNIK

Mengeš – V enoti Naša hiša Varstveno-delovnega centra INCE Mengeš so se v zadnjih tednih spopadli s precejšnjim porastom okužb z novim koronavirusom med stanovalci. Slaba dva tedna po tem, ko se je v začetku januarja s prvim odmerkom cepilo 32 od skupno 33 stanovalcev, so zaznali večje število okužb v enoti. Skupno se je okužilo 27 stanovalcev, pet oseb je potrebovalo bolnišnično zdravljenje, ena oseba je kasneje umrla.

Preostali so okužbo preboleli z blažjim ali srednje težkim potekom bolezni, nekaj bolnikov je bilo asimptomatskih.

Kot nam je pojasnila direktorica INCE Mengeš Vladka Pacek, se je pred dnevi iztekla izolacijska doba še zadnjega okuženega, tako da so rdečo cono že odpravili. Prostore so, preden so se zaposleni in stanovalci vrnili v običajne razmere, temeljito očistili in razkužili. Ena oskrbovanka Naše hiše je sicer še v bolnišnici, njeno odpustitev v

domače okolje pa pričakujejo v prihodnjih dneh. Po vrnitvi v Našo hišo bo zanj predvidoma odrejena individualna rdeča cona.

Drugi odmerek cepiva je za zdaj prejelo 13 varovancev, med katerimi jih je kasneje sedem zbolelo. Kdaj bodo tudi preostali prejeli drugi odmerek, se bodo po besedah direktorice odločili po posvetovanju s pristojnimi na NIJZ in ministrstvu za zdravje, s katerimi tudi sicer ves čas sodelujejo. Ker gre za ranljivo populacijo, bi lahko drugi

odmerek prejeli že dva do tri mesece po prebolni bolezni, nameravajo pa opraviti tudi teste na prisotnost protiteles.

Kot je še povedala Vladka Pacek, do januarskega izbruha bolezni v vsem času trajanja epidemije med varovanci niso zabeležili nobene okužbe, za kar gre zahvala predvsem srčnim zaposlenim in svojem. V vsem času je bilo sicer pozitivnih šest zaposlenih, med njimi tudi zaposlena, ki je januarja nevede okužbo vnesla med varovance.

Podpirajo skupno upravo

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski mestni svet je na zadnji seji potrdil osnutek odloka o ustanovitvi Skupne občinske uprave občin Gorenjske, ki bo nadomestil odloka sedaj delujočih organov skupne občinske uprave – Medobčinskega inšpektorata Kranj (MIK), ki ima šest občin ustanoviteljic, in Skupne službe notranje revizije Kranj (SSNRK) s štirimi občinami ustanoviteljicami. Za občine, ki so hkrati ustanoviteljice MIK in SSNRK, bo finančni učinek takojšen, saj se bo višina sofinanciranja plač zaposlenih v obeh službah z dosedanjih 35 in 30 odstotkov povečala na 40 odstotkov. Skupna občinska uprava Gorenjske

naj bi začela s 1. januarjem 2022, občine ustanoviteljice pa bodo v nadaljevanju lahko opravljale vseh enajst skupnih nalog in tako dosegle 55-odstotno oziroma najvišje možno sofinanciranje iz državnega proračuna. V naslednjih fazah bodo namreč lahko k že obstoječim nalogam (občinsko inšpekcijsko nadzorstvo, občinsko redarstvo in notranja revizija) pristopile tudi druge občine ustanoviteljice oziroma se bodo v okviru Skupne občinske uprave Gorenjske začele izvajati še pravna služba, občinsko pravobranilstvo oz. odvetništvo, proračunsko računovodstvo, varstvo okolja, urejanje prostora, civilna zaščita, požarno varstvo in urejanje prometa.

Županu so podarili moder stol

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Uporabniki Centra za usposabljanje, delo in varstvo (CUDV) Radovljica so županu Cirilu Globočniku podarili moder stol, simbol prijateljstva in veselja. Stol je nastal v okviru projekta, katerega osrednja tema so bili medsebojni odnosi in vrednote. »Projekt povezuje socialno učenje s tehniško-likovno kulturo in spodbuja ekološko občutljivost z vidika uporabe starih in odsluženih stolov. Učenci so se na delavnici pogovarjali o tem, zakaj je lepo živeti skupaj in kaj nam prinaša prijateljstvo, nato pa odsluženi stol prebarvali z modro barvo, ga predelali in opremili s silhueto rumenega metulja, ki predstavlja veselje in prijateljstvo,« so pojasnili v CUDV Radovljica. Stol so županu podarili, ker

Moder stol, simbol veselja in prijateljstva, so županu Globočniku podarili v znak hvaležnosti, ker jim je v težkih časih stal ob strani.

jim je, kot pravijo, v težkih časih stal ob strani. Tako je dobil posebno vlogo, saj bo

postavljen na javnem mestu. »Na občini bo stol lahko ustavil hitenje, nudil

možnost počitka ali pa bo le kot medij sporočal svoja humana sporočila.«

Vabijo k pisanju zgodb o zavrženi hrani

Kranj – Program Ekošola in Lidl Slovenija sta v okviru pobude Slovenski dan brez zavržene hrane razpisala literarni natečaj z naslovom Zgodbe o zavrženi hrani. Namenjen je družinam z otroki, ki so vključeni v predšolsko, osnovnošolsko ali srednješolsko izobraževanje, da s pomočjo otroške domišljije in s kančkom starševske podpore ustvarijo zmagovalno zgodbo. »Ta je lahko kratka ali dolga, domišljajska ali resnična, resna ali smešna. Edino pravilo je, da mora biti njena rdeča nit zavržena hrana,« so poudarili organizatorji natečaja in dodali, da po podatkih Statističnega urada RS največ zavržene hrane, kar petdeset odstotkov, nastane prav v gospodinjstvih. Lidl Slovenija in program Ekošola sicer že od leta 2015 v okviru projekta Hrana ni za tjavendan ozaveščata o odgovornem ravnanju s hrano; v želji, da bi razmislek o zavrženi hrani postal del našega vsakdana, pa so tokrat moči združili z Ekologi brez meja in Zvezo prijateljev mladine Slovenije ter podjetjem TAM-TAM. Poleg vrednostnega bona bodo namreč avtorjem petih najboljših zgodb omogočili, da bodo njihove zgodbe oživele na risbah mladih slovenskih ilustratorjev, ki bodo aprila na ogled na plakatnih mestih TAM-TAM. Tako bodo zaznamovali prvi Slovenski dan brez zavržene hrane, ki bo 24. aprila.

Prihodnji teden krvodajalske akcije

Železniki, Škofja Loka – Rdeči križ Slovenije – Območno združenje Škofja Loka prihodnji teden organizira krvodajalski akciji v Železnikih in Škofji Loki. V torek, 23. februarja, bo odvzem krvi v Osnovni šoli Železniki, 24. in 26. februarja pa v Osnovni šoli Ivana Groharja v Škofji Loki, na obeh lokacijah od 7. do 14. ure. Zaradi preprečevanja možnih prenosov bolezni krvodajalce prosijo, da svoj prihod potrdijo in se dogovorijo o uri prihoda na telefonske številke 051 671 147 ali 051 389 270 ali 030 716 796.

Most v Piškovci so že porušili

URŠA PETERNEL

Žirovnica – Izvajalca del, družbi Garnol in Gorenjska gradbena družba, sta pred dnevi že začeli rušitvena dela na mostu v Piškovci. Prehod mostu je bil doslej prepovedan, sedaj pa ni več mogoč. V sklopu del so odstranili asfalt in ograjo, porušili betonske plošče in začeli odstranjevati jeklene nosilce. Zadrževanje na gradbišču in v okolici mostu je prepovedano, saj je lahko smrtno nevarno. Projekt financirata občini Žirovnica in Bled, dela pa bodo končana do konca leta.

Stari most že rušijo, do konca leta bo zgrajen nov.

Znamo že 120 let

KZC

vaš zanesljiv in odgovoren partner že od leta 1900

KMETUSKA ZADRUGA CERKLJE z.o.o.

Trgovina Cerklje: (04) 252 90 17
Trgovina Voklo: (04) 04/251 91 41
Trgovina Moravče: (01) 834 56 84

Trgovina Komenda: (01) 834 56 80
Trgovina Šenčur: (04) 251 91 40
Trgovina Blagovica: 041/370-437

SPECIALIZIRANA PRODAJA SEMENSKEGA KROMPIRJA
v skladišču krompirja v Šenčurju, Mlakarjeva ulica 70, 4208 Šenčur
T: (08) 205 19 26, (08) 205 19 25, M: (051) 366 411

SEMENSKI KROMPIR **Meijer** **NORIKA** **HZPC**

ZELO ZGODEN SEMENSKI KROMPIR – Solist in Jazzy

Solist – zelo zgodnja in visoko odporna sorta, z obilnim pridelkom. Odlikuje jo zelo dobro in dolgo skladiščenje. Gomolji so okroglo ovalni, lepe oblike, imajo rumeno kožico in svetlo rumeno meso.

Jazzy – zgodnja, zelo rodna sorta za pridelavo zgodnjega krompirja, tipa kifelijčar, svetlo rumeno meso. Posebnost sorte je kratek čas kuhanja gomoljev – srednje veliki gomolji so kuhani v cca 15 minutah.

V SPOMIN

Janez Perko

(1927–2021)

Poslovil se je eden zadnjih predstavnikov prve zlate generacije tržiških alpskih smučarjev Janez Perko.

Kot njegovim vrstnikom Janezu Štefetu, Slavku in Matevžu Lukancu, Janku in Jožetu Krmelju, Zdravku Križaju, Ludviku Dornigu in še mnogim se je Janezova smučarska pot začela okoli leta 1935 v Hrastah in na Cenovem travniku, priljubljenih prvih tržiških smučiščih. S preprosto opremo, a vzgledi smučanja, ki so jih nadobudnežem dajali že uveljavljeni tržiški asi Čarman, Primožič, Stran-sky, Ankele, Ahačič, Tadel. Nekaj let kasneje je bil tudi Janez med prvimi skakalci na smučarski skakalnici, ki je zrastle na Jožefovem griču nad Tržičem. Ko je minila vihra druge svetovne vojne, je tržiška zlata generacija začela krojiti vrh jugoslovanskega alpskega smučanja. Janeza je takratna domovina leta 1947 poklicala služiti vojaški rok daleč od doma, v Makedonijo. Zelo hitro se je v vojaških vrstah uveljavil kot smučar – tekmovalec in smučarski učitelj. Pelister, Popova Šapka, Mavrovo so za dve leti postali njegov smučarski dom. Tako kot Slavko Lukanc in Jože Kavar je tudi Janez na domačih državnih tekmovanjih za ekipo JLA dosegal zavidljive rezultate.

Tekmovalno pot je Janez po vojaščini nadaljeval v domačem tržiškem smučarskem klubu. Če že ni posegal v sam vrh, pa je bil petdeseta leta preteklega stoletja vedno tik ob najboljših. Kot brata Marjana in Nejka Perka ga je vleklo v gore, med alpiniste. A za vse preprosto ni bilo časa. Izbral je smučarijo. Leto za Jankom Krmeljem in skupaj z Zdravkom Križajem, Matevžem Lukancem ter Janezom Štefeto je leta 1962 v Kranjski Gori opravil izpit za trenerja smučanja ter tako nadaljeval svojo smučarsko pot.

Janez Perko je bil smučar z dušo in srcem, iskreno zaljubljen v smučarijo in enako v njemu tako drago Zelenico. Z že več kot osemdesetimi leti je bil s prijateljem in vrstnikom Janezom Ziblarjem st. nemara med zadnjimi iz najstarejše generacije tržiških smučarjev, ki je bil Zelenici na smučeh še vedno zvest. Pozimi leta 2011 se je že očitno blizalo zaprtje zeleniškega smučišča. Janez se je marčevskega dne še spustil čez zeleniški plaz. »Najbrž sem ga danes presmučal zadnjič«, mi je pristavil ob vznožju smučišča. Ko se je leto zatem zares ustavilo vreteno zeleniške žičnice, je tudi Janez dokončno spoštljivo postavil smuči v kot. Tako rad pa je še naprej pokramljal o smučariji in tako zanimivo mu je bilo prisluhniti.

Te dni, ko se je za vedno poslovil Janez Perko, je Zelenica spet bela in zasnežena kot že dolgo ne. Vsaj z Ljubelja bi jo Janez zagotovo prišel pogledat, če bi mu le bolezen dopuščala. Toliko spominov, ki jim je marsikateriga pridral tudi sam, je ostalo tam gori ...

Janez Kavar

Zadovoljni z novim upravljavcem

JOŽE KOŠNJEK

Naklo – Župan Občine Naklo Ivan Meglič je na zadnji seji občinskega sveta povedal, da so ravnali prav, ko so upravljavce Doma starejših občanov v Naklem v začetku letošnjega leta zaupali Domu Petra Uzarja iz Tržiča. V domu v Naklem je prostora za 52 oskrbovancev. Ti so, tako kot njihovi svojci, zadovoljni z razmerami v domu.

Župan Meglič je občinske svetnike obvestil, da je ob mladinskem športnem igrišču zgrajena protihrupna ograja ob avtocesti. Igrišče je sedaj varnejše in bo takrat, ko bodo razmere

dopuščale, lahko polno živelo. Občina načrtuje za letos več gradbenih del po vsej občini. Tako za urejanje kanalizacije v Žejah, na Okroglem in v Podbrezjah že pripravljajo projektno dokumentacijo.

Občina se je odločila, da bo na trasi nekdanje tržiške železnice med Strahinjem in Dupljami uredila kolesarsko povezavo, saj je vožnja po sedanji ozki cesti za kolesarje in tudi za druge uporabnike nevarna. Občina Naklo je od države že dobila traso v uporabo, tako da bo sedaj lahko vložila na Ministrstvo za infrastrukturo prošnjo za sofinanciranje gradnje kolesarske poti.

Veselijo se zimskih počitnic

V ponedeljek se začnejo zimske počitnice za gorenjske osnovnošolce in dijake. Zaupali so nam, kako jih nameravajo preživeti.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Šestletna Julija Galjot iz Lahovč pravi, da jo bo stric med zimskimi počitnicami na Krvavcu naučil smučati. »Prvič bom smučala in zelo se veselim. Igrala se bom s sestrico in vadi-la pesmico, s katero se učimo črke. Tudi pri stari mami bom, z njo delava 'nudeljne', pomagam ji v hlevu. Obiskala bom sestrične, en dan pa bom šla lahko z mami v službo, da bom videla, kaj dela. Ustna higieničarka je,« je povedala Julija. Devetletni Maj Bobnar iz Vogelj se bo med počitnicami igral z legokockami, ustvarjal iz kartona in risal. »Moja stara mama ima v tednu počitnic rojstni dan, zato bomo praznovali. Smučam ne, a bi se rad naučil, ker sem slišal, da je zabavno. Rad berem knjige, ob petkih pogledam film. Z mami greva vsak dan na sprehod, in sicer do Šenčurja, na Štefanjo goro ali Sv. Jošt. Vsak tretji dan sem zadolžen za pomivanje posode, tudi smeti odnesem v smetnjak. Čeprav šele nekaj dni hodimo v šolo, že pogrešam šolanje na daljavo, ker sem se zelo navadil biti doma, tudi hitreje sem opravil vse šolske obveznosti. Počitnic se zelo veselim, ker bom imel več prostega časa za ustvarjanje,« je dejal Maj. Sedemnajstletna Nika Belhar iz Voklega pravi, da bo

Gorenjski osnovnošolci in dijaki se zimskih počitnic veselijo, izkoristili jih bodo za druženje s prijatelji, nekateri bodo smučali, drugi doma ustvarjali, šli na sprehod in nekaj časa namenili šolskim obveznostim. / Foto: Gorazd Kavčič

počitnice izkoristila za druženje s prijatelji. »Končno je dovoljeno druženje do deset ljudi, zato bom prosti čas preživela s prijatelji. Pogovarjali se bomo, radi se vozimo z avtom in poslušamo glasbo. Obiskati name-ravamo Bled, morda bomo šli do slovenske obale. Rekreirala se bom in uživala zunaj na zraku. Pomagala bom mami pri hišnih opravilih, delala bom tudi za šolo in gledala televizijo. Počitnic se sicer ne veselim tako, kot sem se jih pretekla leta, ker je nabor dejavnosti vseeno omejen. Mi pa odgovarja

šolanje na daljavo in upam, da bomo ohranili tak način,« je pojasnila Nika. Počitnice pa komaj čaka 16-letna Martina Karova iz Kranja. »Ustreza mi, da šola poteka od doma, a vseeno je veliko domače naloge, zato mi bo prišlo malo prostega časa. Med počitnicami bom večino časa doma, gledala bom filme in serije ter brala knjigo na mobilni aplikaciji. Družila se bom s prijatelji, s katerimi gremo pogosto v McDonald's in tam kaj dobrega pojemo,« nam je zaupala Martina. Sedemnajstletni Domen Molj iz

Vogelj se med počitnicami zaradi epidemije ne bo veliko družil s prijatelji, prosti čas bo preživel z družino. »Redno bom treniral taekwondo in se pripravljaj na naslednjo tekmo. Šel bom na sprehod, pogledal film, naredil kaj za šolo. Mogoče bom šel za en dan smučat na Krvavec. Če ne bi zahtevali negativnega testa, bi šel večkrat, a mi je testiranje odveč, ker vzame preveč časa. Sicer pa pogrešam svobodno gibanje brez vseh omejitev in ukrepov ter predvsem zabavo z vrstniki,« je sklenil Domen.

Nov vrtec do konca leta

Občinske svetnike Občine Gorenja vas - Poljane so na zadnji seji seznanili tudi s potekom obnove kuhinje v Osnovni šoli Poljane in z gradnjo prizidka k Vrtcu Agata.

MATEJA RANT

Gorenja vas – Z novim prizidkom k Vrtcu Agata bodo v Poljanah pridobili skoraj tisoč kvadrantih metrov novih površin za šest novih igralnic, v mansardi pa še dve učilnici in prostore za zaposlene za potrebe tamkajšnje šole. Na račun novega prizidka se je na vzhodni strani vrtca zmanjšalo obstoječe zunanje asfaltirano igrišče, kar bodo nadomestili z dodatnim zelenim otroškim igriščem, poleg katerega bodo uredili še zeliščni vrt. Naložba je vredna dobrih 2,2 milijona evrov, pri čemer jim je uspelo pridobiti 280 tisoč evrov nepovratnih sredstev Ekosklada,

ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je prispevalo osemsto tisoč evrov, preostanek sredstev pa bo občina zagotovila iz lastnih virov, za kar se je zadolžila v višini devetsto tisoč evrov, je razložil Bernard Strel iz Občine Gorenja vas - Poljane in dodal, da še naprej spremljajo razpise, da bi pridobili še kakšen dodaten vir financiranja. Tako se name-ravajo prijaviti tudi na zadnji razpis ministrstva za izobraževanje, znanost in šport za sofinanciranje občinskih naložb v osnovne in glasbene šole ter vrtce.

Maja lani so se najprej lotili obnove kuhinje, junija pa so opravili tudi izkope za temelje novega prizidka.

»Kuhinja je bila zelo dotrajana, zato je bila potrebna temeljita rekonstrukcija in razširitev v obstoječe prostore jedilnice in priložnostne telovadnice,« je razložil Strel, ki je kot glavno pridobitev navedel prehod s plina na elektriko, tako da vse novovgrajene naprave kot energent uporabljajo izključno električno energijo. Novo kuhinjo so začeli uporabljati sredi lanskega septembra, v njej pa so uvedli tudi dve novosti, pri katerih so se zgledovali po skandinavskih šolah. Sprejemna linija za umazano posodo je zasnovana tako, da vsak otrok ob vračilu pladnja sam sortira odpadke in na koncu naloži posodo v košare za

pomivanje. Tako otrokom privzgaajo odnos do odpadkov in njihovega ločevanja ter jih spodbujajo k samostojnosti, obenem pa s tem zmanjšajo obseg dela za pomivalnico. Pilotno so vgradili še omarico s pitnikom in hladilnikom, s čimer želijo zmanjšati količino zavržene hrane. »Učenci lahko v hladilnik odložijo sadje in predpakirano hrano, ki je ne marajo, iz njega pa vzamejo, kar je na razpolago in imajo radi,« je razložil Strel. Do konca preteklega leta je bil do strehe zgrajen tudi novi prizidek vrtca. Ta čas so po Strelovih besedah dokončali dobro tretjino vseh del, tako da jih letos čaka še velik zalogaj. »Pogodbeni rok za dokončanje del je sicer do konca avgusta, a bo ta rok zagotovo treba podaljšati, saj je prišlo do zamude zaradi razmer v zvezi z epidemijo covid-19 in neugodnih vremenskih razmer pozimi.« Računajo, da bodo vsa dela končala do konca leta.

Dokončni »za« iz Medvod

Medvoški občinski svetniki so dali zeleno luč za priključitev Občine Medvode v ustanoviteljstvo Javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Jela Janežiča.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – S tem se pridružujejo že dosedanjim ustanoviteljicam, občinam Gorenja vas - Poljane, Škofja Loka, Železniki in Žiri, ki morajo Odlok še potrditi.

V razpravi na seji občinskega sveta je edini pomislek izrazil Tomaž Kuralt

Osnovno šolo Preska. Želel bi si, da bi druge občine sofinancirale Osnovno šolo v Preski, pa ima lahko tudi več oddelkov, tudi za otroke s posebnimi potrebami. Škoda, da morajo naši otroci hoditi drugam. Kapacitete za naše otroke uporabljamo v drugih občinah, ne v lastni. Želim si, da bi naše

imela, zato ti otroci obiskujejo OŠ Jela Janežiča, nekaj pa tudi drugih šol. Število otrok z naše občine se na OŠ Jela Janežiča povečuje. Po številu smo že na drugem mestu, takoj za Škofjo Loko. Šoli primanjkuje prostora, deluje že na več lokacijah. Ker je nujna nadgradnja obstoječega objekta in ker imamo tako velik delež, smo se po metodi, da je to najbolj pošteno in da gre za najbolj ranljive skupine v naši družbi, odločili za vstop v soustanoviteljstvo in da pokrijemo svoj delež pri prihodnjih investicijah. Že vsa leta skozi zgodovino Občina Medvode plačuje tudi materialne stroške, prevoze otrok, ker je to z zakonodajo tudi določeno. Vpliv OŠ Jela Janežiča na ostale naše investicije ocenjujemo kot zanemarljiv. So toliko večjega ranga, da jih težko primerjamo s 150 do 200 tisoč evri, kolikor naj bi bil po predvidevanjih

konzorcija občin delež, ki bo za nadzidek prišel na občino Medvode. Vemo, da je Osnovna šola Preska na področju osnovnega šolstva v Medvodah najbolj pereč problem in intenzivno se trudimo najti rešitev.« Martina Kutnar iz občinske uprave je podala še dodatna pojasnila, da je bilo leta 2012 v OŠ Jela Janežiča dvanajst otrok iz medvoške občine, v tem šolskem letu jih je vpisanih že trideset. »V zadnjih desetih letih se je število prepoznanih otrok, ki imajo določene težave, povečalo. Za otroke iz medvoške občine, ki imajo te težave, si seveda želimo najboljših pogojev. Verjamem in iz lastnih izkušenj vem, da jih OŠ Jela Janežič ima.«

Odlok o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Jela Janežiča je bil sprejet z devetnajstimi glasovi za, nihče ni bil proti, eden se je vzdržal.

Svetniki pozvali župana k odstopu

◀ 1. stran

Kot nam je povedal svetnik Roman Dobnikar, so se namreč vsi občinski svetniki na njegovo pobudo že v torek sestali na neformalnem sestanku, na katerem so sklenili, da na seji, ki je potekala sinoči, županu predlagajo odstop s položaja. Z namero, s katero se strinja vseh 14 svetnikov, so po sestanku seznanili tudi župana. Kot nam je v sredo v telefonskem pogovoru povedal Dobnikar, so želeli s tem županu dati priložnost za »časten odhod« s funkcije in sprejem vsaj politične odgovornosti za nastalo situacijo.

Svetniki menijo, da je župan z vso skrbnostjo dolžan obveščati občinski svet o takšnih sodnih postopkih, česar po besedah Romana Dobnikarja v tem in, kot kaže, tudi v prejšnjem mandatu ni storil. S tem je izgubil zaupanje svetnikov, ki jih je razjezila tudi Poglajnova izjava za Gorenjski glas, da

naj bi svetniki imeli informacije o tožbi, kar po njihovem zatrjevanju ne drži.

Za komentar smo prosili tudi župana Stanislava Poglajna, ki nam je dejal, da izjav pred sejo občinskega sveta ne bo dal.

Vseh 14 občinskih svetnikov meni, da bi moral župan Stanislav Poglajen prevzeti vsaj politično odgovornost za nastalo situacijo in odstopiti. Župan zadeve pred sejo sveta ni želel komentirati.

Čeprav so občinske seje v Komendi v zadnjem času potekale kot spletne videokonference, so svetniki županu tokrat predlagali, naj jo skliče v športni dvorani osnovne šole v Mostah. Ker je seja potekala že po zaključku redakcije Gorenjskega glasa, bomo o sklepih poročali v torkovi izdaji.

Občina bo sofinancirala vodiško obvoznico

◀ 1. stran

Investicija občine je potrebna v delu, ki posega v naselje, vključno z vsemi deviacijami, kolesarskimi stezami in prehodi za pešce.

Čeprav naj bi bil končni znesek in s tem tudi dejanski prispevek Občine Vodice precej nižji od ocenjene vrednosti, je odločitev ministrstva za infrastrukturo, da mora občina prispevati kar 6,39 odstotka k investiciji, tako na občinski upravi kot tudi med svetniki sprožila precej neodobravanja.

Torkove seje občinskega sveta se je udeležil tudi minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec z ekipo sodelavcev, med katerimi sta bila tudi direktorica Direkcije RS za infrastrukturo Ljiljana Herga in vodja sektorja za investicije pri direkciji Tomaž Wilenpart. Skupaj so svetnikom pojasnjevali, da se prispevku ni moč izogniti, saj finančno udeležbo občine pri investiciji predvideva zakon o cestah. Če bi občini pogledali skozi prste, bi podrli celoten sistem na državni ravni, je dejal Vrtovec, ki se zaveda, da je v zgodbi, ki se vleče že vsaj 15 let, krajši konec potegnili prav občina Vodice. Obvoznica je namreč v

veliki meri potrebna zaradi komendske poslovne cone in tovrnega prometa, ki se od tam vije skozi Vodice do avtocestnega priključka.

Da od poslovne cone v sosednji občini Vodičani nimajo nič, z izjemo težkega tovrnega prometa, ki jim kvira kvaliteto življenja, so bili jasni tudi občinski svetniki. Jezi jih predvsem dejstvo, da bodo morali za reševanje prometne problematike, ki je niso zakrivilo sami, plačati visok znesek, posledice pa bodo lahko čutili še več let. »Obvoznica nam pripada, zaslužili smo si jo. Zdaj pa smo v situaciji, da moramo za to, kar nam pripada, plačati, kar je žalostno in nepošteno,« je povedal svetnik Branko Bogovič, sicer tudi pobudnik civilne iniciative, ki je v preteklosti organizirala več protestnih shodov zaradi stanja v Vodica. »V Vodica nimamo skoraj ničesar. Nimamo industrije, nimamo velikih centrov, športne dvorane ... Imamo le lepo šolo in vrtec in manjšo trgovino. Glede razvoja smo nekje v šestdesetih ali sedemdesetih letih, sofinanciranje obvoznice pa nas bo znova pomaknilo nazaj. Še enkrat razmislite o odstotku sofinanciranja, ki

je za nas ogromen zalogaj, za državo pa ne predstavlja velikega bremena,« je še Bogovič povzel razmišljanje večine občinskih svetnikov.

Vrtovec, ki svetnikom ni mogel ugoditi pri deležu sofinanciranja, pa jim je obljubil pospešitev projektov na regionalnih cestah. Tako naj bi Vodice kmalu prišle do krožišča v Vodica, država naj bi uredila pločnike med Vodica in Zapogami ter v Repnjah in cestno infrastrukturo v Skaručni. Zavzel se je tudi za čimprejšnji začetek gradnje obvoznice, ki bi se ob uspešno izvedenem razpisu za izbiro izvajalca po njegovem lahko začela graditi že spomladi. »Če zdaj ne izkoristimo priložnosti, imam občutek, da obvoznice še dolgo ne bomo gradili,« je delal minister, čemur se je pridružila tudi Ljiljana Herga: »Da smo prišli do te točke, ko je obvoznica izvedljiva in imamo denar zagotovljen v proračunu, je vrhunec. Ne vem, kdaj bo katera vlada spet toliko namenila našemu resorju.«

Kljub pomislekom so zadnje svetniki podprli rebalans in sprejeli sklep o sofinanciranju, s tem pa prižgali zeleno luč za gradnjo ceste, na katero čakajo že vrsto let.

VEČ SE
SPLAČA

**VEČ SE VRAČA.
SE SPLAČA.**

Pika
BONUS

PRI NAS SE VEČ SPLAČA. S PIKO PA SE ŠE VRAČA.

Pod oznako **Več se vrača, več se spleča** v Mercatorju odslej najdete največje ugodnosti in popuste. Rdeča oznaka odkriva vse prihranke, ki se vam povrnejo z zvesto uporabo **Pika kartice**, **Pika bonus** pa vam prinaša tudi **popust na celoten nakup**. Rumena oznaka **Več se spleča** pa označuje **posebne količinske popuste** ob nakupu izbranih izdelkov. Nakup v Mercatorju se spleča.

Mercator
moj najboljši sosed

www.mercator.si

Mercator, d. d., Dunajska 107, 1000 Ljubljana

Zmaga in rumena majica Nike Križnar

Skakalka iz Poljanske doline je bila najboljša na tekmi svetovnega pokala v Romuniji.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Rasnov v Romuniji ta konec tedna gosti tekme svetovnega pokala v smučarskih skokih tako za ženske kot za moške. Včeraj je bila prva posamična tekma za ženske. Prinesla je nov velik slovenski uspeh.

Na najvišjo stopničko je stopila Nika Križnar. Skakalka iz Delnic pri Poljanah je s tem dosegla svojo drugo posamično zmago v karieri. Trikrat je bila do sedaj še druga in trikrat tretja. S tem je prevzela tudi vodstvo v skupnem seštevku svetovnega pokala in

oblekla rumeno majico. Križnarjeva je bila najboljša že v kvalifikacijah, vodilna je bila tudi po prvi seriji. »Zelo sem vesela. Naredila sem dva dobra skoka. To je moja druga zmaga v svetovnem pokalu in pomeni mi veliko. Resnično sem si želela obleči rumeno majico. Pripravljena sem nanjo,« je bil njen prvi komentar po tekmi.

Uspeh slovenskih skakalk sta dopolnili še Ema Klinec na petem mestu in Jerneja Brecl na devetem. Slovenija ostaja vodilna tudi v pokalu narodov. Nova tekma v Rasnovu bo že danes.

Nika Križnar je trenutno najboljša skakalka na svetu. / Foto: Gorazd Kavčič

Nova hokejska zmaga in trening na smučeh

Jesenice – Hokejisti HDD SIJ Acroni Jesenice imajo v Alpski hokejski ligi v tem tednu tri gostovanja. S prvega v torek so na Jesenice prinesli nove tri točke in nadaljevali zmagoviti niz. Ekipo Steel Wings Linz so premagali z 1 : 3 (0 : 0, 1 : 1, 0 : 2). Včeraj so gostovali pri SHC Fassa Falcons, a rezultat do zaključka naše redakcije še ni bil znan. Jutri se bodo v gosteh pomerili še S.G. Cortina Hafro, nato pa jih čakajo tri tekme doma. Prvi del tekmovanja bodo zaključili 18. marca. Pred dnevi so sredi niza zaporednih zmag odložili drsalke ter jih za eno dopoldne zamenjali za tekaške smuči. Nekoliko drugačen trening železarjev se je odvil v Planici pod budnim očesom Petre Majdič, ki je tudi ambasadorica projekta Jeklena volja Skupine SIJ. Gre za deseti trening iz sklopa njihovih aktivnosti. Jeseniški hokejisti so se preskusili v obeh tehnikah teka.

Jeseniški hokejisti na tekaških smučeh / Foto: Anže Vrabl

Visoko uvrstitev izgubil na zadnjem streljanju

Rudno polje – V torek in sredo sta bili na svetovnem prvenstvu v biatlonu na Pokljuki najdaljši posamični preizkušnji. V ženski konkurenci je zmagala Čehinja Marketa Davidova, Slovenke se niso uvrstile na mesta, ki prinašajo tudi točke svetovnega pokala. Pri moških je zmagal Norvežan Sturla Holm Laegreid, Jakov Fak je bil 21., potem ko je bil vse do zadnjega postanka na strelišču v boju za najvišja mesta, nato pa je zgrešil dva strela, skupaj tri. Miha Dovžan je bil 23. Včeraj je bila tekma štafet mešanih dvojic, rezultati pa do zaključka naše redakcije še niso bili znani. Do konca prvenstva so še štiri tekme: jutri ženska štafeta (ob 11.45) in moška štafeta (ob 15. uri), v nedeljo pa še skupinski start za ženske (ob 12.30) in za moške (ob 15.15).

Domžalčani si želijo višje

Nogometaši Domžal so z remijem in zmago začeli spomladanski del nogometnega prvenstva. Trenutno zasedajo peto mesto, želijo pa si še višje.

ALEŠ SENOŽETNIK

Domžale – Nogometaši NK Domžale so v spomladanski del tekmovanja v prvoligivstopili z remijem z Mariborom, v nedeljo pa so premagali aktualne prvake in iz Celja odnesli tri točke. »Vemo, kaj pomeni igrati proti prvakom na gostovanju, zato smo z zmago v Celju seveda zadovoljni. Obžalujemo sicer, da nam po dobri igri z Mariborom ni uspelo iztržiti treh točk, a vemo, kaj predstavlja Maribor v slovenskem nogometu, zato ne smemo biti razočarani,« je izkupiček prvih dveh tekem komentiral strateg v domžalskem taboru Dejan Djuranović, ki je z mislimi že pri prihodnjih tekmah. Domžalčane, ki so po 21 kolih na petem mestu, namreč v prihodnjih dneh čakajo tri težka srečanja. Najprej se bodo v nedeljo pomerili s sedmouvrščenim Taborom iz Sežane, v sredo sledi gostovanje pri vodilni Olimpiji, nato pa prihodnjo nedeljo še tekma z zadnjo Gorico. »Vsaka tekma je poglavje zase in na vsako se je treba temeljito pripraviti. Ekipe je med zimskimi pripravami dosegla dober nivo, verjamem pa, da bomo formo skozi naslednje tekme še stopnjevali in da bomo tudi rezultatsko vse uspešnejši,« pravi Djuranović.

V minulih mesecih so se večkrat spopadli tudi z okužbami s koronavirusom, tako

Dejan Djuranović je vodenje domžalskega kluba prevzel junija lani. / Foto: Gorazd Kavčič

v strokovnem štabu kot tudi med tekmovalci, med katerimi sicer z izjemo pozitivnega testa večjih zdravstvenih težav ni bilo. Epidemija jim je zagodla pred začetkom sezone, ko so prvenstvo začeli brez pripravljalnih tekem, zaradi okužb pa na petih tekmah niso imeli popolne ekipe. »A tudi drugi se spopa-

lahko posvetili le nogometu,« še dodaja trener Domžalčanov, ki sicer z izjemo Gabra Dobrovoljca, ki si je poškodovano stegensko mišico, a bo nared v treh do štirih tednih, večjih težav s poškodbami nima.

Za spomladansko nadaljevanje prvenstva ima Djuranović tako na razpolago po-

v Gorico odšel vratar Grega Sorčan, prav tako tudi napadalni vezist Til Mavretič. Potem ko je znova dovoljeno tekmovanje v drugi slovenski ligi, bodo v bližnji Dob odšli mladi upi Jošt Pišek, Žiga Dajčman ter Ivan Makovec in Žiga Repas. V NK Aluminij je odšel tudi Tonči Mujan.

Pričakovanja v spomladanskem delu sezone so po besedah glavnega trenerja jasna: »Želimo si biti iz tekme v tekmo boljši nasprotnik in se vsakič boriti za zmago. Če bomo uspešni, bomo napredovali tudi po lestvici. Verjamem, da bi bili lahko na koncu sezone v zgornjem delu razpredelnice,« zaključuje Djuranović.

»Ekipe je med zimskimi pripravami dosegla dober nivo, verjamem pa, da bomo formo skozi naslednje tekme še stopnjevali in da bomo tudi rezultatsko vse uspešnejši.«

dajo s težavami, ki se jim v letu dni, kolikor traja epidemija, skoraj ni moč izogniti. Upam, da bo to kmalu za nami in se bomo vsi skupaj

dobno ekipo, kot je prvenstvo začela, do nekaj sprememb pa je vendarle prišlo. Pred zaključkom prestopnega roka je kot posojen igralec

Komaj čaka tekmovanja

Športna plezalka Mia Krampl se pripravlja na novo sezono, katere vrhunec bodo olimpijske igre.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Športni plezalci se pripravljajo na sezono, katere vrhunec bodo olimpijske igre. Na njih bosta za Slovenijo nastopili Korošica Janja Garnbret in Gorenjka Mia Krampl.

Kot pravi selektor slovenske reprezentance v športnem plezanju Gorazd Hren, je njun program treninga nekoliko drugačen, saj se morata pripravljati na vse tri discipline. »Trenutno se poleg balvanov posvečata tudi hitrosti, nato bosta dodali še težavnost. Nanju zaradi olimpijskih iger ne bomo mogli računati celotno sezono, udeležili se bosta le izbranih tekem. Na olimpijske igre bosta šli dobro pripravljena in verjamemo v najboljše.« Mia Krampl se bo kot priprave na

Mia Krampl bo poleg Janje Garnbret Slovenijo na olimpijskih igrah zastopala v športnem plezanju. / Foto: Gorazd Kavčič

veliki dogodek udeležila tudi nekaj tekem svetovnega pokala. »Treningi se ne razlikujejo veliko od lanskih. Načrt je isti, le dodala sem jim krajše smeri in počasi začela trenirati vzdržljivost. Glede na lansko okrnjeno sezono sem

začela ceniti vsako možnost tekmovanja na tekmah svetovnega pokala, ki mi jo nudi reprezentanca. Poleg tega pa sem postala hvaležnejša za svojo družino. Zagotovo ne morem reči, da je bilo leto 2020 slabo in da bi ga rada

čim prej pozabila. Če pogledamo podrobneje, vsak lahko najde kaj lepega tudi v njem,« pravi športna plezalka z Golnika, in dodaja, da komaj čaka prva tekmovanja. »Prepričana sem, da ni športnika, ki se ne bi veselil tekem, sploh če je to po enem letu brez nastopanja. Držimo pesti, da bo sezona 2021 potekala nemoteno.«

Mednarodna zveza za športno plezanje je že objavila koledar za letošnje leto. Prva tekma svetovnega pokala bo 16. aprila v Meiringenu v Švici. Od konca julija do začetka avgusta bodo olimpijske igre v Tokiu, prvi teden v septembru bo tekma v Sloveniji, konec istega meseca še svetovno prvenstvo v vseh disciplinah v Moskvi. Tekmovalno leto se bo zaključilo predvidoma sredi oktobra na Kitajskem.

Lani pričakovano manj tujih in veliko več domačih gostov

Tudi številke potrjujejo vtise preteklega leta na področju turizma: epidemija je zaprla vrata večini tujih turistov, gorenjske turistične bisere so spet odkrivali domači gostje. Zimska sezona je zamujena, ugotavljajo turistični delavci, vse moči so usmerjene v priprave na poletje pa tudi v oblikovanje novih dolgoročnih strategij.

MARJANA AHAČIČ

Bled, Bohinj, Kranjska Gora – Turizem se je tudi v Sloveniji zaradi pandemije znašel v najhujši krizi doslej. In čeprav so bile po podatkih Slovenske turistične organizacije na državnem nivoju lani med občinami po številu ustvarjenih prenočitev najvišje prav gorske občine, med katere sodijo gorenjski turistični biseri Bled, Bohinj in Kranjska Gora, so številke tudi tam tako rekoč neprimerljive z vsem, kar so beležili v zadnjih desetih letih.

Upad števila nočitev v letu 2020 v primerjavi z letom 2019 je 30-odstoten, ugotavljajo v Turizmu Kranjska Gora. »Največji je bil pri tujih gostih, 64 odstotkov, medtem ko je bilo med domačimi turisti število višje za 52 odstotkov. Kranjska Gora je bila namreč ena izmed treh destinacij, na katerih je bilo unovčenih največ turističnih bonov,« je povedala Mojca Mežek iz Turizma Kranjska Gora.

Podaljšal se je čas bivanja

Podobno je bilo v Bohinju, kjer so beležili celo okoli 70-odstoten upad tujih gostov glede na leto poprej, a je bilo po drugi strani domačih gostov skoraj še enkrat toliko kot lani, precej, na skoraj tri dni, pa se je podaljšal tudi čas bivanja v Bohinju.

V občini Bled je bilo v letu 2020 ustvarjenih 170.084 prihodov turistov, 67 odstotkov manj kot leto prej, in 433.800 prenočitev, kar je 62 odstotkov manj kot leto prej. V primerjavi z letom 2019 se je za 14 odstotkov podaljšala povprečna doba bivanja, in

Zima je letos končno s snegom tako bogata, kot so si v gorenjskih turističnih središčih že dolgo želeli, a so zaradi trenutnih razmer vse misli že uprte v poletje.

sicer na 2,5 dneva, najmočnejši trgi pa so bili Slovenija, Nemčija in Italija.

Na mnoga vprašanja še ni odgovorov

Kot je povedala Romana Purkart, so se vse leto sproti prilagajali razmeram. »Tako kot drugod po državi so tudi pri nas slovenski gostje odločilno pomagali pri tem, da je bilo poletje na Bledu vsaj približno običajno. Letos spet čakamo – kdaj bomo lahko odprli, kako bo s prireditvami in dogodki, kaj bo dovoljeno in kaj ne, kako bomo lahko potovali, bodo uvedli 'covid potne liste' ... Vse to so vprašanja, na katera sedaj nimamo odgovorov. Turizem Bled sicer vse svoje aktivnosti načrtuje tako, kot da bo poletje vsaj približno 'normalno' – če ne bo, bomo pač odvzeli, rezali, krčili ... Upamo, da če z odprtjem ne bo šlo za veliko noč, da bo pa vsaj za prvomajske praznike.«

Poudarek na komuniciranju

Mojca Mežek pojasnjuje, da so v Kranjski Gori v času zaprtja hotelov ter prepovedi obratovanja lokalov in ostalih gospodarskih dejavnosti velik poudarek dali informiranju in komunikaciji s turističnim gospodarstvom v zvezi z epidemijo, veljavnimi odloki in ukrepi, obenem pa nadaljevali aktivnosti za predruženje kolektivne blagovne znamke, se pripravljali na razpise ter oblikovali krovno kampanjo za leto 2021. »Čudovito zimsko vreme smo izkoristili za snemanje novih promocijskih videov in fotografij,« je še povedala.

Za poletno sezono v Kranjski Gori pričakujejo, da bo podobna lanske, saj je vlada tik pred koncem leta podaljšala veljavnost turističnih bonov do konca leta 2021,

neizkoriščenih pa je ostalo še dve tretjini vseh.

Oblikovali načrt razvoja

Tudi v Bohinju so čas, ko so turistične kapacitete ostale zaprte, porabili za temeljit razmislek, kako naprej. »V povezavi biosfernega območja Julijske Alpe smo se dela lotili z veliko vnemo in oblikovali številne predloge ukrepov za reševanje turizma. Mnoge utečene vzorce smo popolnoma predrugačili in rečem lahko, da nam je covid-19 pomagal do ene boljše načrtovanosti v Sloveniji,« je vendarle tudi optimističen Klemen Langus, direktor Turizma Bohinj. Turizem daje pomemben ekonomski pečat regiji, zato mora biti generator trajnostnih sprememb in razvoja, je prepričan Langus, ki prav trenutne razmere vidi kot priložnost za nov začetek v pravo smer.

V nemški industriji dokaj dobro

Raziskava o posledicah pandemije novega koronavirusa v nemškem gospodarstvu kaže na dokaj pozitivno razpoloženje v industriji. To je pomembno tudi za slovenska podjetja, ki poslujejo z nemškimi.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Slovensko-nemška gospodarska zbornica je javnosti predstavila raziskavo Združenja nemških gospodarskih zbornic (DIHK) o posledicah pandemije novega koronavirusa v nemškem gospodarstvu in gospodarskih pričakovanjih. Raziskava, ki je zajela več kot trideset tisoč nemških podjetij, je pomembna tudi za slovensko gospodarstvo, saj so od nemškega gospodarstva odvisna številna slovenska podjetja. Kot ugotavljajo v Slovensko-nemški gospodarski zbornici, so eno leto od začetka pandemije poslovne razmere in pričakovanja v nemškem gospodarstvu še daleč od predkrizne ravni, predsednica zbornice Gertrud Rantzen pa dodaja, da okrevanje gospodarstva v sedanjih razmerah še ostaja negotovo in da bodo podjetja za uspešno premagovanje krize morala pokazati veliko fleksibilnosti in prilagodljivosti.

Za slovensko gospodarstvo so pomembne predvsem razmere v nemški industriji. Raziskava je pokazala, da industrijska podjetja tudi v težkih gospodarskih razmerah ostajajo

močna ter še naprej proizvajajo in izvažajo. Med industrijskimi podjetji je več takih, ki poročajo o dobrem poslovnem položaju kot o slabem. O gospodarski rasti poročajo predvsem proizvajalci polizdelkov iz kemijske in elektrotehnične industrije. Na splošno se izvozna in poslovna pričakovanja teh podjetij izboljšujejo.

Po izračunih DIHK je koronska kriza doslej nemški bruto proizvod znižala za okoli 190 milijard evrov, letos pa pričakujejo le 2,8-odstotno gospodarsko rast. Sedanje poslovno stanje kot slabo ocenjuje 32 odstotkov nemških podjetij, še posebej posredniki potovanja, ponudniki nastanitve in osebni storitve, gostinci, trgovci na drobno ... V vseh sektorjih se finančno stanje podjetij poslabšuje, še zlasti malih in srednje velikih. Vsako peto podjetje ima likvidnostne težave, približno sedem odstotkov vseh ponudnikov storitev ocenjuje, da je pred stečajem. Zmanjšujejo se vlaganja, 40 odstotkov izdelovalcev strojnih orodij in 37 odstotkov proizvajalcev avtomobilskih delov že načrtuje zmanjšanje naložb.

Telemach vodilni ponudnik fiksnega interneta

Kranj – Družba Telemach, ki posluje pod okriljem skupine United Group, vodilnega telekomunikacijskega in medijskega operaterja v jugovzhodni Evropi, je v Sloveniji že nekaj časa vodilni ponudnik plačljivih video vsebin, zdaj pa je postal še vodilni ponudnik fiksnega interneta in je med redkimi ponudniki v Evropi, ki so po tržnem deležu prehiteli državne operaterje. V Telemachu se sklicujejo na decembrske podatke agencije za komunikacijska omrežja in storitve (Akos), ki kažejo, da je pri fiksnem internetu njihov delež že skoraj 30-odstoten. Kot ugotavljajo v Telemachu, so koronarazmere pospešile uporabo spleta in digitalizacijo, lani se je obremenjenost njihovih internetnih povezav v povprečju povečala za polovico.

V bankah še naprej omejitve pri delitvi dobička

Kranj – Banka Slovenije je bankam in hranilnicam zaradi zaostrenih razmer, ki jih je povzročila epidemija novega koronavirusa, podaljšala omejitve glede delitve dobička do konca letošnjega septembra, pri tem pa dopušča tudi nekatere izjeme. Kot pojasnjujejo v Banki Slovenije, je namen ukrepa ohranitev kapitala, s katerim bodo banke in hranilnice lažje prenesle posledice krize in še naprej zagotavljale posojila gospodarstvu in prebivalstvu.

Predstavitev ukrepov kmetijske politike

Kranj – Kmetijsko gozdarski zavod Kranj bo v okviru priprav na izpolnjevanje in oddajo zbirnih vlog pripravil prihodnji teden dve predstavitvi letošnjih ukrepov kmetijske politike. Prva bo v ponedeljek in druga v sredo, obakrat z začetkom ob 10. uri. Predstavitvi bosta potekali po spletni aplikaciji Zoom, povezavo do aplikacije bodo kmetje dobili po elektronski pošti. Dodatne informacije dajejo v kmetijski svetovalni službi.

Spletna trgovina tudi dobrodelna

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Sparova spletna trgovina Spar Online, ki je do sedaj omogočala dostavo na dom na območju Ljubljane, se prihodnji teden širi v Kranj z bližnjo okolico, testnim kupcem pa naročila dostavljajo že od 17. februarja. Širitev v Kranj spremlja dobrodelna

nota, saj bodo Sparovi dostavni kombiji Varni hiši in Materinskemu domu Gorenjske v okviru Društva za pomoč ženskam in otrokom, žrtvam nasilja, v času testnega obdobja med 17. in 24. februarjem vsak dan (razen v nedeljo) dostavili pet naročil v skupni vrednosti donacije več kot dva tisoč evrov.

Predaja donacije Materinskemu domu Gorenjska v okviru Društva za pomoč ženskam in otrokom, žrtvam nasilja, Varna hiša Gorenjske

Poškodovali sta se sankočica in smučarka

SIMON ŠUBIC

Kranjska Gora, Cerklje – Kranjski policisti so v torek na smučišču Krvavec obravnavali trčenje med dvema smučarjema. Smučarka se je pri tem poškodovala, zato je posredovala dežurna ekipa helikopterske nujne medicinske pomoči z Brnika, ki je s helikopterjem Slovenske vojske poškodovano smučarko prepeljala v ljubljanski klinični center.

Kranjskogorski policisti pa so prav tako v torek v Tamarju obravnavali nesrečo sankočice, ki se je pri tem lažje poškodovala. Posredovali so gorski reševalci iz Rateč, ki so ponesrečenko oskrbeli in jo prepeljali v dolino, kjer so jo prevzeli reševalci Nujne medicinske pomoči Jesenice. Sankočica

Policisti pozivajo k previdnosti pri sankanju, za otroke pa predlagajo tudi uporabo čelade. / Foto: Simon Šubic

Zagorelo na strehi tovarne

SIMON ŠUBIC

Kranj – Med izvajanjem del na strehi industrijskega objekta Iskre ISD v Kranju je v sredo opoldan zagorelo. Zaradi vdihavanja dima so morali dvema delavcema nuditi zdravniško pomoč, so pojasnili na Policijski upravi Kranj.

Gorel je del strehe proizvozne hale. Gasilci iz Gasilsko reševalne službe Kranj ter prostovoljnih društev Stražišče, Breg ob Savi, Bitnje, Kokrica in Primskovo so odprli približno petdeset kvadratnih metrov strehe in požar pogasili. Po dosedanjih podatkih je v požaru nastala manjša gmotna škoda.

Delavcu odrezalo prste

SIMON ŠUBIC

Domžale – V sredo popoldne se je v podjetju Količev karton v Domžalah zgodila delovna nesreča, v kateri se je delavec hudo poškodoval. Po ugotovitvah policije je delavec pri servisiranju delovnega stroja segel v notranjost, kjer mu je ukleščilo roko. Pri tem mu je odrezalo prste. Huje poškodovanega delavca so z reševalnim

vozilom odpeljali v ljubljanski klinični center, njegovo življenje pa ni ogroženo, so razložili na Policijski upravi Ljubljana.

O nesreči so bile obveščene vse pristojne službe. Policisti so opravili ogled kraja, nadaljujejo pa zbiranje obvestil zaradi suma kaznivega dejanja ogrožanja varnosti pri delu. O vseh ugotovitvah bodo obveščali pristojno državno tožilstvo.

So prijeti roparji delovali tudi na Gorenjskem

Po prijetju storilcev, ki so oropali župnika v Logatcu in Višnji Gori, se zastavlja vprašanje, ali so isti kriminalci pred leti »obiskovali« tudi župnišča po Gorenjskem.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana, Kranj – Ljubljanski kriminalisti so v začetku februarja uspešno preiskali rop župnika v Logatcu, ki ga je pet osumljenцев z območja Novega mesta, starih od 18 do 46 let, izvedlo 30. januarja v zgodnjih jutranjih urah. Župnika so pretepli in zvezali ter odnesli več tisoč evrov gotovine in nakit. Kriminalisti so v preiskavi še ugotovili, da je vsaj eden od osumljenih po vsej verjetnosti sodeloval tudi pri ropu župnika v Višnji Gori 24. decembra lani, sumijo pa tudi, da so osumljenci v preteklosti izvedli še več premoženjskih kaznivih dejanj na škodo župnišč, zato preiskava poteka še naprej.

Tarče roparjev tudi gorenjski župniki

Omenjena kriminalistična preiskava odmeva tudi na Gorenjskem, kjer se je v preteklosti zgodilo več podobnih ropov. Omenimo samo ropa župnikov v Cerkljah in na Kokrici pri Kranju v oktobru 2016. Obe kaznivi dejanji sta – tako so nam pojasnili na Policijski upravi Kranj – še neraziskani.

Potem ko so zlikovci v začetku oktobra leta 2016 vlomili v župnišča v Adergasu, Vodica in Cerkljah (iz zadnjega jih je pregnal alarm), so se v noči na 17. oktober tega leta štirje zamaskiranci spravili nad cerkljanskega župnika Jerneja Marenka, ki je župnijo prevzel dva meseca prej. Alarmno napravo, do katere so morali preplezati po treh skupaj zvezanih lestvah, so onesposobili s propenom. V župnišče

denarja. Na vsak način so hoteli izvedeti, kje se skriva še drugi sef. Vendar ga nimamo. Na koncu so našli denar iz nabirk zadnjih treh nedelj, bilo ga je nekaj sto evrov, morda kvečjemu tisoč evrov. Imel sem ga spravljene drugače. Tudi meni so vzeli petsto evrov in mobilni. Po približno dvajsetih minutah so odšli, še prej pa mi je eden želel z vratu odtrgati še verižico s križem, kar pa mu drugi od preostale trojice preprečil rekoč, to pa pusti pri miru,« je tedaj za Gorenjski glas povedal cerkljanski župnik.

Teden prej so kriminalci obiskali tudi župnišče na Kokrici in pretepli župnika Jožeta Kluna. »Dobro so me pretepli, nekdo me je s karate udarcem brnil tudi v čeljust. Odpeljati so me morali na urgenco na Jesenice,« je tedaj za naš časopis povedal kokriški župnik. Dejanje sicer gorenjski kriminalisti obravnavajo kot nasilništvo, in ne rop, so razložili na PU Kranj.

Roparji izbirajo odročnejša župnišča

Vlomi v župniščih in ropi župnikov so specifična kazniva dejanja, pojasnjujejo na policiji. Storilci večinoma izbirajo bolj odročna župnišča, kjer se lažje izognejo prijetju. Pri vlomih je sicer značilno, da se storilci izogibajo stiku z oškodovancem in čas izvršitve izbirajo glede na prisotnost ljudi v objektu. Večina vlomilcev v primeru, da so pri dejanju zasačeni, pobegne. V primeru, ko imamo opravka z nasilja vajenimi storilci, pa se lahko vlom spremeni v rop z veliko hujšimi posledicami.

Roparji so vedno veljali za nasilne in predrzne, saj je izvršitev ropa povezana z neposrednim napadom in grožnjo oškodovancu. »Pri ropih storilci uporabljajo telesno silo, grožnje, razne nevarne predmete in orožje, s čimer žrtev prisilijo k izročitvi lastnine, bodisi denarja ali drugih

Roparji so oktobra 2016 cerkljanskega župnika prisilili, da jim je odprl sef v župnijski pisarni. / Foto: arhiv GG

dragocenostih. Sploh pri hišnih ropih gre lahko za hudo nasilje, pri katerem storilci običajno delujejo v skupinah, so zamaskirani in oboroženi. Roparji v določenih primerih poznajo razmere v objektih, v nekaterih primerih celo vedo, kje so skriti prihranki ali dragocenosti, zato naj občani večjih vsot gotovine in dragocenosti ne hranijo doma. Naj ne odpirajo vrat neznanecem. Pred vhodom naj imajo vsaj senzorско luč, vrata pa opremljena s ključavnico z varovalom ali varnostno verigo in kukalom. Priporočljiv je tudi domofon ali videofon. Silo storilci uporabljajo tudi pri uličnih ropih. Zato naj ljudje na javnih krajih ne razkazujejo dragocenosti in denarja,« svetuje Bojan Kos s Policijske uprave Kranj.

Preiskana slaba polovica ropov

Na Gorenjskem so policisti leta 2018 obravnavali osem ropov in jih polovico preiskali. Predlani je bilo na območju PU Kranj deset ropov, preiskali so jih sedem, lani pa je bilo sedem ropov, od tega so štiri uspešno razrešili. Raziskanost ropov v Sloveniji je bila sicer lani približno 45-odstotna. »Večja verjetnost, da bo storilec prijet, je tam, kjer se ropar zadržuje dlje časa in tako

pusti za sabo več sledi. Tukaj gre predvsem za rope stanovanj, kjer mora ropar plen poiskati. Pri tem namreč pušča za sabo različne sledi, ki jih policisti z različnimi metodami uporabijo pri iskanju storilca,« je povedal vodja oddelka za premoženjsko kriminaliteto Uprave kriminalistične policije na Generalni policijski upravi Benjamin Franca.

Roparju se ne upirajte, raje si čim več zapomnite

Vlomilci in roparji dajejo pri izbiri plena prednost denarju pred predmeti, saj je denar težje izsledljiv, še dodaja Franca. Roparji tudi redko govorijo, da jih govor ne bi izdal. Stopnja nasilja je odvisna od temperamenta storilca in psihološkega pritiska nad njim. Današnji roparji se redkeje zatečejo k uporabi strelnega orožja, ker tudi to povečuje možnost, da bodo odkriti. Če postanete žrtev ropa, o tem čim prej obvestite policijo. Občani naj ne reagirajo pretirano pogumno, še posebej, če je ropar fizično močnejši, oborožen ali če je roparjev več. Sledijo naj navodilom roparjev in se ne upirajo. Poleg takojšnjega klica pri preiskavi lahko zelo pomaga tudi opis storilcev in nespremenjen kraj kaznivega dejanja, svetujejo policisti.

Nasilen rop se je na Gorenjskem zgodil tudi v noči na 1. julij 2019, ko so trije moški vlomili v stanovanjsko hišo v Žirovnici, zvezali lastnico okoli rok in nog ter jo pri tem lažje poškodovali. Roparji so hišo pregledali, odnesli pa niso ničesar. Kot smo izvedeli na PU Kranj, tudi storilce tega ropa še iščejo.

so okoli polnoči vstopili skozi zadnja vrata in prebrskali vse prostore, a našli niso ničesar. Nazadnje so s postelje vrgli župnika, ga pretepli, mu grozili s smrtjo in zahtevali, da jim odpre zaklenjen sef v omari župnijske pisarne. »Bili so precej razočarani, ker je bil sef prazen, saj v njem sploh ne shranjujem

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLED

Ko začne pokati, nekaj ni v redu

Zavedanje, katere nevarnosti prežijo na nas, kako se jim izogniti in kako pomagati, če nas zasuje snežni plaz, je za obiskovalce gora ključnega pomena, poudarja Manca Volk Bahun, ki se snežnim plazovom strokovno posveča na Geografskem inštitutu Antona Melika ZRC SAZU, prav tako je iz te teme lani doktorirala.

JASNA PALADIN

Šestintridesetletna Manca Volk Bahun je ena največjih strokovnjakinj za snežne plazove pri nas. Po rodu Žirovničanka, ki zadnja leta z družino živi v Trziču, se je po diplomi na študiju Geografije kontaktnih prostorov na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem z naslovom Snežni plazovi v Karavankah zaposlila na Geografskem inštitutu Antona Melika ZRC SAZU. Leta 2012 se je vpisala na doktorski študij Geografija na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, ki ga je junija lani zaključila z zagovorom doktorske disertacije z naslovom Mehanizmi pojavljanja snežnih plazov v slovenskih Alpah. Zadnja leta s svojim znanjem aktivno sodeluje pri terenskem opazovanju snežne odeje, izvedbah delavnic

varstva pred snežnimi plazovi in dopolnjevanju lavinskega katastra ter modeliranju, njeno zanimanje za te naravne nesreče pa izvira že iz rane mladosti.

»Že kot majhna sem od doma opazovala plazove s Stola. Moje zanimanje za snežne plazove pa se je začelo poglobljati v času študija, ob poslušanju predmeta Naravne nesreče. Planinka sem praktično že od rojstva, saj smo z družino večino prostega časa preživali v hribih. Ker sem rada v hribih tudi pozimi, je bilo turno smučanje nekakšno logično nadaljevanje, zato me je ta tematika še posebej zanimala. Ker sem to naravno nevarnost začela bolje spoznavati, še preden sem začela z resnejšimi gorniški podvigi, je bil strah oziroma bolj spoštovanje pred zasneženimi strminami vedno z mano (in je še danes). V plaz u sreči (še) nisem bila udeležena, sem

jih pa kar nekaj videla precej od blizu. Že samo posedaanje snežne odeje in pokanje klože pod nogami je dovolj dober opomnik, da nekaj ni 'okej',« pravi Manca Volk Bahun, ki je tudi članica Službe za varstvo pred snežnimi plazovi Zelenica - Trzič, pripadnica Civilne zaščite in članica regijskega Štaba Civilne zaščite za Gorenjsko.

V svoji doktorski disertaciji je iz arhivskih virov zbrala podatke o preteklih plazovnih nesrečah, iz njih pa poskušala izveči vzorce pojavljanja snežnih plazov v Sloveniji. »Ugotovila sem, da so informacije o preteklih nesrečah izjemno skope in večino zelo pomanjkljive, še posebej ko želimo razumeti, zakaj je do nesreče sploh prišlo. Še največ podatkov na žalost izvemo o nesrečah s smrtnim izidom. Iz analize 31 smrtnih nesreč v obdobju od 1988 do 2018 smo izpeljali šest vzorcev ponavljanja. Največkrat so bili krivec za te nesreče raznovrstni kložasti plazovi na različnih nadmorskih višinah,« povzame.

Planinsko javnost je te dni pretresla nesreča s tremi smrtnimi žrtvami na Storžiču, katere vzrok sta bila dva snežna plazova, in prav občina Trzič sodi v sam neslavni slovenski vrh po žrtvah snežnih plazov pri nas. »Že od nekdaj je bila nevarna živahna trgovska pot čez Ljubelj, kjer so plazovi zahtevali številne žrtve med popotniki in trgovci. V zadnjih sto

Manca Volk Bahun / Foto: osebni arhiv

letih pa so plazovi na Trziškem zahtevali triindvajset življenj. Devet smučarjev je 29. marca 1937 pokopal plaz s Škarjevega roba. Plazova s Storžiča sta bila usodna še za dva alpinista leta 2006 in 2009. Na območju nekdanjega smučišča Zelenica pa so plazovi zahtevali devet življenj. Leta 1962 je plaz zahteval življenje dveh graničarjev, leta 1977 življenja šestih dijakov in profesorjev šolskega centra Iskra iz Kranja in leta 2010 življenje enega dekarja. Ozaveščanje in predvsem izobraževanje tistih, ki zahajajo na nevarna območja, sta ključnega pomena za večjo varnost. Prav zavedanje, katere nevarnosti prežijo na nas, kako se jim izogniti in kako pomagati, če nas zasuje, so za obiskovalce gora ključnega pomena, opozarja sogovornica in dodaja, da

je država na področju varstva pred snežnimi plazovi v zadnjih desetletjih nekoliko zaspala, da pa se napovedovanje in priprava lavinskih biltenov v zadnjih letih močno izboljšuje. »Manjka pa nam celovitejša analiza dogodkov, iz katerih se lahko marsikaj naučimo in to znanje uporabimo tudi pri napovedovanju, strategijah reševanja, prostorskem načrtovanju in upravljanju s cestami. Prav zaradi celovite obravnave te naravne nevarnosti je ustanovitev državne lavinske službe še kako smiselna. Za varnost v lokalnem okolju pa bi v okviru enotne lavinske službe skrbela lokalne lavinske komisije, ki so nekoč že obstajale. Trzič je v primerjavi z ostalimi alpskimi občinami lahko dober zgled na tem področju. Zaradi zaprtja smučišča Zelenica leta 2012 in zavedanja,

da za varnost smučarjev ne bodo več skrbeli žičničarji (ki so ob nevarnih razmerah zapirali določene proge), smo ustanovili Službo za varstvo pred snežnimi plazovi, ki jo je podprla tudi Občina Trzič. Služba tako skrbi za opozarjanje, ozaveščanje in izobraževanje obiskovalcev,« nam še pove Manca Volk Bahun in pogovor sklene z nasvetom: »Glavno je, da spremljamo razmere, preberemo opozorila, izbiramo primerne cilje, imamo vso ustrezno opremo (vsaj lavinsko žolno, sondo in lopato), ki jo znamo uporabljati, predvsem pa, da se v gore pozimi ne odpravljamo sami. Krivulja preživetja namreč po 15 minutah pod plazom drastično pade, in če nas bo kdo lahko rešil izpod plaz u žive, so to prav gotovo prijatelji, s katerimi smo šli na turo.«

S svojim znanjem sodeluje tudi pri dopolnjevanju lavinskega katastra in modeliranju. / Foto: osebni arhiv

Pogovor

Ivan In Zoran Smiljanić o stripu Črni plamen: požig Narodnega doma v Trstu ... **Stran 14**

Zgodbe

Arhitekt Rok Jereb, prejemnik letošnje nagrade Prešernovega sklada ... **Stran 15**

Zanimivosti

Na Žižkovi skakalnici v Bohinju so pred stotimi leti postavili prvi državni rekord. **Stran 16**

Od petka do petka

Od petnajstih volilnih okrajev, ki so jim z novelo zakona o določitvi volilnih enot spremenili meje, ni nobenega na Gorenjskem. / Foto: arhiv GG

V Sloveniji je bilo 1. januarja lani 354 prebivalcev s priimkom Pust, 308 s priimkom Kurent in 36 s priimkom Krof.

Raziskava Valicon je pokazala, da se proti covidu-19 namerava cepiti ali se je že dobra polovica anketirancev.

Sprejeli spremembe volilne zakonodaje

SIMON ŠUBIC

Spremenili meje petnajstih volilnih okrajev

Državni zbor je v torek po dobrih dveh letih, odkar je ustavno sodišče ugotovilo neustavnost dela volilne zakonodaje, potrdil novelo zakona o določitvi volilnih enot, s katero se spremenjajo meje petnajstih volilnih okrajev v državi, med njimi pa ni nobenega na Gorenjskem. Ustavno sodišče je pred več kot dvema letoma opozorilo na prevelike razlike v velikosti volilnih okrajev, saj je razmerje med najmanjšim in največjim okrajem znašalo 1 proti 3,73, s sprejetjem novele pa razmerje med najmanjšim in največjim okrajem znaša 1 proti 2,7. Takšno rešitev so poleg poslancev SDS-a in DeSUS-a kot »minimalni politični kompromis« podprli tudi poslanci koalicijskih SMC-ja in NSI-ja, ki sta se sicer bolj zavzemala za ukinitve volilnih okrajev in uvedbo neobveznega prednostnega glasu, češar pa v dveh poskusih nista podprli zahtevani dve tretjini poslancev. Za ukinitve volilnih okrajev so se ves čas zavzemali tudi v opozicijskih strankah LMŠ, SD, Levica, SAB in SNS, ki so zato noveli nasprotovali oziroma so se glasovanja vzdržali.

Po njihovem mnenju namreč sprejete spremembe mej nekaterih volilnih okrajev niso odpravile ugotovljene neustavnosti, prav tako pa predlog zakona ni nastal v sodelovanju s stroko, opozicijo in lokalnimi skupnostmi, temveč je narejen po meri SDS. Slišati je bilo tudi opozorila, da bo zakon verjetno znova pristal v ustavni presoji. Minister za javno upravo Boštjan Koritnik je bil zadovoljen, da so po dveh letih stopicanja na mestu in neuspešnih poskusov vendarle prišli do rešitve, predlog pa je bil po njegovih besedah pripravljen strokovno in z maksimalno politično podporo. »Tisti, ki o tej rešitvi dvomijo, sam seveda nisem med njimi, bodo lahko predlog ponovno posredovali v presoji ustavnemu sodišču. Tega se zavedam in kot reče: ne se tega ne bojim,« je dejal Koritnik, prepričan, da bo ustavno sodišče zakonu prišlo na nasprotnem primeru pa od sodnikov pričakuje natančnejša navodila o tem, kaj pojmujejo kot neustavno.

Tožba državnega odvetništva zavrnjena

Upravno sodišče je zavrglo tožbo državnega odvetništva proti državi zaradi odločbe ministrstva za notranje zadeve, s katero je to odpravilo prepoved

koncerta hrvaškega pevc Marka Perkovića - Thompsona v Mariboru, je ta teden poročal portal Siol. Sodišče se je tako odločilo, ker izpodbijana odločba nima pravne učinka, vsebinsko pa tožbe ni obravnavalo. Državno odvetništvo je junija lani zaradi odločbe notranjega ministrstva sprožilo upravni spor, ker meni, da bi lahko odobritev koncerta resno ogrozila javno varnost, saj da Thompson pooseblja povečevanje ustaštva in obstaja veliko tveganje, da bi na koncertu prišlo do sovražnega govora ter slavljenja nasilja in vojnih zločinov. V sodbi je upravno sodišče izpostavilo, da organizator v določnem roku ni sporočil novega datuma koncerta, zato je izpodbijana odločba prenehala pravno učinkovati. Notranji minister Aleš Hojs, ki so ga tudi zaradi odločbe lani interpelirali, je ocenil, da odločitev upravnega sodišča dokazuje, da so zaposleni na ministrstvu ravnali strokovno in zakonito.

V Sloveniji več kot tristo Kurentov, Pustov še več

Za nami je pustni čas, v katerem se v Sloveniji poje tudi ogromno krofov, menda kar polovica letne količine. V državnem statističnem uradu so postregli s podatkom, da je bilo v Sloveniji 1. januarja

lani 354 prebivalcev s priimkom Pust, 308 s priimkom Kurent in osem s priimkom Šema. Več kot polovica ali 57 odstotkov ljudi s priimkom Kurent je bila iz osrednjeslovenske statistične regije, iz podravske, kjer je doma maska kurent, pa le deset. Na pustni torek, 16. februarja, pa je na primer 5745 prebivalcev praznovalo svoj rojstni dan.

Slovinci in korona

Zadnja raziskava Valicon je pokazala, da dve tretjini anketirancev razmere glede epidemije covid-19 še vedno doživlja kot 'bolj negativne', pet odstotkov pa kot 'povsem brezupne'. Protikoronarne ukrepe kot prestroke ocenjuje 63 odstotkov vprašanih. Dobra desetina anketirancev ocenjuje ukrepe kot premalo stroge, ravno pravnjini pa so za 23 odstotkov anketiranih. Da se situacija glede epidemije izboljšuje, je ocenilo 76 odstotkov vprašanih. Za svojo družino je zaskrbljenih 46 odstotkov anketirancev, za gospodarstvo pa 57 odstotkov; 52 odstotkov se jih namerava cepiti ali se je že, slaba polovica anketirancev pa se verjetno ali zagotovo ne bo cepila. Raziskavo so med 501 anketirancem opravili med 5. in 8. februarjem.

Slovinci v zamejstvu (786)

Obletnica zaščitnega zakona

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

V nedeljo, 14. februarja, je minilo dvajset let od sprejema Zakona o zaščiti slovenske jezikovne manjšine v tržaški, goriški in videmski pokrajini v sosednji italijanski deželi Furlaniji - Juljski Krajini, v Italiji bolj poznan kot Zakon 38/01. Deselega marca je bil 29 členov obsegajoči zakon objavljen v italijanskem uradnem listu. Zaščitni zakon je posledica dolgoletnih prizadevanj slovenske skupnosti v Italiji, ki je osnutek zakona pripravila že leta 1993 in ga je leta 1996 prvič obravnaval italijanski parlament. Pet let kasneje, leta 2011, ko je bila na oblasti leva sredina, je bil zakon končno sprejet. Zato so zaslužni enotna slovenska narodna skupnost, dežela Furlanija in Juljska Krajina, ki jo je takrat

vodil Berlusconi pristaš Roberto Antonione, mesto Trst z županom Riccardom Illyjem, cerkvene oblasti v Trstu, v Gorici in v Vidmu ter pomemben del javnosti. Slovenija je bila vključena v dialog z italijanskimi institucijami.

Bistvo zakona je zajeto v njegovem prvem členu, v katerem piše, da Republika Italija priznava in ščiti pravice italijanskih državljanov, ki spadajo k slovenski jezikovni manjšini, ki je prisotna v tržaški, goriški in videmski pokrajini. V sedmem členu je zapisano, da imajo otroci pripadnikov slovenske manjšine pravico do slovenskih imen, ki morajo biti v javnih aktih zapisana s slovenskimi pravopisnimi znaki. Enaindvajseti člen pa pravi, da imajo področja, na

katerih živijo Slovenci, pravico do sredstev za razvoj podeželja, kmetijstva, turizma in za regionalno sodelovanje s Slovenijo.

In kakšni so sadovi pred dvajsetimi leti sprejetega zakona? Zakon je prvič na najvišji italijanski državni ravni potrdil, da živijo v Italiji Slovenci s pravicami, kakršne imajo vsi državljani. Pojavljati so se namreč začele čudne teorije o Slovencih in slovenščini, ki nimajo razumne in znanstvene osnove. V Špetru Slovenov v Benečiji, San Pietro al Natisone po italijansko, je bila ustanovljena prva državna večstopenjska šola v Beneški Sloveniji, šola Pavla Petričiča. Žal se je v Nadiških dolinah (Valli del Nazione) pod Matajurjem, Rezi in tudi v nam sosednji Kanalski dolini ustanavljanje

Na osnovi 19. člena zaščitnega zakona mora Italija vrniti Slovincem tudi Narodni oziroma Delavski dom pri Svetem Ivanu v Trstu. Ko bo dežela končala obnovo, bo Dom predala Slovincem. /Foto: Slovensko kulturno gospodarska zveza Trst

dvojezičnih in v Kanalski dolini trojezičnih šol ustavilo tudi zaradi pomanjkanja otrok. Še posebej v Kanalski dolini je prišla slovenščina v šole po zaslugi občinskih uprav v Trbižu in Naborjetu in slovenskih društev.

Zaščitni zakon določa tudi vrnitev nepremičnin narodnih in trgovskih domov v Gorici in v Trstu, ki so jih

Slovincem vzele fašistične oblasti. Domova v Gorici in pri Svetem Ivanu v Trstu dežela obnavlja in bosta potem slovenska last. Najbolj znani Narodni dom v Trstu pa je bil lani ob stoletnici požiga vrnjen le na papirju, realno pa vračanje še poteka. Mnogi se bojijo, da bo moralo preteči še veliko vode, da bo Dom znova res slovenski.

Po svetu

Dovolj ali premalo?

Vprašanje v naslovu se nanaša na število Kitajcev. Teh je po eni strani največ na svetu – 1,4 milijarde, po drugi pa kitajska oblast spozna, da se tudi njihova populacija prehitro stara, da rojevajo premalo otrok ...

MIHA NAGLIČ

Tudi Kitajska se stara

Glavni problem torej ni absolutno število Kitajcev, čeprav bo Indijec kmalu več. Problem je prehitro staranje prebivalstva, njegova starostna struktura. Kitajci so takšno stanje zakrivali sami, s 'politiko enega otroka'. »Čeprav je demografski obrat na Kitajskem še vedno minimalen v primerjavi z nekaterimi njenimi sosedami z izrazito starim prebivalstvom (Japonska in Južna Koreja), pa še vedno predstavlja potencialne težave v prihodnosti, še posebej ko se bo postarala generacija 'enega otroka'. Politika enega otroka, ki je veljala med letoma 1979 in 2015, je večini parov na Kitajskem postavila omejitve enega samega otroka, v sklopu poskusa nadzorovati naglo rastoče prebivalstvo v času, ko se je država še razvijala. Ob drakonskem uveljavljanju tega pravila so staršem, če so imeli več kot samo enega otroka, naložili visoke kazni, na milijone žensk pa prisilili v splav. Posledica take politike je bil dramatičen upad rodnosti, od povprečja skoraj šest otrok na žensko med letoma 1960 in 1965 na 1,5 med letoma 1995 in 2014. Hkrati se je

število prebivalcev, starejših od 65 let, povečalo s 3,4 odstotka leta 1965 na skoraj 10 odstotkov leta 2015, ko so politiko enega otroka razrahljali in dovolili dva otroka. Leta 2019 je delež prebivalcev nad 65 let predstavljal 12,6 odstotka celotnega prebivalstva. Od leta 2016 dalje imajo pari lahko dva otroka, a se zdi, da prepozno, da bi to zavrlo upad, saj so tudi kitajski starši sledili svetovnemu trendu večine razvitih držav, kjer imajo pari manj otrok. Že ob naslednjem popisu prebivalstva novembra letos bi tako lahko Indija prehitela Kitajsko kot najbolj poseljena država sveta. Do leta 2050 naj bi bila že tretjina prebivalstva (okoli 480 milijonov) starejših od 60 let, pri čemer mora mnogo mlajših iz družin z enim otrokom preživljati svoje starše in stare starše, saj je na Kitajskem socialna služba za starejše občane še vedno zelo slabo razvita. Kitajski voditelji se dobro zavedajo potencialnega davka starajočega se prebivalstva in obremenitve za kitajsko gospodarstvo ravno v času, ko je na tem, da postane največje na svetu. Zato so po desetletjih sankcij obrnili ploščo in zdaj pare spodbujajo, naj imajo otroke ... Na udaru so predvsem ženske, ki so jih oblasti desetletja

spodbujale, naj se vklopijo v delovno silo, zdaj pa nanje izvajajo vse večji pritisk, naj se poročijo in imajo otroke – in to v času, ko sta koncepta zakona in družine za mlajše ženske vse manj mlačna. Med letoma 2013 in 2019 je število ljudi, ki so se prvič poročili, upadlo za 41 odstotkov, s 23,8 milijona na 13,9 milijona. Z izobrazbo so si ženske pridobile finančno neodvisnost, zato zanje poroka ni več nuja, kot je bila v preteklosti ... Ženske si zdaj pred poroko najprej želijo kariere.« (Vir: MMC RTV SLO)

»Super Mario«

Italijanska republika, ustanovljena leta 1946, je dobila svojo 67. vlado. Med njenimi petindvajsetimi člani – če upoštevamo tudi premierja in generalnega sekretarja vlade – je pet južnjakov, dva Rimljana in osem najst severnjakov.

»Če bi sklepali samo po poreklu, bi lahko ugotovili, da se bo novi italijanski premier Mario Draghi naslonil na buržoazijo severno-italijanskih mest, na iznajdljivost tamkajšnjega podjetništva in na pregovorno marljivost podalpskega delavstva oziroma na vrednote, ki so iz Padske nižine in njene okolice naredile eno

industrijsko najbolj razvitih območij Evrope. Toda Draghijeva Italija hoče vse to nadgraditi in posodobiti, zato je v osrčje postavila razvojni trikotnik ministrstev za gospodarstvo in finance, za tehnološke inovacije in digitalizacijo ter – novost – za ekološko tranzicijo. Prvega bo vodil nekdanji vodja državnega računalništva, molčeči Daniele Franco, drugega dolgoletni vodja telefonske multinacionalke Vodafone Vittorio Colao, tretjega, v katerega je Draghi združil področji okoljskih in energetskih politik, pa nekdanji znanstveni direktor Italijanskega inštituta za tehnologijo iz Genove, fizik Roberto Cingolani. Omenjeni trojček bo igral glavno vlogo pri razrezu razvojnih sredstev, ki si jih Italija obeta od Evropske unije ...« (Vir: Janko Petrovec, MMC RTV SLO)

Afričanka na čelu WTO

Nov obraz med vodilnimi na svetu: Svetovno trgovinsko organizacijo (WTO) bo vodila nekdanja nigerijska ministrica Ngozi Okonjo-Iweala, v mednarodni skupnosti poznana po uspešnem delu za Svetovno banko, v Nigeriji pa po nepriljubljenih gospodarskih ukrepih.

Ta ulična poslikava v mestu Guangzhou (Guangdžov) na kitajskem jugu je ostala še iz časov, ko je veljala 'politika enega otroka'. / Foto: Wikipedija

Italijanski ekonomist in bančnik Mario Draghi (roj. 1947), guverner ECB v letih 2011–2019, je novi predsednik italijanske vlade. / Foto: Wikipedija

Nigerijska ekonomistka Ngozi Okonjo-Iweala (roj. 1954), fotografirana v Adis Abebi, 2012, je postala sedma generalna direktorica WTO. / Foto: Wikipedija

Nove knjige (576)

Prijatelj, državnik, človek

MIHA NAGLIČ

Janez Brojan: »Milan je zame človek z veliko začetnico. Pa ne samo zame, tudi za vse moje prijatelje. Zelo je prijazen. Pa zelo pozoren. Človeka sreča enkrat, pa si ga zapomni in naslednjič nadaljuje pogovor z njim tam, kjer ga je prejšnjič končal. Le kako mu to uspeva? Pri tem je odprt, ljudski. Čeprav je imel kot prvi slovenski državnik polno glavo skrbi, ni nikdar nikomur odrek, da bi se z njim pozdravil in izmenjal nekaj misli. Ne poznam človeka, ki bi mu bil podoben. Prav zares sem vesel, da sem ga imel priložnost spoznati in da sva skupaj lahko preživela vrsto izjemnih trenutkov v hribih, kamor oba tako

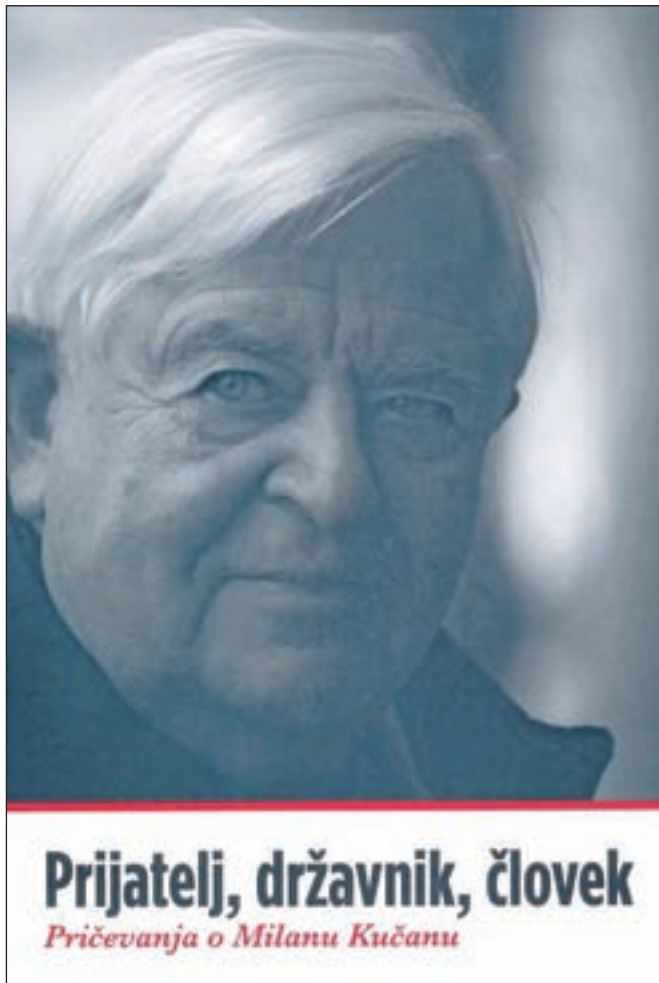
rada zahajava.« (str. 29) / Jože Mencinger: »Med politiki so posamezniki, ki so pomembni le zaradi funkcije, ki jo opravljajo, in posamezniki, zaradi katerih je funkcija, ki jo opravljajo, pomembna. V prvi skupini so ljudje, ki ko odidejo iz politike, postanejo povsem nepomembni in jih hitro pozabimo, medtem ko pomen posameznikov v drugi skupini ostane nespremenjen, ugled pa se jim z oddaljenostjo morda celo povečuje, saj se lahko rezultati in zavedanja njihove vloge povečujejo. Milan Kučan nedvomno sodi v to skupino. Čeprav je že mnogo let upokojenec, ostaja pomembna in vplivna politična osebnost, ne le v slovenskem, ampak tudi v evropskem merilu. Takega

ga naredijo dejanja in lastnosti. Res pa se z oddaljenostjo mnogokrat ne zmanjšuje sovraštvo do njega, ki se pri Kučanu kaže z nenehnim govorjenjem o stricah iz ozadja v Murglah. Po njem naj bi za vsem, kar se v Sloveniji slabega dogaja, stal Milan Kučan; ne le to, on naj bi dogajanja usmerjal ali na skrivaj vodil.« (str. 168–169) / Spomenka Hribar: »Slovenska država ima nekaj politikov, veliko politikantov in enega državnika, Milana Kučana. Državnika zato, ker dejansko usmerja svoja politična dejanja v korist slovenske države kot take. Tako ga dojemajo tudi številni državniki

drugih držav, diplomati, poročevalci – vsem je verodostojen sogovornik v čast svoje države.« (str. 115)

Milan Kučan, prvi predsednik naše države, je 14. januarja 2021 dopolnil 80 let. Ob tej priložnosti so njegovi prijatelji pripravili spominski zbornik, izšel je pri radovljiskem Didakti. Iz njega sem iz več kot 80 pričevanj za 80 let izbral le tri odlomke, napisali so jih znani gorenjski rojaki. Pripisem, da je bil predsednik kar trikrat gost Glasove preje. Prvič se je z njim že leta 1988 pogovarjal Viktor Žakelj, podpisani pa dvakrat, 1999 in 2010. Res je sogovornik, ki mu ni para.

Prijatelj, državnik, človek, Pričevanja o Milanu Kučanu, Didakta, Radovljica, 2021, 342 strani

Pogovor

Strip lahko pove vsako zgodbo

Zoran
in Ivan
Smiljanić

Slovenci na Tržaškem in z njimi Slovenija so 13. julija lani zaznamovali stoto obletnico požiga Narodnega doma v Trstu ter hkrati italijansko vrnitev doma v last Slovincem. V zavetju pomembnega dogodka je sočasno pri Založbi ZRC izšel strip z naslovom Črni plamen. V njem oče in sin Zoran in Ivan Smiljanić skozi izmišljeno zgodbo dveh Tržčanov Josipa in Giuseppeja, podkrepljeno z zgodovinskimi dejstvi, predstavljata takratne dogodke v Trstu in z njimi zametke črnega plamena, ki je dve desetletji kasneje zajel Evropo in svet. Za Črni plamen sta prejela stanovsko nagrado zlatirepec za najboljši izvirni strip v letu 2020.

IGOR KAVČIČ

Oče in sin ponovno požgala Narodni dom v Trstu, bi zapisali v danes razširjenem slogu lažnih novic. Nemogoče! A nekaj resnice vendarle je na tem. Prvokategornik slovenskega stripa in pronicljiv mladi zgodovinar – Kranjčana Zoran in Ivan Smiljanić – sta združila moči in ustvarila strip z naslovom Črni plamen: požig Narodnega doma v Trstu, v katerem obravnava to temno liso tržaške zgodovine dvajsetega stoletja. V času zaznamovanja stote obletnice tega dogodka sta ga v enem Torkovih kulturnih vdihov na vrtu gradu Khislstein predstavila tudi Kranjčanom. Med drugim smo ju povprašali o ideji za strip, procesu dela, ki ju je vodil od raziskovanja zahtevne teme, do njenega prevajanja v več kot na 110 straneh nanizanih sličic in besed v stripovskih oblačkih in zunaj njih. Prva izdaja stripa je sicer že pošla, aktualen je torej drugi natis.

Vajin prvi skupni avtorski projekt Črni plamen ni zgolj običajen strip, zabavna godba, ampak delo, ki ga določajo resnične zgodovinske okoliščine, pomembne za slovenski narod, in ko govorimo o fašizmu – za ves svet. Od kod ideja to povedati v stripu?

Ivan: Na strip sva prvič pomislila leto pred stoto obletnico požiga. Ker imamo v družini kar močan odnos do Trsta in ga tudi radi obiskujemo, se nama je zdelo, da bi bilo primerno ob obletnici narediti kaj priložnostnega. Šlo je za projekt po lastni iniciativi, saj sva založnika začela iskati šele, ko sva precej dela imela že opravljene. Povprašala sva tudi v Založbi ZRC SAZU, kajti tudi v akademskih krogih so se začeli zavedati pomena stripa, saj so doslej že izdali nekaj takih družbenokritičnih stripov o pomembnih zgodovinskih temah. Zdelo se nama je, da ta tema in tudi kritičen pristop, ki sva ga v stripu poskušala ohranjati, nekako sodi v njihov založniški okvir.

Koliko časa je pravzaprav nastajal strip?

Zoran: Natančno eno leto. Najprej sva dva meseca

Ivan in Zoran Smiljanić, zgodovinar in risar, sta soavtorja stripa Črni plamen. / Foto: Primož Pičulin

prebiral knjižice in časopise, brskala po arhivih, naslednje tri mesece sva pisala scenarij, ga mesec dni popravljala in dopolnjevala z novimi informacijami iz Trsta, vmes šla na raziskovalno potovanje v Italijo, 2. januarja pa je nastopil čas za začetek risanja, za kar sem imel še približno pol leta časa. Torej šest mesecev za branje, teoretični del in pisanje scenarija in prav toliko za risanje. Za 120 strani stripa bi bilo primerno vsaj še leto več časa. No, imela sva en tak hitri tečaj in srečo z dobro oblikovalko Katjo Kastelic, ki je vse zamisli in različne želje Primorskega dnevnika in revije Mladina (v prvem se je objavljanje stripa izteklo jeseni, v drugi se zaključuje) in seveda moje kaprice lepo prenašala in delo opravila z odliko.

Ko sta imela zbran material in izpisana pomembna zgodovinska dejstva, je bilo treba poiskati še domišljijско zgodbo. Glavna junaka se imenujeta Josip Furlan in Giuseppe Pazzi ...

Zoran: Imeni je izbral Ivan in sta pravzaprav enaki, le da je prvi Slovenec in drugi Italijan. Dvojnost je rdeča nit v stripu. Tudi Trst je bil po eni strani kozmopolitski, umetniško mesto, po drugi strani pa se je prav tu najhitreje prijel fašizem.

Ivan: Furlan je značilen primorski priimek, Pazzi pa se je sicer pisal neki kipar iz Firenc, ki je naredil nekaj spomenikov, ki so mi zelo všeč, tako pa se je imenoval tudi policijski inšpektor v TV-seriji Hanibal.

Kako sta si razdelila delo, ste se, Ivan, ukvarjali predvsem z zgodovino, Zoran pa z domišljijско zgodbo in risanjem?

Zoran: Ves čas sva pri delu sodelovala, se pogovarjala o vsem na temo stripa. Domišljijški del sem sicer v grobem res sestavil jaz. Gre z zgodbo dveh prijateljev, ki sta se rodila na prelomu stoletja, vedeti moramo, da so Narodni dom postavili leta 1904. S tem se tudi zgodba začne, fanta v stripu odraščata skozi različne dogodke, sta velika prijatelja, proti koncu pa vedno manj. Zgodbo sva umešala z zgodovinskimi podatki, kar pa je bil neki proces, ki sva ga seveda izvedla skupaj.

Sta zgodovinske podatke in gradivo za zgodbo iskala tudi v Trstu?

Ivan: Pomembno je bilo, da zgodovina v stripu čim bolj stoji. Če bi šlo le za domišljijško zgodbo, bi s tem odpadel osnovni namen projekta. Mislim, da sva kar dobro opravila domačo nalogo, prebrala dosti knjig, sam sem iz italijanščine postopoma prevedel tudi več člankov iz časopisov, imela pa sva tudi kontakte z ljudmi iz Trsta, ki se spoznajo na zgodovino na Tržaškem. Posredno je na naju vplival tudi Boris Pahor, ki nama je razrešil dileme o tem, ali so se na začetku stoletja Slovenci in Italijanski res družili in še ni bilo toliko nacionalne napetosti. To je bil praktično pogoj za najino zgodbo.

Zoran: Natančno sem prebral knjigo novel Borisa Pahorja Grmada v pristanu,

kjer sem dobil nekaj temeljnih informacij o tem, kako so živeli Slovenci v Trstu. Njegove zgodbe so zagotovo najbolj relevanten vir o tem, kaj se je pred sto in več leti dogajalo v Trstu. Med drugim piše tudi o tem, kako so slovenski otroci iz delavskih družin z vagonov s palicami bezali premog in ga nosili domov za kurjavo.

In ko je Zoran narisal stran ali dve, jih je prinesel v kontrolo Ivanu ...

Ivan: Tako nekako. Ko je Zoran za delovno mizo kaj narisal, mi je prinesel v pregled. Če mi kaj ni bilo preveč všeč, sem mu rekel, naj popravi ...

Se vam je zdelo, Ivan, da ste očeta v njegovi stripovski domišljiji morali kje »držati nazaj«, da ni pretiraval?

Ivan: Ko sva pisala scenarij, sem ga nekajkrat moral vrniti v realnost. (smeh) Ko je bil scenarij končan, je načeloma vse lepo teklo.

Zoran: Z moje strani je bilo res videti, da sem jaz kot šolarček nosil strani k profesorju, on pa je ocenjeval, kaj je dobro in kaj ne. (smeh) Sem mislil, da bo prevladovala očetova avtoriteta po sistemu starši ukazujejo – otroci ubogajo, ampak se je vmes od moje mladosti do danes zgodila neka »zoprna« stvar, ki se ji reče izobrazba, poznavanje metod raziskovanja zgodovine in s tem moč argumenta. Sicer pa lahko rečem, da sva veliko razmišljala o različnih vidikih zgodbe.

Koliko sta aktualni čas in družbeno dogajanje v svetu

pri ustvarjanju takega stripa lahko breme ali na drugi strani prednost? Znova se pojavljajo razni populizmi, skrajne skupine ...

Zoran: Zgodovina se ponavlja, še posebno bedakom. Stripa nisva delala z namenom, da bi govorila o sodobnem času. Predvsem sva želela povedati in pokazati, kaj se je zgodilo pred sto in več leti. Ob tem sva se tudi sama marsičesa naučila. Z risarskega stališča pa sem se na stara leta nekoliko skorajžil in mešam realizem, karikaturu, simbolizem, ekspresionizem, pri delu uporabljam različne stile – skratka tisto, kar mi v določenem trenutku pride prav. Ne obremenjujem se s tem, da bo iz tega nastala kakšna »mešana solata«.

Kar se fašizma tiče, je ta po drugi vojni malo potihnil, zdaj pa se tako kot nacizem spet pojavlja. Ne vem, do kam ga bo tiha večina, za katero verjamem, da je še vedno pri zdravi pameti, pustila.

Ivan, kako vi v vlogi zgodovinarja vidite strip kot medij za predstavljanje takih zgodovinskih tem? Ta sicer ne dosega ravni poglobljene razprave, lahko pa z njim zajamemo širšo javnost.

Ivan: Menim, da je strip prav tako lahko učinkovito orodje za predstavljanje kompleksnih tem bodisi zgodovinskih, filozofskih ali katerih drugih s področja znanosti. Strip najbrž ne more doseči globine neke strokovne razprave, zagotovo pa je učinkovito orodje za seznanitev z neko temo. Za nekoga, ki nič ne ve o določeni temi, je strip običajno na nivoju predstavljanja osnovnih konceptov o stvari kot taki, da bralec razume osnovne poudarke o neki temi. Je dobra vstopna točka, seveda pa je fino, če na tej točki ne neha spoznavati teme – vsega se le ne da naučiti iz stripa, zato je dobro raziskovati naprej. Zato sva na koncu najinega stripa pripravila tudi daljši zapis o temi in seznam literature, ki sva jo uporabila pri svojem delu. To je tudi vabilo bralcem, naj se ne ustavijo na zadnji strani stripa, ampak naj nadaljujejo svoje raziskovanje.

Zoran: Strip ima vse možnosti povedati kakršnokoli zgodbo. Če jo znaš na pravi način predstaviti, s stripom lahko veliko dosežeš.

Ivan: »Ko sva pisala scenarij, sem ga nekajkrat moral vrniti v realnost. Ko je bil scenarij končan, je načeloma vse lepo teklo.«
Zoran: »Z moje strani je bilo res videti, da sem jaz kot šolarček nosil strani k profesorju, on pa je ocenjeval, kaj je dobro in kaj ne.«

Zgodbe

Kraljeva letalca iz Domžal

Borut Podgoršek iz Škofje Loke je v sklopu zbirke Zgodbe slovenskih letalcev izdal novo knjigo z naslovom Stražar z neba, v kateri je predstavil življenjski poti pomorskih letalcev vojne mornarice Kraljevine Jugoslavije Franceta Bolharja in Pavlina Zuleta.

MATEJA RANT

Borut Podgoršek je že v svoji prvi knjigi, ki jo je napisal skupaj z Markom Malcem, obudil zgodbe 18 slovenskih pilotov, stevardes in letalskega mehanika. »Na podlagi te knjige se mi je javil gospod iz Domžal, mi povedal, da je njegov dedek pisal spomine, in vprašal, ali bi mogoče v naslednji knjigi eno poglavje posvetil njemu.« To je bil Matija Bolhar, vnuk Franceta Bolharja. A kot je pojasnil Podgoršek, je kmalu ugotovil, da bi vse zgodbe iz Bolharjevih zapisov težko strnil zgolj v eno poglavje, ampak to zahteva posebno knjigo. Ob branju spominov Franceta Bolharja pa je naletel na ime še enega letalca, Pavlina Zuleta, s katerim je Bolhar prijateljeval že od otroštva. Ker knjiga temelji predvsem na njunih zapisih – Bolharjevih spominih in zapiskih iz Zuletovega dnevnika –, se je v dogovoru z njunimi potomci odločil, da ju navede

kot soavtorja, čeprav sta že več let pokojna.

France Bolhar in Pavlin Zule sta bila pomorska letalca vojne mornarice Kraljevine Jugoslavije, ki sta obiskovala Pomorsko letalsko šolo v Divuljah pri Splitu, službovala v pomorskem letalstvu in se po drugi svetovni vojni ponovno srečala v Domžalah. V knjigi se prepletata in dopolnjujeta njuni pripovedi, ki ju je Borut Podgoršek opremil s spremnimi besedili, citati nekaterih drugih pomorskih letalcev, osebnimi dokumenti, fotografijami, predmeti ter drugimi viri in literaturo, ki osebni pripovedi dopolnjujejo, nadgrajujejo in ponekod potrjujejo ter tako povečujejo njuno verodostojnost. »France Bolhar je izhajal iz družine prvega domžalskega usnjarka Jerneja Bolharja, Pavlin Zule pa se je rodil v Koprivi na Krasu, a so se kasneje preselili v Domžale, tako da sta se poznala že od mladih let in sta skupaj tudi obiskovala gimnazijo v Ljubljani,«

je razložil in dodal, da je obema povzročala težave latinščina, zato sta se odločila šolanje nadaljevati na Pomorski letalski šoli v Divuljah pri Splitu. Bolhar je šolo obiskoval v letih 1928–1930, Zule pa v letih 1929–1931. Glavni na zgodbi v knjigi je vezana prav na to obdobje oziroma na nekaj let pred tem. France Bolhar in Pavlin Zule se namreč po kapitulaciji Kraljevine Jugoslavije nista vrnila v pomorske ali letalske vrste. »A življenje v Divuljah ju je zaznamovalo za vedno in ostalo pomemben del njune identitete,« je poudaril Podgoršek in dodal, da je Pavlin Zule že v času šolanja in kasneje plovbe po Jadranu pisal dnevnik, France Bolhar pa je konec osemdesetih let prejšnjega stoletja zapisal spomine. Njuni pripovedi je Podgoršek združil v smiselno celoto. »Skozi opise načina življenja in dela ter opise pomembnih, zanimivih in značilnih dogodkov spoznavamo tudi medsebojne odnose, vrednote in

Borut Podgoršek je v svoji novi knjigi predstavil pomorska letalca vojne mornarice Kraljevine Jugoslavije Franceta Bolharja in Pavlina Zuleta. / Foto: Gorazd Kavčič

način razmišljanja pomorskih letalcev. Spoznavamo pa tudi sošolce, kolege in nadrejene obeh pripovedovalcev, med katerimi je veliko Slovencev. »Kot je v predgovoru poudarila muzejska svetnica iz Pomorskega muzeja Sergej Mašera Piran

Bogdana Marinac, je v času, ko se letalstvo v Sloveniji srečuje s številnimi težavami, pomembno, da ne pozabimo pomena letalstva in bogate slovenske letalske preteklosti. »Slednjo so zaznamovali ljudje, ki so se z veliko vnemo predajali svojemu

poklicu. Med temi so tudi pomorski letalci, o katerih danes le še redko slišimo, a jih je bilo v preteklosti med Slovenci sorazmerno veliko.« Podgoršek z Markom Malcem tako že pripravlja tudi tretjo knjigo o slovenskih letalcih.

Dobra arhitektura ni nujno draga

Med tokratnimi prejemniki nagrade Prešernovega sklada, ki so bile podeljene ob nedavnem kulturnem prazniku, so tudi arhitekti Blaž Budja, Rok Jereb in Nina Majoranc. Pogovarjali smo se z Rokom Jerebom, ki prihaja iz Kranja, že nekaj let pa z družino živi na Šenturški Gori.

ALEŠ SENOŽETNIK

Blaž Budja, Rok Jereb in Nina Majoranc so za svoje delo že prejeli pomembna arhitekturna priznanja, med katerimi so tudi Plečnikova nagrada in medalja pa tudi nominacija za najpomembnejšo arhitekturno nagrado Evropske unije Mies van der Rohe. Kljub temu Rok Jereb pravi, da jih je nagrada Prešernovega sklada presenetila, saj za razliko od preostalih zajema celotno področje kulture in predstavlja predvsem veliko čast in priznanje njihovemu delu.

Nagrado so prejeli za Materinski dom Ljubljana in poslovno stavbo podjetja TEM Čatež. Čeprav gre za dva povsem različna projekta, pa so k oblikovanju pristopili na podoben način. »Ne glede na to, da je TEM Čatež industrijski objekt, materinski dom pa ima socialno funkcijo, je bil arhitekturni začetek v obeh primerih precej podoben. Najprej opravimo valorizacijo okolja

ter analizo in na osnovi tega izluščimo ideje in želje. V procesu snovanja objekta in vključevanja naročnika pa gredo stvari nato svojo pot,« pojasnjuje Jereb.

Člani upravnega odbora Prešernovega sklada so v obrazložitvi nagrade zapisali, da njihove projekte

povezujejo »prepoznavna vpetost v lokalno okolje, občutljivost do konteksta, materiala, detajla, še posebej pa občutljivost do uporabnika.« Biro, ki sta ga pred 14 leti ustanovila z Blažem Budjo, kasneje pa se jima je pridružila še Nina Majoranc, je izvedel več prepoznavnih

projektov tudi na območju Gorenjske. Tako so pred leti zasnovali objekt INCE Mengeš, prav v tem času pa zaključujejo pripravo občinskega podrobnega prostorskega načrta za območje kanjona Kokre v Kranju. Pred časom so zmagali na vabljenem natečaju za zasnovo

stanovanjskega naselja v Kranju, na Bledu pa se prav zdaj lotevajo urejanja dveh vil za zasebne investitorje.

Njihov opus dokazuje, da »kakovostna arhitektura ni zgolj domena prestiža, privilegija in odrekanja« in »da je vrhunska arhitektura lahko tudi socialna arhitektura«, kot so pojasnili v obrazložitvi nagrade Prešernovega sklada. V ospredje postavljajo ljudi, ki jim je njihovo delo tudi namenjeno. »Zavedamo se, da dobre arhitekturne rešitve niso nujno tudi drage, in da dobra arhitektura ni nujno prestižna. Dobro arhitekturo lahko zasledujemo na vseh nivojih posegov v prostor, od prizidka k hiši do iskanja socialnih rešitev v prostoru,« pravi Jereb in dodaja: »Draga arhitektura ni nujno tudi dobra in poceni arhitektura ni nujno cenena oziroma slaba.«

Sogovornik meni, da se tudi v Sloveniji vse bolj zavedamo, da morajo biti arhitekturni posegi dobro premišljeni in načrtovani, saj v

prostoru ostajajo zelo dolgo, včasih celo za zmeraj. Zato se mu predlagana sprememba gradbene zakonodaje, ki med drugim predvideva tudi ukinitve obveznih arhitekturnih natečajev za gradnjo javnih objektov, zdi korak v napačno smer. »V okolju se ne splača hiteti, saj se vsak poseg lahko izvede v letu ali dveh, odpraviti napake oziroma neposrečene in nepotrebne posege pa je skoraj utopijska,« poudarja.

Kakšen pa je odnos Slovencev do arhitekturnega ustvarjanja? Rok Jereb odgovarja, da je še vedno precej ljudi, ki menijo, da lahko shajajo tudi brez arhitekta. »Če imaš težave z zobmi, boš šel k zobozdravniku, nihče si zob ne popravlja sam. Pri arhitekturi marsikdaj še ni tako,« pravi sogovornik, ki sicer meni, da se dojemanje arhitekture v zadnjih letih precej izboljšuje in se vse več ljudi zaveda, kako pomemben je dobro oblikovan prostor za kvalitetno bivanje.

Rok Jereb / Foto: Gorazd Kavčič

Zanimivosti

Pred četrto stoletje pisala zgodovino

Osemnajstega januarja leta 1996 se je slovenski biatlon veselil prve zmage v svetovnem pokalu. Zanj je poskrbela Andreja Grašič, danes Koblar, ki je slavila na 15-kilometrski preizkušnji v Osrbljeju na Slovaškem. »Moja biatlonska kariera je zgodovina. Nisem človek, ki bi počival na lovorikah,« pravi.

MAJA BERTONCEJ

Andreja Koblar, dekliško Grašič, je v svoji biatlonski karieri na tekmah svetovnega pokala trikrat stopila na najvišjo stopničko, štirikrat je bila druga in dvakrat tretja. V sezoni 1995/96 je na 15 kilometrov osvojila mali kristalni globus, dve sezoni kasneje je bila v tem točkovanju tretja. Leta 1996 je bila na 15 kilometrov evropska prva-kinja. Nastopila je na štirih olimpijskih igrah, najvišje je bila leta 1998 v Naganu peta na 15 kilometrov. Blizu odličja je bila tudi na svetovnih prvenstvih, še zlasti leta 1999, ko je bila na Hollmenkolnu četrta na tekmi s skupinskim startom. Vse to so izjemni rezultati. Biatlonsko kariero je zaključila na tekmi svetovnega pokala na domači Pokljuki januarja 2007.

Danes z biatlonom ni povezana. Prav tako na vsa ta leta ne obuja nekih spominov, tudi ne na prvo slovensko biatlonsko zmago v svetovnem pokalu. »Sem zmagala, kakšnega velikega 'pompa' pa okrog tega ni

Družina Koblar (Jernej, Andreja in otroka Tjuš in Tinus Luc) živi v Hamarju na Norveškem. / Foto: osebni arhiv

bilo. Kaj veliko se ne spomnim. V naši hiši biatlon ni tema, o kateri bi se pogovarjali. Pogledamo kakšno tekmo, to pa je tudi vse. Tudi otrokoma nisem posebej pojasnjevala, kako dobra je bila njuna mami. So ju pa na to

spomnili v šoli. Ko sem zaključila kariero, so bili eno leto po tem morda še spomini, sedaj pa jih ni več. Norvežani me sem in tja spominjajo nanjo, kaj vprašajo, sama pa o njej ne razmišljam. Moja biatlonska kariera je

zgodovina. Nisem človek, ki bi počival na lovorikah, uspehih. To je bil del mojega življenja, sedaj pa sta na prvem mestu otroka. Sicer pa se mi zdi, da za slovenski biatlon nikoli nisem bila dovolj dobra. Takšen imam občutek in mislim, da me ne vara,« pravi Andreja Koblar, Tržičanka, ki z družino zadnjih šest let živi na Norveškem.

Pred slabima dvema letoma so se iz Lillehammerja preselili v okrog petdeset kilometrov oddaljeni Hamar. »Glavni razlog je bil odhod starejšega sina v tamkajšnjo gimnazijo, so pa tukaj tudi boljši pogoji za trening hokeja. Bili sta dve možnosti: da gre sam, nad čimer nisem bila najbolj navdušena, ali da se preselimo vsi. Izbrali smo slednje,« je v pogovoru pojasnila z Norveškega. Oba otroka, ki imata poleg slovenskega tudi norveško državljanstvo, sta hokejista in igrata za Storhamar. Starejši Tjuš bo letos dopolnil 18 let in je član ekipe do 21 let, mlajši Tinus Luc pa 14, igra pa za ekipo do 16 let.

Za člansko ekipo Storhamar je lani igral slovenski vratar Luka Gračnar. »Uspešna sta toliko, kolikor vložita v to. Imata vse možnosti, od njiju pa je odvisno, kako jih bosta izkoristila. Tukaj šteje, kaj si sposoben narediti, kaj znaš, ne koga poznaš, kdo bo kaj uredil po poznanstvih ... Vse- sela sem, da smo tukaj,« je povedala Koblarjeva. Na Norveškem ima seveda tudi službo. Dela v Swixu, vozi se v Lillehammer. »Zelo mi je všeč. Spoznavam športnike, različne ljudi,« doda, na vprašanje, ali se je povsem navadila tudi že na jezik, pa odgovori: »Otroka sta se ga hitro naučila, tudi melodije. Slednja bo zame vedno problem. Doma včasih govorimo slovensko, včasih norveško. Trudimo se, da se čim več pogovarjamo v slovenščini, posebej zaradi mlajšega, ker je v tem času pozabil že kar nekaj slovenskih besed, česar pa ne želimo.« Tudi zaradi službe in družinskega življenja naša nekdanja biatlonka ostaja v stiku s športom, čeprav sama ni več tako aktivna. »Že več

kot en mesec imamo mraz, temperature med minus petnajst in minus dvajset stopinj. Danes in včeraj sem drsala. Do jezera imamo dvesto metrov. Vprašanje je, kdaj bom znova dobila navdih za rekreacijo. Sem pa v službi aktivna.«

Ob koncu pogovora sva se dotaknili še svetovnega prvenstva v biatlonu, ki poteka na Pokljuki. »Gledala sem tekme konec tedna. Navijam za vse. Je kar zanimivo in so tudi presenečenja. Na velikih tekmovanjih so stalnica. Kar se Slovencev tiče, me je pri fantih pozitivno presenetil Miha Dovžan. Jakovu Faku še ni uspel dober nastop, a ima še priložnost. Tudi če mu ne uspe, ne bo konec sveta. Je že velikokrat dokazal, da je izjemen biatlonec. Žalostijo pa me rezultati Slovenk, ki smo bile včasih prav tako v svetovnem vrhu. V službi so me tudi že vprašali, kje so. Nimam odgovora, razen da sem žalostna, da jih ni blizu. Sicer pa le sem in tja kaj preberem o naših biatloncih. Nisem ravno na tekočem, kaj se dogaja.«

Prvi državni rekord v skokih: devet metrov

Jutri, 20. februarja, bo minilo natanko sto let, odkar je bil postavljen prvi državni rekord v smučarskih skokih pri nas. To se ni zgodilo v Planici, temveč v Bohinju: na prvem jugoslovanskem prvenstvu v smučarskih skokih je Joža Pogačar na tako imenovani Žižkovi skakalnici nad Bohinjsko Bistrico s skokom, dolgim devet metrov, postal prvi uradni državni prvak.

MARJANA AHAČIČ

Leta 1921 je bilo v Bohinju razpisano prvo zimsko državno prvenstvo Kraljevine Slovencev, Hrvatov in Srbov. Razpisala ga je Ljubljanska športna zveza v imenu državnega olimpijskega odbora. V Bohinju je bilo takrat zabeleženih kar šest prvih državnih rekordov v smučarskih skokih: tri rekordne daljave na Žižkovi skakalnici, prizorišču prvega državnega prvenstva, in tri rekordne daljave kasneje na Hanssenovi skakalnici na Poljah, ki še danes ostaja osrednje prizorišče treningov mladih bohinjskih skakalk in skakalcev.

Kot po članku, v tistem času objavljenem v reviji

Šport, povzema Janez Pikon, je skakalnico nad pašnikom »Pr' treh hruškah« nad Bohinjsko Bistrico zanesenjak dr. Ciril Žižek postavil že v letu 1920. Takrat osrednji tovrstni objekt v državi je bil zgrajen s pomočjo vojakov, ki so bili udeleženi v prvi svetovni vojni. Na njej je bil 20. februarja 1921 na jugoslovanskem prvenstvu v smučarskih skokih dosežen prvi slovenski in jugoslovanski državni rekord – devet metrov, postavil pa ga je Joža Pogačar.

Prvenstvo se je sicer začelo 13. februarja s sankanjem na sankališču Belvedere in severno pod vasjo Ravne, tekmovali pa so samo v kategoriji seniorji. Kot je poročala revija Šport,

so za slovensko prvenstvo nastopali še »dame, juniorji in dečki«. Čez teden dni se je prvenstvo nadaljevalo s tekmovanjem na Bohinjskem jezeru, kjer so se udeleženci pomerili v dveh disciplinah, umetnostnem in hitrostnem drsanju, ter »teku na daljavo po brdih« in smučarskimi skoki.

Drsanje na zaledenem Bohinjskem jezeru je bilo organizirano tudi za dame, na smučeh pa so nastopili samo moški, je še poročala revija Šport. Tekma smučarskih tekov na daljavo je veljala tudi za državno prvenstvo. Državni prvak je postal senior Janez Hlebanja, logar iz Bohinja, z doseženim časom le slabih 22 minut.

Bohinjski rekord je bil že naslednje leto presežen, prav tako na Žižkovi smučarski skakalnici, najprej je to s skokom, dolgim 14,7 metra, uspelo Viktorju Šubertu, drugič pa ponovno Jožu Pogačarju, ki je leta 1924 skočil 15,5 metra.

V letih 1925 in 1926 so skakalnice postavili tudi v Kranjski Gori in Mojstrani, kjer je leta 1927 s skokom 18,5 metra na državnem prvenstvu nov rekord postavil Joško Janša, takrat najboljši jugoslovanski skakalec in tekač.

Kasneje, kot navajajo v Turizmu Bohinj, je enega od vrhuncev smučanja in smučarskega skakanja pri nas ponudila na novo zgrajena Hanssenova

Ena od fotografij, ki so nastale na tekmovanju v smučarskih skokih pred sto leti v Bohinju. Avtor je J. Kunaver.

skakalnica ob vasi Polje v Bohinju. Tudi ta se ponša z državnimi rekorderji: Bogo Šrnel je leta 1929 postavil nov državni rekord s 33 metri, nato pa dve leti kasneje, na prvem

mednarodnem tekmovanju v smučarskih skokih, s 36 metri. Leta 1932 je na Hanssenovi skakalnici v Bohinju postavil nov mejnik in državni rekord Franc Palme. Skočil je 45 metrov.

30 let R Slovenije

Jelko Kacin – zmaga v medijski vojni

JOŽE DEŽMAN

Jelko Kacin (rojen 26. novembra 1955) je leta 1981 diplomiral iz obramboslovja na temo Ženske v oboroženih silah. Nato je pisal članke o vojaškem letalstvu za revijo Obramba, druge tiskane medije, pripravljaj je prispevke tudi za televizijo. Leta 1986 je bila razprodana njegova knjiga Sodobna letala in helikopterji. S svojimi zamislimi je izstopal tudi v pospeševanju splošne ljudske obrambe in samozaščite v občini Kranj.

Kacin, Igor Bavčar in Janez Janša so vsi trije izšli iz starih struktur policijske in militarizirane Jugoslavije. Šolani za obrambo samoupravljanja, člani Zveze komunistov.

Tudi ob njih nekateri razvijajo tezo, da so Slovenijo osamosvojili in obranili komunisti. Seveda, toda ti komunisti so se z odločitvijo za slovensko samostojnost in demokracijo odrekli tako samoupravni kot komunistični doktrini in oblasti. Torej ne gre za komuniste, ampak za komunistične spreobrnjence oziroma odpadnike, ki so se komunizmu odrekli v dobro demokratične in samostojne Slovenije.

Bavčar je vrnil partijsko knjižico in napisal izstopno izjavo iz Zveze komunistov v drugi polovici osemdesetih let, Janšo so iz nje izključili. Kacin je Zvezo komunistov zapustil tako, da ni več plačeval članarine. »Dolgo sem od organizacije zahteval marsikaj, pa se ni nič spremenilo. Stati ob strani pa se mi ni zdelo korektno. Članarino sem nehal plačevati, ker se mi je zdelo, da je stranka v najbolj kritičnih trenutkih naredila nekaj napak.«

Ta in druge Kacinove izjave, ki jih navajamo, so iz poletja 1991, objavljene v knjigi Jelko Kacin – veliki zmagovalec.

Zmagovito vojno trojko Bavčar-Janša-Kacin je označil takole: »Mi nismo obremenjeni s preteklostjo in se ne napajamo v preteklosti. /.../ Tam, kjer so vodje precej starejši, boste slišali le razprave o socializmu, o tem, kako nam je bilo lepo, ko smo živeli v bratstvu in enotnosti, gojili neke iluzije ...«

Z Janšo je sodeloval že v zvezi socialistične mladine. Ko je Janša postal minister za obrambo, je bil Kacin njegov namestnik. Dva meseca pred osamosvojitvijo je postal minister za informiranje.

Dobil je pomembne naloge za zagon nove države. »Zato smo najprej, in to v rekordnem času, ustanovili slovensko tiskovno agencijo.« Začela je delovati en teden pred osamosvojitvijo.

Pomembna Kacinova naloge je bila tudi organizacija slavnostne razglasitve nove države Republike Slovenije 26. junija 1991.

Takoj zatem pa vojna za obrambo Slovenije. »Delal sem v dobro vseh državljanov, skratka nadpolitično. Nisem hotel prizadeti nacionalnih, verskih, kulturnih, spolnih ali drugih občutljivih opredelitev, moja naloge je skratka bila: čim bolj prepričljivo prodati zgodbo o Davidu in Goljatu.«

Vojno označi kot spopad generacij: »Tukaj se je pač pokazalo, da smo bili vsaj trideset let mlajši od onih v Beogradu. Bili smo angažirani, polno motivirani, na vrhu življenjskih moči, zato pa smo predvsem in najprej razumeli vlogo in pomen medijev.«

Jugoslovanska ljudska armada je izgubila propagandno vojno. »Mi pa nismo imeli nobene propagandne vojne, pri nas je deloval sistem informiranja, deloval je v realnem času in nastopali smo z dejstvi.«

Kacinu so tedaj peli slavo: »Slovenci pa tudi državljani drugih dežel se zadnja dva tedna predajajo jelkholizmu. Na radiu skoraj ne mine ura, da bi se na njem z novimi informacijami ne oglasil Jelko Kacin. TVS (Televizija Slovenija – op. p.) pa je sploh njegovo kraljestvo.«

Takratna enotnost za zmago in v zmagi ni bila darilo zgodovine, bila je plod trdega dela množice ljudi, tudi pri organizaciji Kacinovih tiskovnih konferenc. »V Cankarjevem domu je bilo 41 ljudi, ki so delali za tiskovno središče. Delavcev pošte je bilo 16, ob tem pa je delovala še številna ekipa našega ministrstva. Bili so še prostovoljci, prevajalke. /.../

V teh dneh smo vsak dan sedeli skupaj s člani predsedstva, predsednik skupščine z obema podpredsednikoma, predsednik izvršnega sveta s štirimi ministri, dr. Janez Drnovšek; če je bilo treba, smo tudi dvakrat na dan ocenjevali razmere. V načelu ugotovljeno in dogovorjeno smo na tiskovnih konferencah sporočali domači in svetovni javnosti.«

Kacinova kariera je tudi po tej največji slavi polna kariernih vrhov. S Slovensko

Jelko Kacin leta 1991 / Foto: Nace Bizilj (Fototeka Muzeja novejšje zgodovine Slovenije)

demokratsko zvezo je Kacin prešel v Liberalno demokratsko stranko.

Marca 1994 je nasledil odstavljene Janeza Janšo na položaju ministra za obrambo.

Leta 1996 in 2000 je bil izvoljen v Državni zbor, 2004 pa za evropskega poslanca.

Oktobra 2005 je postal predsednik potapljačev se Liberalne demokracije. Ni mu uspelo rešiti pred propadom. Junija 2007 ga je nasledila Katarina Kresal, ki je stranko potopila do konca.

Kacin je marca 1995 zakrivil in hudo poškodovan preživel prometno nesrečo, marca 2008 se je zapisal v

zgodovino slovenskega parlamenta kot prvi pretepač, ko je lopnil sopolanca Iva Hvalico s časopisom.

Med letoma 2015 in 2019 je bil stalni predstavnik Slovenije pri zvezi NATO.

Kacin je eden redkih politikov Liberalne demokracije, ki je politično preživel potop stranke. Po treh desetletjih se je spomladi 2020 ponovno vrnil v slovensko javnost in vstopil skozi glavna vrata. Kot vladni govorec je obveščal Slovence o ukrepih v izrednih razmerah zaradi pandemije, pomaga nam pri cepljenju. Naj ne bo manj uspešen kot pred tridesetimi leti!

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Simon Sodja, italijanski ujetnik in Maistrov borec

PETER COLNAR

Kot eden od 11 otrok (9 jih je preživel) se je 15. februarja 1899 na Blejski Dobravi rodil Simon Sodja, kasnejši Maistrov borec. V osnovno šolo je hodil od 6. do 12. leta. V razredu je bilo od 15 do 20 otrok. Učiteljica jih je naučila brati, pisati in malo računati. Sedemletniku je ostalo v spominu, da je leta 1906 stal na železniški postaji, ko se je ob odprtju proge Jesenice–Gorica z vlakom peljal mimo Blejske Dobrave prestolonaslednik Franc Ferdinand. Ko je odrasel, je v začetku služil kot vojak temu kasnejšemu cesarju.

Sodjo so vpoklicali v vojsko, znašel pa se je na italijanski fronti. Ko je 12. ofenziva propadla, so avstrijske vojake Italijani zajeli v bližini

Bolzana. Zdravi Slovenci so šli v ujetništvo, Čehe in Madžare ter ranjene Slovence, med katerimi je bil tudi Simon Sodja, pa so spustili, da so šli domov. S še tremi Slovenci je šel do Lienza, od tam pa z vlakom proti Jesenicam. Tam sta ga srečala dva Maistrova borca. Namesto na Blejsko Dobravo je šel na Koroško. Tam je bil devet mesecev, dokler razmejitvena komisija ni končala svojega dela. Po končani prvi svetovni vojni, ko je bil tri mesece že doma, je moral še za devet mesecev v jugoslovansko vojsko.

V jeseniški železarni je začel leta 1917 delati pri martinovkah. Trideset let so bili delovni dnevi tudi nedelje in prazniki. Delali so po 12 ur

dnevno. Leta 1927 se je poročil z domačinko Marijo. Na Blejski Dobravi sta zgradila hišo, v kateri je živel do smrti. Leta 1928 se jima je rodil edini sin Sašo. Kasneje je delal v tovarni elektrod na Blejski Dobravi, pred upokojitvijo pa pri parnih kotlih na Slovenskem Javorniku. Po delu v železarni je pomagal pri kmetih na Blejski Dobravi. Leta 1962 je šel v pokoj. Umrli je leta 2001.

Leta 1998 je prejel plaket Slovenske vojske in postal tudi častni občan občine Jesenice. Ob dnevu samostojnosti je bil leta 1999 odlikovan tudi z zlatim častnim znakom svobode Republike Slovenije za častna domoljubna dejanja v boju za severno mejo.

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Podborštu pri Komendi se je 15. 2. 1894 rodil pravnik in športnik Maks Peterlin - Orlov. Ko je bila ustanovljena Jugoslovanska orlovska zveza, je bil prvi načelnik vaditeljskega zbora.
- V Kranju se je 16. 2. 1816 rodil trgovec Konrad Pleiweiss. Njegov najstarejši brat je bil znani zdravnik, veterinar, urednik in novinar dr. Janez Bleiweis. Vsi njegovi številni potomci so vtisnili močan pečat gospodarski, kulturni in politični zgodovini Kranja.
- V Pšenični Polici se je 16. 2. 1902 rodil dramatik Joža Vombergar. Maja 1945 je odšel v tujino. Za radio je pisal igre za otroke in odrasle ter skeče.
- Na Srednji Beli pri Preddvoru se je 17. 2. 1831 rodil priženjenemu gruntarju z mlinom in žago Antonu ter Mariji rojeni Bizjak (po domače pri Kračmanu) zbiralec folklornega gradiva, pesnik, jezikoslovec, profesor Matija Valjavec - Kračmanov. Od leta 1876 je bil dopisni član, od 1879 pa redni član Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti.
- V Stari Fužini se je 18. 2. 1896 rodil slikar Valentin Hodnik.
- V Kamniku se je 21. 2. 1877 rodil slovenski slikar, ilustrator in scenograf Ivan Vavpotič.
- V Tunjicah pri Kamniku se je 21. 2. 1886 rodil slovenski umetnostni zgodovinar France Stele, utemeljitelj slovenske umetnostne zgodovine.

Pedofili

GORAZD STARIHA

spolnost in nasilje

Osemletna Antonija Dernovšek je svojo pripoved začela podobno kot pred njo Johana, da sta obtoženega srečali onega večera v parku Zvezda. Gospoda sicer nista poznali, sta ga pa pogosto videvali, ko je od njiju kupoval cvetje. Koliko je bila ura, ni vedela, bilo pa je pozno. Ena od njiju mu je natvezila, da sta razbili lonček, in druga, da sta izgubili deset krajcarjev in da zato ne upata domov. Rekel jima je, da lahko počakata nanj, da gre še na kavo v kavarno.

Ko je prišel iz kavarne, so šli vsi trije k njemu domov. Tam je gospod prižgal luč, zaprl vrata in jima ukazal, da se slečeta. Ona da je obdržala srajco in eno krilo, Johana pa samo srajco. Nato sta legli k njemu v posteljo, vsaka na eno stran. Začel ju je objemati in otipavati ter jima ukazal, da mu dasta nogi na ramena, nakar jima je tiščal svoj moški ud v spolovilo (oziroma kot je rekla Antonija: »rit«) in ju tako ponečedel. To je najprej počel z Johano, nato z njo in to ponovil z obema še enkrat. Prej tega ni pričakovala, mislila je, da bosta pri gospodu samo prespali. Pustila se je, ker je gospod tako ukazal, jo je pa spolovilo bolelo celo noč in še potem precej časa. »Nisim pustila, pa je vunder.«

Okoli sedmih sta odšli, gospod je najprej odprl vrata, se prepričal, da ni nikogar, rekel, naj bosta tiho, dal vsaki dva groša in ju odpravil. Na zofi nista bili nič, je pa proti jutru nanjo legel gospod. Bilo je zelo tiho in ni res, da bi noreli po sobi, psa nista videli nobenega, ni res, da bi grozil, da ju bo napodil s korobačem, če ne bosta dali miru. Sicer pa česa takega še ni počela z nikomer, za Johano ni vedela. O tem je najprej povedala svoji materi, ta pa materi Johane. Domov ni hotela zato, ker Johana ni hotela, sama pa si ni upala. Obtoženi je izjavo deklice označil za nesramno

laž, a mu je ta z vso trdnostjo vse ponovila v obraz.

Nato so ponovno poklicali Johano Renko, ki je sedaj izpovedala, da jo je gospod v postelji najprej otipaval za spolovilo, morala mu je dati nogi na rame, nakar ji je vtaknil svoj moški ud v nožnico, kar je naredil tudi z Antonijo in nato z njo še enkrat. Branila se je, ker jo je bolelo, vendar pa jo je čvrsto držal z rokama in porival med nogama ter jo tako ponečedel. Prej ali kasneje ni z nikomer počela česa takega. Prej je sicer z gospodom velikokrat govorila, vendar ji ni nikdar predlagal česa takega. Sicer je ostala v glavnem pri prejšnji izjavi, tudi da je bila Antonija povsem naga. Pri svoji izjavi, da vsega tega ni počel, pa je vztrajal tudi obtoženi.

Na vrsto za zaslišanje je prišla Marija Renko, Johanina mati. Vedela je, da otrok prodaja cvetje in ji je to dovoljevala, hči ji je dostikrat prinesla tudi denar. Dvakrat ali trikrat je tudi izostala ponoči od doma, kar je pojasnila, da je prespala v kočiji gostilne pri Maliču. O dogodku je najprej izvedela od matere Dernovškove in potem ji je hči sama vse priznala. Mati jo je zaradi tega tudi telesno kaznovala in ji prepovedala prodajati cvetje. Posebej ji je prepovedala pohajanje po ulicah in ji je zagrozila, da jo bo sicer vrgla v vodo, s čimer jo je seveda hotela le prestrašiti.

Vaš razgled

Ugodne snežne in epidemiološke razmere so omogočile zagon žičniških naprav na gorenjskih smučiščih. Marljivi cestni delavci skrbijo za očiščene poti, upravljavci smučišč ter seveda vsi ljubitelji dobre smuke pa upajo, da bo epidemiološka slika še naprej dovolj ugodna, da bodo lahko smučišča ostala odprta vse do konca zime. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Virusna epidemija je globoko zarezala v mnoge gospodarske panoge in tudi letalski potniški promet pri tem ni izjema. Številna letala tako na brniškem letališču samevajo v tihožitju letalskih stez in čakajo na potnike za polete v daljna mesta, v nove zarje prihodnosti. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Gorenjski priimki

Bernik, 1. del

TINO MAMIČ

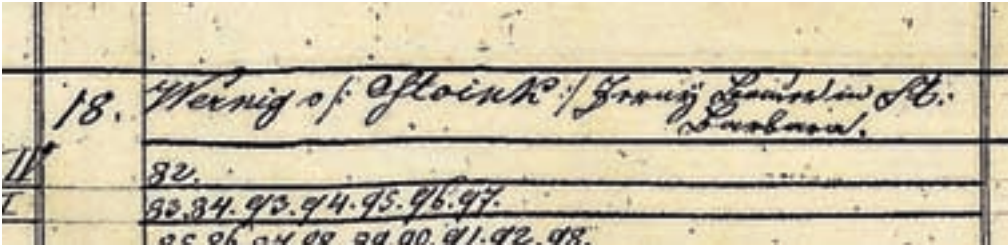
Priimek Bernik je poklicni priimek. A ne gre za pobiralca gozdnih jagod, ki bi jih prodajal na tržnici. Tudi s pobiranjem bere, darov za Cerkev nima nič. Priimek namreč izvira iz berača. Pokojni veliki jezikoslovec Pavle Merku pravi, da se berač »poklicno posveča nabiranju denarja ali dobrin za preživetje« in lahko priimek Bernik uvrstimo med poklicne priimke. Naštevata še

druge priimke, ki so ravno tako nastali iz istega »poklica«: Berka, Bernjak, Poberaj. Sodobni jezikoslovec Marko Snoj je postavil še dve hipotezi. Priimek je dobil čebelar, ki je pobiral med. Že stari Slovani so pobirali med divjim čebelam in jih bržkone kmalu tudi udomačili. Iz čebelarskega poklica je tako nastal Bernik. Pa tudi hišno ime Brnik in kraj Brnik.

Tretja možnost, ki jo omenja Snoj, pa je, da gre za prebivalca brda. Nekateri

Berniki so namreč bili nekoč Berdniki. Ker najdemo pred letom 1800 precej Bernikov, zapisanih kot Berdnik, lahko ocenjujemo prav to hipotezo kot najbolj verjetno. Vsaj za gorenjske Bernike. Za beneškoslovenske pa bržkone bolj velja, da gre za priimek iz poklica, kot pravi Merku.

Priimek Bernik ima srečo, da obstaja samo ena zapisana različica priimka. Zato jih tudi zlahka preštujemo. V Sloveniji živi 639 Bernikov (2020), največ na

Bernik pri Sv. Barbari št. 18 leta 1826 v franciscejskem katastru, ki ga hrani Arhiv Republike Slovenije; priimek je zapisan kot Wernik. Iz te hiše izhaja rod dr. Jožeta Bernika.

Gorenjskem. Samo na ožjem Gorenjskem, v statistični regiji s tem imenom, jih živi več kot polovica, 369. Število ljudi s tem priimkom v zadnjih desetletjih ostaja približno enako.

Priimek je resda pristno slovenski, točneje gorenjski, ne pa izključno. Merku je našel priimek zelo zgodaj na Primorskem: Micheu Bernich je živel leta 1602 v Gorenjem Tarbiju (Tribil Superiore). V Benečiji in Vidnu (Vidmu) najdemo priimek zapisan tudi kot Bernich in Bernig. Še danes v Furlaniji živi 28 družin s priimkom Bernich, potomcev beneškoslovenskih Bernikov.

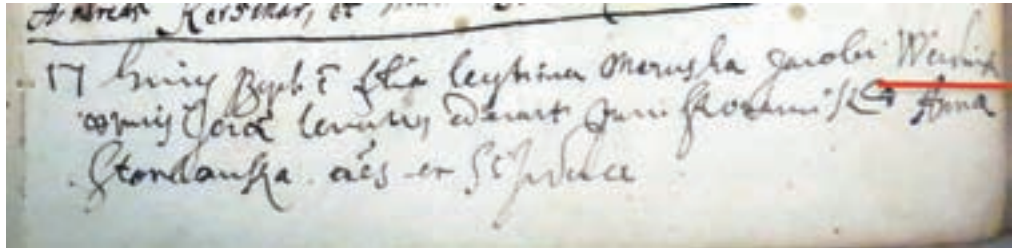
Samostojno se je priimek Bernik pojavil tudi v Rusiji

in Belorusiji, kjer živi okoli šeststo Bernikov. Na Hrvaškem živi predvsem na severozahodu več kot petdeset Bernikov, ki pa so najverjetneje vsi izvirno slovenski. Tako kot trideset Bernikov v Avstriji. Čezmorski Berniki pa verjetno niso vsi slovenski, ampak tudi ruski: v ZDA jih živi 110, v Kanadi 23, v Argentini 34. Poleg naštetih najdemo še dobrih sto Slovkov s priimkom Bernik, ki se naglasi na zadnjem zlogu. Ali gre za isti priimek ali ne, naj presodi vsak bralec sam.

Na Štajerskem pa je priimek Bernik, ki so ga v 18. stoletju zapisovali kot Werdnik, v stoletjih postal Verdnik.

Bernik je tudi hišno ime. Pr' Brniku se je že pred dvema

stoletjema reklo pri hiši na naslovu Vešter 12 (župnija Stara Loka). V franciscejskem katastru leta 1826 najdemo zapis kot Ureneck. Vse to so popisali v Registru nesnovne kulturne dediščine, ki je odličen pripomoček tudi za rodoslovce, zlasti ker so podatki objavljeni na svetovnem spletu: www.hisnaime-na.si. Sicer pa v Stari Loki po letu 1783 najdemo hišno ime in priimek Bernik tudi na hišnih številkah 14 in 15, slednja je bila Bernkova kajža. Istočasno živijo Bernikovi še na naslovu Trnje 6, Stara Loka 73, Virmaše 18 in 19, Dorfarje 30 in Žabnica 33. Razprostranjenost priimka govori o tem, da je bilo število Bernikov visoko že pred letom 1700.

Dne 17. aprila 1662 je bila v Šentjoštu rojena Maruša Berdnik, zapisana kot Maruša Werdnik. Krstno knjigo hrani Nadškofijski arhiv Ljubljana (K 1659–1670, Polhov Gradec, zv. 7., str. 96).

HUMOR, HOROSKOP

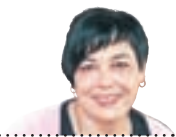
Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10 odstotkov. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**.

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

- Oven (21. 3.–21. 4.)

Svet se vrti in vi se boste vrteli z njim. Vsak dan se vam bo dogajalo kaj novega in niti malo vam ne bo dolgčas. Tudi družina vas bo vas pogrešala in naredili boste vse, da jim ustrezete. Poslovno pa boste malo obmirovali.
- Bik (22. 4.–20. 5.)

Ker je vsak od nas kovač svoje sreče, se boste malo zamislili in spoznali, da prav za vas zmanjka časa. Samo od vas je odvisno, koliko boste vložili v to, da se to spremeni. En dan tako in drugi dan spet drugače. Tako pač je.
- Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Ste umetnik na različnih področjih in ljudje vas v resnici nikoli ne bodo dobro poznali. Tudi sami sebe kdaj ne prepoznate, a vas to niti malo ne moti. Ste, kakršni ste – in to je to. Prihaja obdobje, ko boste res blesteli in ponosni boste.
- Rak (22. 6.–22. 7.)

Res bi se moralo premakniti nekaj velikega, da bi vi spoznali, da smisel ni samo v delu, ampak tudi v drugih stvarih. Očitek, ki ga boste dobili, vas bo prizadel in končno boste začeli misliti tudi na kaj drugega. Vse bo v redu.
- Lev (23. 7.–23. 8.)

Veliko vam pomenijo različna priznanja, ki jih dobite iz okolice. S tem ni nič narobe, ampak lahko bi se tudi sami zavedali svoje vrednosti. S tem bi bil svet lepši in vi bi bili veliko boljše volje. Samo razmišljati ni dovolj. Akcija!
- Devica (24. 8.–23. 9.)

Ko opazujete druge, marsičesa ne morete razumeti. Kar je vam belo, je drugim črno. A to je normalno, saj ima vsak od nas svoje cilje, napake in vrline. Ne smete obsojati, da ne bo sojeno vam. Vsaka stvar je za nekaj dobra.
- Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

O vsem, kar se vam dogaja zadnje čase, boste dobro premislili in prišli do zaključka, da ste lahko zadovoljni. Kar se bo spreminjalo, se bo v vašo korist, vi le glejte, da dobro izkoristite vse možnosti. Čakal vas ne bo nihče, zato ne smete odlašati.
- Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Vsak jutri bo dan, ko je mogoče vse. To bo vaš moto v tem tednu in nobena sila vas ne bo premaknila iz zastavljenega tira. Tudi v ljubezni se bo marsikaj zgodilo, saj se vam zvrstijo dogodki, ki jih boste komaj sproti spremljali.
- Strelec (23. 11.–21. 12.)

Pravijo, da če ni, še vojska ne vzame. Že nekaj časa ste brez prave energije. Zadnji čas je, da kaj naredite samo zase. Seveda imate polno idej, ampak treba je tudi kaj res storiti. Do cilja vam ne manjka več veliko. Pogumno naprej.
- Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Imate dneve, ko bi se najraje skrili v neko jamo in nikoli več prišli ven iz nje. Da bi se umaknili iz samega središča in samo malo spremljali, kje je kaj novega. Lahko za kakšen dan, drugače pa morate zavihati rokave in začeti delati.
- Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Poznate to – na koncu bo vse dobro. In če še ni dobro, pomeni, da še ni konec. Ne smete obupati tik pred ciljem. Le malo vam še manjka, da sestavite mozaik v celoti. Na silo se nobena stvar ne more zgoditi. Potreben je čas.
- Ribi (20. 2.–20. 3.)

Največ vam pomenijo čustva in da se ljudje do vas obnašajo iskreno. Vsi si niso enaki, zato morate biti pazljivi pri vsakem posebej. Brez skrbi, vse boste obvladali in na koncu boste več kot samo nekoliko zadovoljni.

TA JE DOBRA

Kdo je najbolj pogumen

Tri podgane sedijo za točilnim pultom in pijejo tekilo. Prva podgana »rukne« tekilo, udari s pestjo po mizi in reče: »Jaz sem tako pogumna, da vsak dan odgriznem košček strupa za podgane in ga žvečim, da sem potem malo zadeta.«

Druga podgana »rukne« dve tekili, udari s pestjo po mizi in se pohvali: »Jaz sem tako pogumna, da grem vsak dan do mišelovke, dvignem vzmet in malo telovadim.«

Tretja podgana ju pogleda, »rukne« tri tekile, udari s pestjo po mizi in stopi proti vratom.

Drugi dve podgani se začudita in v en glas vprašata: »Kam pa greš?«

»Poseksat mačko!«

Na izpitu

Na izpitu profesor vpraša kandidata: »Kdo je odkril Ameriko?«

Na veliko začudenje komisije kandidat ne odpre ust. Po nekaj minutah profesor jezno zakliče: »Krištof Kolumb!«

Kandidat vstane in gre proti vratom.

»Kam pa greste?« vpraša profesor.

»Oprostite, mislil sem, da ste poklicali naslednjega.«

Nima pižame

Petra so poslali v bolnišnico na operacijo. Medicinska sestra mu pokaže sobo in mu pomaga pri slačenju.

»Imaš pižamo?« ga vpraša.

»Pižamo? Mislim, da ne. Doktor mi je rekel, da imam vnetje slepiča!«

LAŽJI
SUDOKU

8		7	6			9	
	1			3		5	6
		5	2		7	1	4
	7			8			5
		4	1		6	3	
1				4			6
	6	8	3		9	7	
9		3		5			8
	5				4	9	2

Rešitev:

2	6	9	7	1	9	2	4
7	8	1	5	2	6	3	9
1	5	2	6	3	8	9	7
2	9	8	7	9	2	6	1
6	2	3	1	4	9	7	5
9	6	7	1	6	9	2	3
8	1	7	6	2	5	9	4
9	2	5	8	7	6	1	3
6	3	2	1	9	4	7	8

TEŽJI
SUDOKU

8							4
3		7	4		8	5	
	6	9			1	3	7
	9	3					8
				1			
	4					2	5
	7	6	9			4	1
		8	5		4	7	6
	2						

Rešitev:

5	6	8	9	2	1	7	4
9	6	2	7	5	8	6	1
2	1	7	6	8	9	2	5
6	5	2	7	8	1	9	3
7	9	6	2	1	5	9	4
2	8	1	5	7	9	6	3
8	2	1	5	2	6	9	7
6	2	5	8	9	7	1	3
1	7	9	6	4	2	3	8

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

MOBILNA IKONA POSTAJA DIGITALNA IKONA

Novi Golf Variant je sedaj še bolj prostoren in digitalen kot kdajkoli prej!

Novi Golf se predstavlja. In postavlja nova merila na področju digitalizacije na cesti. Inteligentni asistenčni sistemi vsako vožnjo spremenijo v udobno in sproščeno izkušnjo.

Novi Golf ponovno zaznamuje celo generacijo vozil. Z digitalnimi inovacijami, dinamičnim dizajnom in občutnim udobjem pri upravljanju.

Šuceva ulica 28, 4000 Kranj | T: 04 2700 270 | www.avtohisavrtac.si

1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW GOLF, 2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila T-CROSS, 3. nagrada: poklanja Gorenjski glas
Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do torka, 2. marca 2021, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

Novi Golf – eno generacijo bolj udoben, inteligentnejši in bolj povezan.

SESTAVIL: F. KALAN	MESTO V DALMACIJI	EROTIČ- NOST	POJAV NA VODI	ENICA	ŽIVAL RJAVE BARVE	NEŽA SIMČIČ	KRAJ PRI OPATJI	PEVKA JOPLIN	STROK. ZA EGIPTO- LOGIJO	GLAVNO MESTO TOGA	DRŽAVNA BLAGAJNA	DODATNI TISK NA ZNAMKI	GORENJSKI GLAS	DVOJICA	OSKAR DEV	AMERIŠKI PLES	HRIBOVEC (EKSPR.)	SLOVENSKI PLANINEC (FRANC)	ŠPANSKI IGRALEC (ANTONIO)	PASJA KOČA	JANEZ USENIK	DRAMATIK FRITZ	LISASTA KRAVA	
SEVERNO- EVROPSKI KOPITAR						32							SLOVENSKI GLASBENIK (JOŽE)	13										
ZIMSKO TURISTIČNO SREDIŠČE V SLOVENIJI												12	ODVET- NIŠTVO VDOLBINA, UTOR					7						
DESKA ZA ROLKANJE		31				VODIČ LUTK SL.SMUČAR- KA (T. M.)				1					SLIKARKA KOBILCA						VILI REŠNIK SPODNJA OKONCINA			
ALBERTO TOMBA			OUT (SL. ZAPIS) SL. PESNIK (JANEZ)				BOJNI STRUP TOYOTIN DŽIP	29						AMERIŠKI IGRALEC (NICK)	MED (NAREČNO) MESTO V IRANU		24			NOGOMETAŠ KAPUN PREDEL POD ROŽNIKOM	6			
POJAV PRI GORENJU				NEM. PISEC (HANS HELMUT) IGRALEC ŽIVOJINOVIČ		23				PISA- TELJICA MIEHELJČ	MODEL VOZILA HYUNDAI ITALEC	15						RIMSKA LJUBLJANA DUHOVNIŠKI PRTIČEK				19		
JAPONSKA TEHNIKA UREJANJA CVETLIC	4							GRŠKA ČRKA KLIC, POZIV	14						11	MORSKI RAK BREZ KLEŠČ TRGOVSKI UNESEK					22	OTROŠKO OBLAČILO IZ HLAC IN NOGAVIC	ŽELATINA IZ ALG	
REŽISERKA IN PEVKA MILČINSKI					GRANIT Z AVALE VISEČ SNEŽ- NI ZAMET							MRZEL LETNI ČAS	ZAŠČITNI PREMAZ ZA LES				MASIRANJE ZVEŠTA DOMAČA ŽIVAL		33					
ANANKE BANDERAS EGALITE KIRST TARIM	UPRAVNA ENOTA KRŠČANSKE CERKVE	DEL MOLEKULE NAŠE SMUČIŠČE			10		NASPROTJE ZMAGE				25		VRSTA SIRA SNOV ZA TESNENJE			28					ALENKA GOTAR LEON HORVAT			
KRAŠKA ŠPRANJA, ŠKRAPLJA							GESLO FR. REVOLUCIJE SL. IGRALKA (NINA)								ZDRAVILO (KNJIŽNO) ROČKA ZA VODO			30	OTOK PRI KORZIKI		3			
ŽIVAL, KI RJE POD ZEMLJO			16	POLITIČNO ZATOCIŠČE			21		HEROJ	NAZIV PRIPADNIK OSKOV V ITALIJI	8			DEL SKELETA REKA V AZIJI	9				AMERIŠKA PEVKA					
ORNELLA VANONI			ZEVSOVA LJUBICA	SIJ (KNJIŽNO) JAPONSKO OTOČJE			OJDIPOVA MATI IN ZENA PEVEC JUNKAR									DEL ROKE		1	2	3	4	5	6	7
POBALIN			5			ZADNJIK (LAT.) DALMATIN- SKA ANA					KOŠARKAR MURIC	INDIJSKA AKVARIJSKA RIBICA		17				8	9	10	11	12	13	14
PEVEC BARANJA					JUPITROV SATELIT LENA DUNHAM				27			SL. POS- LANKA (EVA) ANJA TOMAZIN				26		15	16	17	18	19	20	21
OBEDO- VALNICA	18									SAMSONOVA LJUBICA								22	23	24	25	26	27	28
PEVEC LUKAS				FANTEK	20					TUREK, OSMAN			2					29	30	31	32	33		

Vodenja predvsem virtualna

Ob mednarodnem dnevu turističnih vodnikov bo Združenje turističnih vodnikov Slovenije v nedeljo izvedlo virtualno turistično vodenje po različnih regijah. Kot kaže, bo možno tudi vodenje na terenu.

ANA ŠUBIC

Kranj – V Združenju turističnih vodnikov Slovenije bodo tudi letos obeležili mednarodni dan turističnih vodnikov (21. februar). Tako kot vsako leto vabijo na brezplačna turistična vodenja, ki bodo zaradi epidemioloških razmer tokrat predvsem virtualna. »Vodniki se bodo v živo javljali iz različnih slovenskih regij, in sicer pod naslovom Interpretiramo Slovenijo,« je v imenu organizatorjev povedal Kranjčan Uroš Ule.

Spletni dogodek se bo začel ob 9. uri z javljanjem iz Gorenjske. Iz Kranja se bo javljala Joži Kostanjevac Rant, iz Radovljice Cvetka Sarič in iz Škofje Loke Jure Podobnik, ki bo gledalce popeljal po delu poti Škofjeloškega pasijona. Ob 10.30 se bodo vodniki javili iz Štajerske in iz Prekmurja, opoldne iz Ljubljane, ob 14. uri iz Dolenjske in Posavja ter ob 16. uri še iz Primorske. Kraje in razporede javljanj si je možno ogledati na spletni strani www.slovenija-vodniki.si.

Za spremljanje predstavitve se je treba predhodno prijaviti na omenjeni spletni strani, na e-naslovu rezervacija@slovenija-vodniki.si ali telefonski številki 070 380 961, da bodo prijaviteljem poslali spletne povezave do dogodkov. ZTVS zbira tudi prijave za brezplačno vodenje skupin na terenu, čeprav je zaradi epidemije in z njo povezanih omejitev vodenje v živo zelo nepredvidljivo. »Kot kaže, bo možno izpeljati tudi vodenje skupin v živo

ob uporabi avdio sistema, ki omogoča varno brezstično vodenje ter ohranjanje ustrezne razdalje med vodnikom in med obiskovalci. Na podlagi prijav bomo določili lokacije vodenj na terenu in predvidoma jutri prijavljene obvestili, ali bomo vodenja skupin izpeljali že v nedeljo in kje se jih lahko udeležijo. Načrtujemo, da bo v Kranju vodenje z vodnikom ob 10.30. Če pa razmere vodenj v živo ne bodo dopuščale, jih bomo izvedli v kasnejšem terminu,« je napovedal Ule.

Gavnarji stanovalcem polepšali pustni torek

Šmartno – Člani Kulturnega društva Folklor Cerklje Cerkljanski gavnarji so na pustni torek z glasbenim nastopom razveselili stanovalce Doma Taber v Šmartnem pri Cerkljah. Ciril, Janez, Miro, Matija, Miha, Ivan, Milan, France ter Ava so pred domom zaigrali več znanih domačih viž. Stanovalci doma so jih na balkonih pričakali v pustnih maskah, skupaj z njimi pa so zapeli tudi nekaj pesmi. Gavnarji so jim povedali, da so zimo že odgnali, tokrat odganjajo koronavirus in upajo, da bodo pri tem uspešni. Nastopajočim se je v imenu stanovalcev doma in zaposlenih zahvalila direktorica Doma Taber Martina Martinčič, po nastopu pa je vse povabila na pustne krofe in čaj.

LOTO

Rezultati 14. kroga – 17. februarja 2021
7, 18, 21, 27, 32, 37, 39 in 28

Loto PLUS: **11, 18, 25, 26, 27, 33, 34 in 21**
Lotko: **1 2 0 3 9 6**

Sklad 15. kroga za Sedmico: **1.130.000 EUR**
Sklad 15. kroga za PLUS: **1.930.000 EUR**
Sklad 15. kroga za Lotko: **950.000 EUR**

Pasijonsko romanje na Brezje

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Prosvetno društvo Sotočje Škofja Loka vabi na četrto pasijonsko romanje na Brezje, ki bo 20. februarja, na prvo postno soboto.

Začetek romanja bo pri kapucinih v Škofji Loki ob 6. uri zjutraj, ko bodo po maši dobili blagoslov, nato pa krenili na pot. Obvezna oprema je maska in vremenu primerna obutev in obleka.

Hodili bodo v gosjem redu s predpisano razdaljo. Vsak roma na lastno odgovornost, sporočajo organizatorji, ki se bodo na Brezjah udeležili maše ob 16. uri, vračali pa se bodo z vlakom. Vodja poti je

Martin Krajnik. »Lani smo poromali na ta dan s prošnjo za uspešno izvedbo pasijona v naslednjem letu. Kaže, da bomo romali še letos in najmanj drugo leto z istim namenom, vse dokler pasijona ne bo možno izpeljati,« ugotavljajo pasijonski romarji, ki bodo odšli na pot ob vsakem vremenu.

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom **KNJIGA O DEMENCI IN ŽIVLJENJE Z NJO**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 29. januarja 2021, so: **Metka Rutar Piber** z Bleda in **Jože Kepic** iz Senčurja, ki prejmeta 1. in 2. nagrado – dereze – Veriga K.F., Lesce, in **Romana Schauer** z Visokega, ki prejme 3. nagrado – knjigo.

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom **PRESNE IN PEČENE SLADICE**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 2. februarja 2021, so: **Anton Šolar** iz Podnarta in **Olga Koračin** iz Gorenje vasi, ki prejmeta 1. in 2. nagrado – dereze Verige K.F., Lesce, in **Špela Zrim** iz Žirovnice, ki prejme 3. nagrado – knjigo. Nagrajencem čestitamo!

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630
PO SPROSTITVI UKREPOV BOMO PONUJALI NASLEDNJE DESTINACIJE: TURISTIČNI BONI – STRUNJAN: 16.–21. 4., 4.–9. 5., **BERNARDIN:** 10.–15. 4., 15.–20. 4., 15.–20. 5., **ŠMARJEŠKE:** 18.–23. 4., 9.–14. 5., **MORAVSKE TOPLICE:** 20.–27. 5., **RADENCI:** 20.–27. 5., **BANOVCI:** 3.–8. 5., 8.–13. 5.; **MORJE: DALMACIJA – DUGI OTOK:** 2.–9. 7., 5.–12. 7., 9.–14. 7., 12.–22. 7., 14.–24. 7., 22.–30. 7., 30. 7.–6. 8., 14.–18. 8., 18. 8.–26. 8., 26. 8.–3. 9., **LASTOVO:** 19.–27. 6., 27. 6.–4. 7., 7.–14. 8., 11.–19. 9.. **SPREJEMAMO PRIJAVE. www.rozmanbus.si**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

OBVESTILA

Zbora članov predstavljena
Kranj – Medobčinsko društvo invalidov Kranj obvešča, da zbora članov, načrtovanega za petek, 26. februarja, zaradi še vedno neugodne epidemiološke slike ne bo. Zbor članov bo prestavljen na kasnejši termin v skladu z navodili NIJZ.
Cerklje – Društvo upokojencev Cerklje obvešča vse svoje člane, da občni zbor, ki je bil predviden v soboto, 6. marca, zaradi epidemije covida-19 odpade. O novem terminu občnega zbora bodo pravočasno obvestili.
Bralni krožek
Pisateljica Nina Kosmač vabi v soboto, 20 februarja, ob 19. uri na povezavo us02web.zoom.us/j/85492357440 na Zoomu, in sicer na pogovor, na katerem se boste lahko pogovarjali o Arthurju Schopenhauerju, ki skozi svoja dela pripoveduje o tegobah zakonskega življenja ter o trpljenju, ki si ga lahko lajšamo z umetnostjo, Friedrich Nietzsche pa »bo obrazložil«
čredno filozofijo.

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav®

Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz

RADIO ZA RADOVEDNE

Seksi pite je knjiga posvečena ljubiteljem hitrih in enostavnih receptov. Vsebuje 40 preverjenih receptov za sladke, slane, presne, mesne in veganske pite. Pite so slastne, preproste za pripravo in očarajo z bogato kombinacijo okusov in različnimi načini priprave. Postrežemo jih lahko kot sladico, prigrizek, glavno jed ali prilogo.

Mehka vezava, 145 x 210 mm, 90 strani

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

11 EUR + poštnina

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

MALI OGLASI
T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasig@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE
STANOVANJA
KUPIM
STANOVANJE kjerkoli na Gorenjskem. Sem resen kupec. Nudim takojšnje plačilo, tel.: 070/391-822

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

LOKA NEPREMIČNINE d.o.o. Kapucinski trg 13, 4220 Škofja Loka gsm: 041 675 123, tel.: 04 506 03 00 e-mail: info@loka-nepremicnine.si

ODDAM
4-SOBNO stanovanje v pritličju, primerno tudi za gradbinca, okolica Kranja, tel.: 031/857-475

HIŠE
KUPIM
V Kranju kupim hišo z vrtom, lahko tudi polovico, tel.: 031/449-093
POSESTI
KUPIM
ZAZIDLJIVO parcelo za gradnjo stanovanjske hiše, v Kranju z okolico, tel.: 040/413-281

MOTORNA VOZILA
AVTOMOBILI
PRODAM

FORD Mondeo karavan, diesel, letnik 2004, lepo ohranjen, tel.: 040/795-958

VOLVO C30 2.0D Summum, letnik 2007, prevoženih 186.000 km, vsa možna oprema (usnje, gretje sedežev, metalik itd.), prva lastnica, brezhiben, cena 5.150 EUR, tel.: 041/367-863

DRUGA VOZILA
KUPIM
KAMION do letnika 2002, tel.: 031/255-452

AVTODELI IN OPREMA
PRODAM
DELI za Opel Meriva, letnik 2004 do 2010, in komplet airbag za VW Passat, letnik 2009, tel.: 031/387-397

ZIMSKE gume za R Berlingo, na železnih platiščih HP2 205 65 R15, tel.: 041/694-938

OSTALO
PRODAM
DACIA Logan, bencin-plin, tovar. nast., l. 2016, karavan, 1. lastnik, prev. 64.000 km, tel.: 040/830-962

TEHNIKA
PODARIM
2 barvna televizorja Philips, starejši tip, tel.: 04/51-32-055, 040/840-382

STROJI IN ORODJA
PRODAM
3 vibrirne mize, primerne za talne plošče, in 10 m² šablon za izdelavo fasadnega kamna, tel.: 041/321-206
CIRKULAR, motor 5 kw, premer žagljenega lista 50 cm, ima kovinsko mizo, tel.: 031/210-323
ŠIVALNI stroj v kovčku, cena 75 EUR, tel.: 04/58-01-525, 040/334-301

VARILNI aparat TIG 350 A, tel.: 031/360-536
VEČ vrst elektro orodja, ročne stroje, tel.: 041/900-586

GRADBENI MATERIAL
PRODAM
UGODNO: granit tonalit, 3 cm, različne velikosti, in rabljen cementni strešnik, tel.: 031/584-796

KUPIM
SMREKOVE deske, 3 cm, in plohe ,5 cm, lahko slabše kvalitete, tel.: 041/760-791

STAVBNO POHIŠTVO
PODARIM
2 leseni rabljeni okni, višina 100 cm, širina 80 cm, tel.: 031/272-632

KURIVO
PRODAM
DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019

BUKOVA in mešana suha drva, po ceni 45 oz. 40 EUR/m³, tel.: 031/504-549

SLABŠA suha drva, cena 30 EUR, tel.: 041/214-500

SUHA bukova in mešana drva, lahko razrezana in dostava po dogovoru, tel.: 031/343-177

SUHA bukova, cena 50 EUR/m³, in suha mešana drva, cena 20 EUR/m³, tel.: 031/505-087

SUHA bukova in hrastova drva, možna dostava v okolici Radovljice, tel.: 031/420-412
SUHA mešana drva, možna dostava, tel.: 031/676-235

SUHE trske in žamanje za centralno, krušno peč ali kamin, tel.: 041/986-986

STANOVANJSKA OPREMA
POHIŠTVO
PRODAM

KOMODO, rustikalno, z ogledalom, lužen hrast, nova, zapakirana, 174x47x130, cena 100 EUR, tel.: 031/325-654

SPALNICO, masivni les, stara 60 let, cena 50 EUR, tel.: 041/369-014

GOSPODINJSKI APARATI
PRODAM
IZDELKE za peko, slaščice in recepte za odlično zabavo, poceni, tel.: 040/269-328

KRUHOMAT, cena 20 EUR, in električni radiator, malo rabljen, cena 40 EUR, tel.: 031/543-565

POKLOPNI parni likalni stroj, malo rabljen, cena po dogovoru, tel.: 04/20-46-525, 040/290-331

RABLJEN pralni stroj Zanussi, cena 60 EUR, tel.: 040/224-348

ŠE delujoč pralni stroj Gorenje, cena 50 EUR, tel.: 04/51-32-055, 040/840-382

OGREVANJE, HLAJENJE
PRODAM
TOPLOTNO črpalko 12 kw, voda-voda, znamke LTH vtc 12, tel.: 031/360-536

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM
DEKLIŠKO mestno kolo rdeče barve, 24 prestav, 24 col, cena 50 EUR, tel.: 031/422-531
ŽENSKO mestno kolo, cena po dogovoru, tel.: 04/59-61-365

HOBII
KUPIM
ODLIKOVANJA, medalje, značke, razglednice, kovance, bajonete, sablje, čelade, uniforme, tel.: 051/740-430

UMETNINE, NAKIT
PRODAM
TAPISERIJE, unikati, tema tarot, 22 + 6 izdelkov. Ocena vrednosti: 105.000 EUR, tel.: 040/567-544

STARINE
KUPIM
STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kipe in drobnarije, tel.: 051/258-936

OBLAČILA IN OBUTEV
PRODAM
SPODNJE hlače, za vse postave, tel.: 040/267-328

OTROŠKA OPREMA
PRODAM
OTROŠKI avtosedež Romer, 16–36 kg, lepo ohranjen, cena 40 EUR, tel.: 031/325-326

ŽIVALI IN RASTLINE
PODARIM
PRIJAZNO mucu, staro 8 mesecev, tigraste barve, tel.: 041/606-034

KMETIJSKI STROJI
PRODAM
TRAKTORSKI odjemalec silaže, izmet kocke in s teleskopom, lepo ohranjen, tel.: 031/343-177

KUPIM
FREZO Pasquali ali Tomo Vinkovič, lahko tudi v okviri ali slabša, tel.: 041/677-605

KOSILNICO BCS ali podobno, primerno za hribovit teren, tel.: 031/217-496

Čisto nova otroška slikanica o bratcu in sestrici, ki izvesta, kako nastanejo oblaki in zakaj dežuje. Knjiga otroke spodbuja k opazovanju pestrega dogajanja na nebu. Napisana je z velikimi tiskanimi črkami.

Trda vezava, 25 strani

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

17,99 EUR + poštnina

Gorenjski Glas

Knjiga O Bitnjah, vaseh na zahodnem robu Sorškega polja, je napisana poljudno in vsebuje številne podatke, zgodbe ter značilnosti Bitenj. Je poklon domačemu kraju z željo, da bi obvarovali vsaj del tistega, kar nočemo, da bi šlo v pozabo.

214 strani, mehka vezava

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

20 EUR + poštnina

Gorenjski Glas

AVTOVLEKA MEGA

ODKUPIMO:

- POŠKODOVANA VOZILA
- KARAMBOLIRANA VOZILA
- VOZILA V OKVARI
- RABLJENA VOZILA

GREGA MEZE S.P., LESCE
M: 040 629 675

ODVOZ VOZIL NA RAZGRADNJO.

MEGA, GREGA MEZE S.P., HLEBEČE 16 B, LESCE

OD lastnika kupim traktor za lastne potrebe, dobro plačilo, tel.: 030/419-790 21000270

TRAKTOR, od 20 do približno 50 km, in bikca simentalca, težkega do 200 kg, Višelnica 15, Gorje, tel.: 031/604-918 21000338

TRAKTOR, kiper prikolico in mini ba-ger, tel.: 031/500-933 21000224

PRIDELKI

PRODAM

JABOLKA, neškropljena, Gorje, cena po dogovoru, tel.: 040/529-521 21000339

KROMPIR za krmo, tel.: 041/347-243 21000387

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

BIKCA LS/LIM, starega 5 mesecev, tel.: 04/25-03-356 21000382

ZAJCE – samčke za pleme (lisi in ka-lifornijci), stari 8 mesecev, izredno lepi, tel.: 031/275-186 21000321

ZAJCE m/ž, belgijski orjak, stare 10, 3 in 5 mesecev, tel.: 04/51-91-914, 051/437-135 21000375

KUPIM

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo – Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in teličke. Kogler Franz A., d.o.o., Par-mova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081 21000200

OSTALO

PRODAM

100 kock sena, Begunje na Gorenj-skem, tel.: 041/551-320 21000368

BETONSKE stebre od kozolca, ugo-dno, tel.: 031/643-725 21000340

KOCKE sena in otave, ekološke, suše-no v kozolcu, in BCS kosilnico 110, še delujočo, tel.: 041/516-804 21000373

NERJAVEČE sode s plavajočim pokro-vom – 30 l, 60 l in 80 l, cena 50 EUR, 60 EUR in 80 EUR, tel.: 031/360-536 21000400

OKROGLE bale, suhe in silažne, ter česen, tel.: 031/372-504 21000371

SENO refuzo, 1.500 kg, in zimske gume za VW Polo, na železnih platš-čih, tel.: 041/694-938 21000355

ZAPOSLOTVE (m/ž)

NUDIM

HONORARNO ali redno zaposlim strojnega ključavničarja-varilec. Kozina Kranj, d.o.o., Pintarjeva ulica 5, Kranj, tel.: 041/652-285 21000391

MESAR – prodajalec (m/ž) za delo v mesnici Lesce. Pogoji: iz okolice Lesc. Prijave samo na: joze.mlinaric@mlinaric.si. Mesarija Mlinarič, d.o.o., Železniška ulica 1, Lesce 21000369

IŠČEMO sobarico za čiščenje mobil-nih hišk v kampu na Bledu, od maja do oktobra. Kamp turizem, d.o.o., Vodni-kova c. 89c, Ljubljana, 031/880-024, Ana 21000402

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarni-ki, markize, www.asteriks.net 21000199

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d.o.o., Stru-ževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838 21000204

ADAPTACIJE hiš in stanovanj, urejanje dvorišč, fasade, ometi, izkopi, dimniki, ... LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 21000205

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Ga-rancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 21000070

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevan-ju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141 21000197

ŽE 23 LET z vami grad. podjetje RE-DŽO.B, d.o.o., Adergas 13, Cerklje – izvajamo vse od temeljev do streh, notranji ometi, predelne stene, vse vrste fasad, kamnite in betonske škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, 041/294-279, 041/589-996 21000020

RAZNO

PODARIM cisterno za olje in poda-rim televizor, tel.: 04/57-20-137, 041/837-491 21000365

ZAHVALA

*Pesem, ki obljublja,
da še vedno spremljal nas boš,
naj nam ublaži bolečino
in zapolni to praznino.*

V 77. letu starosti nas je nepričakovano zapustil dragi mož, oče, ata, brat, stric in tast

ERVIN TRATNIK

po domače Ledrarjev Ervin iz Cerkelj na Gorenjskem

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sovašča-nom, sodelavcem, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darove, sveče, cvetje in svete maše. Zahvaljujemo se župniku Jer-neju Marenku za lep pogrebni obred, ki so ga obogatili glasovi ženskega vokalnega kvarteta iz Cerkelj in odigrana melodija tro-bente. Hvala tudi podjetju Pogrebnik Dvorje za nemoten potek zadnjega slovesa.

Žalujoči vsi njegovi
Cerklje na Gorenjskem, 9. februarja 2021

ZAHVALA

*Srce tvoje več ne bije,
bolečine ne trpiš,
nam pa žalost srca trga,
solza lije iz oči.
Dom je prazen in otožen,
ker te več med nami ni.*

Ob boleči izgubi našega moža, očeta, tasta, dedka in pradedka

RUDIJA NADIŽEVCA

Reznekovega Rudija iz Strahinja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem za izrečena in pismena sožalja, podar-jeno cvetje in sveče. Hvala medicinskemu osebju odd. Covid 300 na Golniku. Hvala DU Naklo. Hvala gasilcem PIGD Sava, gasil-cem MO Kranj in gasilcem iz Nakla. Hvala Občini Naklo. Hvala Društvu varnostnih inženirjev Gorenjske. Lepa hvala kranjskim planincem in pohodnikom iz Nakla. Hvala prijateljem B. in folk-lorni skupini DU Naklo. Hvala g. Kajinu in g. Mohoriču za lep poslovilni govor. Hvala pevcem, trobentaču in pogrebni službi Navček za lepo zadnje slovo.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

*Čprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi,
mi vsi te slišimo,
med nami si.*

V 87. letu starosti nas je zapustila naša draga

MARIJA JENKO

iz Šenčurja

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in vsem iz Kuraltove ulice za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in sv. maše. Zahvaljujemo se pogrebni službi Navček, g. ka-planu Martinu Lebnu, pevcem in praporščaku za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala negovalkam službe pomoči na domu, dr. Tatjani Primožič in vsem neimenovanim, ki ste jo imeli radi. Naj vam ostane v lepem spominu.

Žalujoči vsi njeni
Šenčur, februar 2021

Draga naša

TEREZIJA ZORKO

Odšla si onkraj mavričnega svoda. Ne moremo se več objeti, toda živela boš naprej v naših srcih in spominih, kajti tisti, ki jih imamo radi, nikoli zares ne odidejo. Postala si naša najsvetlejša zvezda na nebu. Ko nas bo pot vodila mimo tvojega groba v Radovljici, bomo počastili spomin nate in ti vsakokrat znova povedali, kako hvaležni smo, da smo se poznali. Naša življenja so povezana s tvojo večnostjo.

Vsi, ki te neizmerno pogrešamo

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je zapustila žena, mama, babica, prababica, tašča in teta

ANA JERAŠA

roj. Izda, iz Javorij

Ob boleči izgubi drage žene se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste se poslovlili od nje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala za vso čustveno podporo, sveče in svete maše. Zahvaljujemo se dr. Marku Možini za pomoč pri zdravljenju, predvsem v zadnjih dneh, gospodu župniku Cirilu Isteniču za lepo opravljen obred ter sosedom in pevcem.

Mož Jaka in vsi njeni

*Vsaka mama je prava mama,
dana za srečo in na veselje.
Prava. In ena sama.
Za vse življenje.
(Tone Pavček)*

Svojo življenjsko pot je sklenila draga mami, mama in tašča

BERNARDA GROS

rojena Sešek, 18. 5. 1935–15. 2. 2021

Od nje se bomo poslovili v družinskem krogu 19. februarja 2021 ob 12. uri na kranjskem pokopališču. Dragi mami, ostala si v naših srcih.

Zelo te bomo pogrešali: vnuki Jure, Nejc in Žane, hčerka Tatjana z možem Doretom in snaha Mili

Hvala, ker ste rešili vrtec

Otroci, ki obiskujejo Vrtec Čirče, njihove vzgojiteljice in starši so hvaležni gasilcem, ker so jim rešili vrtec. V ponedeljek se morda že vrnejo vanj.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Otroci iz enote Čirče Kranjskih vrtcev in njihovi starši so v sredo obiskali kranjske poklicne gasilce in se jim zahvalili, ker so jim v požaru 11. februarja rešili vrtec, čeprav je zelo resno grozilo, da ga bodo ognjeni zublji uničili. »Pri tako velikem požaru je kazalo, da vrtec ne bo obstal, a po zaslugi gasilcev še vedno stoji in upamo, da bo stal še dolgo,« je besede hvaležnosti gasilcem prenesla Greta Kutnjak, pomočnica ravnateljice Kranjskih vrtcev. Ob tem so poudarili, da gre zahvala tudi vsem prostovoljnim gasilcem, ki so v boju z ognjem v zgodnjih jutranjih urah stopili ob bok poklicnim gasilcem. Kot je znano, sta v požaru zgorela trgovina in gostinski lokal, poškodovana je bila tudi skupna kurilnica.

»Gasilce smo obiskali, da jim iz otroških oči in ust izrečemo iskreno zahvalo, da vrtec v Čirčah še stoji. Požar je bil res hud in vsi smo se bali, da je z vrtcem konec. Ko

Foto: Gorazd Kavčič

Gasilci so v očeh otrok vedno veliki junaki, če jim rešijo priljubljeni vrtec, pa še toliko večji.

smo videli, kako se ti možje borijo s požarom, da so stavbo ohranili skorajda nedotaknjeno, če odmislimo poškodbe na napeljavah in skupni kotlovnici, jih lahko samo občudujemo in smo jim res lahko hvaležni. Enako hvaležnost izrekajo tudi starši. Vaški vrtci, kot je v Čirčah, namreč zelo živijo z

okoljem, prebivalci so z njimi zelo povezani, kar se vidi tudi po današnjem obisku,« je povedala Kutnjakova.

V Kranjskih vrtcih upajo, da bo pri sanaciji kotlovnice šlo vse po načrtih in se bodo otroci in njihove vzgojiteljice že v ponedeljek lahko vrnili v svoje igralnice v Čirčah. »Tudi če vrtnitev še ne

bo izvedljiva, imamo na razpolago še rezervne opcije, nikomur od 53 otrok, ki obiskuje Vrtec Čirče, ne bo treba biti doma. Ta teden sta dve skupini nastanjeni v vrtcih Mojca in Čebelica, če bo treba, bomo poiskali rešitev tudi za tretjo skupino. Starši bodo seveda o vsem pravočasno obveščeni,« je še povedala Kutnjakova.

Med postom recite ne alkoholu

Začela se je akcija 40 dni brez alkohola, ki bo trajala do tretjega aprila.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – V sredo se je začela tradicionalna akcija 40 dni brez alkohola, ki jo skupaj z dvanajstimi partnerskimi organizacijami vodi Slovenska karitas. Akcija poteka že šestnajsto leto, tokrat pod nosilnim geslom Moja poteza, s katero organizatorji sporočajo, da je izbira o zmernosti ali nezmernosti, o pitju ali ne pitju alkohola osebna odločitev. Družba in okolje pa je tisto, ki pitje spodbuja ali zavira. V Sloveniji se sicer vsaka četrta družina srečuje s trpljenjem zaradi alkohola, po ocenah pa to grozo doživlja več kot 50 tisoč otrok, opozarja Peter Tomažič, generalni tajnik Slovenske karitas.

Namen akcije, ki traja do 3. aprila, je izraziti solidarnost z vsemi, ki trpijo zaradi alkohola. Njegova poraba namreč Slovenijo uvršča v sam svetovni in evropski vrh, tam smo tudi po umrljivosti zaradi alkohola, saj vsak dan zaradi razlogov, povezanih s pitjem alkohola, umreta vsaj dva

Slovenci, v povprečju pa imamo iz istega razloga na dnevni ravni deset novih hospitalizacij. »Ocena zdravstvenih in ostalih stroškov, povezanih s pitjem alkohola, znaša v povprečju 228 milijonov evrov letno. Trošarine od alkohola znašajo okoli 103 milijone evrov na leto,« je opozorila Karmen Henigsmann iz Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Lani se je zaradi alkoholiziranih povzročiteljev pripetilo 1364 prometnih nesreč, v teh nesrečah pa je umrlo 27 ljudi, je dodala Mateja Marš iz Javne agencije RS za varnost prometa.

Ambasadorka letošnje akcije je mlada šahovska velemojstrica Laura Unuk, ki pravi, da se alkoholu sama redno odpoveduje, saj bi jo lahko oviral pri študiju in šahu. »Meni šah predstavlja sprostitve v veselje. Rada ga igram in v njem uživam. Pridejo tudi težki trenutki in gre kaj narobe. Takrat se zaprem v sobo, prižgem glasbo in se pogovorim sama s seboj. To je moj način in moja poteza,« sporoča.

Škoda naj bi presegala tristo tisočakov

Odškodninski zahtevek sicer še ni vložen, a po ocenah lastnika naj bi bilo škode v Slovenia Eco Resortu zaradi nezakonitega odklopa elektrike za vsaj tristo tisoč evrov.

JASNA PALADIN

Kamnik – Pooblaščenec družbe Palimeri, katere lastnik je Matjaž Zorman, je na ministrstvo za okolje podal zahtevo za izločitev uradne osebe, ki je bila odgovorna za odklop elektrike v Slovenia Eco Resortu.

Spomnimo, da so elektriko po odločbi okoljskega inšpektorata zaradi gradnje na

črno izklopili oktobra 2019, na kar se je lastnik takrat pritožil, v začetku letošnjega leta pa je upravno sodišče pritožbenemu zahtevku ugodilo. Ta turistična destinacija je bila brez elektrike in tako zaprta devet mesecev.

Kot je poročala STA, je pooblaščenec družbe na pristojno ministrstvo vložil zahtevo za izločitev uradne

osebe, saj meni, da uradna oseba ob tako hudih zlorabah ne more več nepristransko odločati v postopkih, ki potekajo, hkrati pa so podali prijavo tudi na Komisijo za preprečevanje korupcije in Nacionalni preiskovalni urad, saj po njihovem mnenju vse okoliščine in dogodki kažejo na sum storitve kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti.

V družbi Palmieri odškodninskega zahtevka proti državi sicer še niso vložili, je pa škoda po njihovi oceni zelo velika – samo iz naslova onemogočenega nočevanja naj bi bilo škode za tristo tisoč evrov, pristiati pa bo treba še škodo iz segmenta gostinstva, prekinjenih pogodb in – kot pravi Matjaž Zorman – negativnega poročanja medijev.

vremenska napoved

Danes bo delno jasno, občasno na vzhodu in jugu Gorenjske tudi pretežno oblačno. Jutri in v nedeljo bo večinoma sončno, bolj oblačno pa bo občasno predvsem ob meji Gorenjske z Notranjsko oziroma severno Primorsko.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

−2/12 °C

SOBOTA

−2/12 °C

NEDELJA

−3/13 °C

